

2023 VÝROČNÁ SPRÁVA

Obsah

Úvod	5
1. Identifikácia organizácie	7
2. Poslanie organizácie	8
2.1. Záverečný rok pre národné projekty Zdravé komunity 2B a 3B.....	9
2.2. Národné projekty	11
2.2.1 Národný projekt Zdravé komunity 2B.....	11
2.2.2 Národný projekt Zdravé komunity 3B.....	11
2.3. Pôsobnosť NP ZK 2B a NP ZK 3B.....	12
3. Realizácia a rozvoj zdravotnej mediácie v NP Zdravé komunity 2B	13
3.1. Zdravotná mediácia v NP ZK 2B v teréne v číslach a v obsahu	13
3.2. Zdravotná mediácia v prostredí nemocníc v NP Zdravé komunity 2B	23
4. Realizácia aktivít v rámci NP Zdravé komunity 3B	28
4.1. Lokality NP Zdravé komunity 3B v roku 2023	28
4.2. Asistentka podpory zdravia v nemocniciach v NP ZK 3B.....	34
5. Vzdelávanie a supervízia	37
5.1. Rok 2023 z pohľadu vzdelávania NP ZK 2B	38
5.2. Rok 2023 z pohľadu vzdelávania NP ZK 3B	40
6. Príklady dobrej praxe	43
6.1. Príklady dobrej praxe z činnosti asistentov podpory zdravia a ich koordinátorov.....	43
6.2. Príklady dobrej praxe z prostredia nemocníc	47
7. Spolupráca s inými organizáciami pri pomoci obyvateľom z prostredia MRK	49
8. Spolupráca na iných projektoch	51
8.1. Projekt PRESCRIP-TEC	51
8.2. Projekt RIVER - EU.....	54
9. Facilitácia rozvoja podmienok pre zdravie na komunitnej úrovni	55
– nová intervenčná línia	55
10. Publicita a informovanosť o národných projektoch	57
10.1. Konferencie/Prezentácie/Workshopy (detailnejšie informácie – vid' kapitola 11)	58
10.2. Prehľad publicity v rozhlase a televízií	59
10.3. Ocenenie Roma Spirit - kategória Spoločnosť a zamestnávateľ	60
10.4. Sociálne siete Facebook/Instagram/YouTube a webová stránka Zdravé regióny	60
11. Odborná činnosť, konferencie a iná činnosť	61
12. Náš tím	67
12.1. Zamestnanci ústredia	67

12.2. Koordinátori a koordinátorky asistentov podpory zdravia (KAPZ) – NP ZK 2B.....	68
12.3. Asistenti a asistentky podpory zdravia – NP ZK 2B.....	69
12.4. Asistentky podpory zdravia v prostredí nemocníc (APZN) – NP ZK 2B.....	71
12.5. Národný projekt Zdravé komunity 3B.....	72
12.6. Projekt PRESCRIP-TEC v roku 2023.....	72
12.7. Dohodári mimo pracovnej činnosti – lektori vzdelávania, akreditovaní supervízori, experti pre prípravu metodických materiálov a manuálov a ďalší.....	73
12.8. Sumár.....	73
13. Celkový projektovo – finančný prehľad jednotlivých NP a projektu PRESCRIP – TEC.....	74
13.1. Projektovo - finančný prehľad stavu NP ZK 2B k 31. 12. 2023.....	74
13.2. Projektovo - finančný prehľad stavu NP ZK 3B k 31. 12. 2023.....	74
13.3. Projektovo - finančný prehľad stavu projektu PRESCRIP–TEC k 31. 12. 2023.....	75
14. Zabezpečovanie tovarov a služieb – Verejné obstarávanie.....	76
15. Správa o finančnom hospodárení organizácie k 31. 12. 2023.....	77
15.1. Hospodárenie s finančnými prostriedkami na základe Kontraktu na rok 2023.....	77
15.2. Hospodárenie s finančnými prostriedkami poskytnutými z MV SR na základe Zmluvy o NFP v súvislosti s realizáciou NP ZK 2B.....	78
15.3. Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou NP ZK 3B.....	79
15.4. Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou projektu PRESCRIP-TEC.....	80
15.5. Individuálna účtovná uzávierka.....	81

Vysvetlivky skratiek

ANS	– Asociácia nemocníc Slovenska
APZ	– Asistent/Asistentka/-ti podpory zdravia
APZN	– Asistent/Asistentka/-ti podpory zdravia v prostredí nemocníc
DSS	– Domov sociálnych služieb
HMRPZ	– Hlavný manažér rozvoja podmienok pre zdravie
IA MPSVR SR	– Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
IT MZ SR	– Intervenčný tím Ministerstva zdravotníctva SR
KAPZ	– Koordinátor/i asistentov podpory zdravia
KC	– Komunitné centrum
LF UK	– Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
MHA	– Manažér hlavnej aktivity (NP Zdravé komunity 3B)
MIAPZN	– Manažérka implementácie asistentov podpory zdravia v nemocniciach
MRK	– Marginalizované rómske komunity
MŠ	– Materská škola
MsÚ	– Mestský úrad
MVO	– Mimovládna organizácia
MZ SR	– Ministerstvo zdravotníctva SR
NP ZK 2B	– Národný projekt Zdravé komunity 2B
NP ZK 3B	– Národný projekt Zdravé komunity 3B
NsP	– Nemocnica s poliklinikou
NÚTPCH a HCH	– Národný ústav tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie
OOPP	– Osobné ochranné pracovné pomôcky
OP EZ	– Operačný program Ľudské zdroje
OS ZZS SR	– Operačné stredisko Záchranej zdravotnej služby Slovenskej republiky
OÚ	– Obecný úrad
OZ	– Občianske združenie
PZS	– Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti
RMPZ	– Regionálny manažér/i podpory zdravia
RZP	– Rýchla zdravotná pomoc
RÚVZ	– Regionálny úrad verejného zdravotníctva (pozn. miestny)
SDZ	– Sociálne determinanty zdravia
SČK	– Slovenský Červený kríž
TSP	– Terénni sociálni pracovníci
ÚPSVaR	– Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR
UPJŠ LF	– Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta
ÚESA SAV	– Ústav etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied
ÚSVRK	– Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
ÚVZ SR	– Úrad verejného zdravotníctva SR
ZP	– Zdravotné poisťovne
ZR	– Zdravé regióny, p. o. MZ SR
ZŠ	– Základná škola
ZZS SR	– Záchranná zdravotná služba

Zoznam grafov, obrázkov a tabuliek

Graf 1 – Prehľad sledovaných skupín základných intervencií za rok 2022 - NP ZK 2B.....	15
Graf 2 – Porovnanie intervencií v základných kategóriách v NP ZK 2B	17
Graf 3 – Distribúcia intervencií v oblasti priamej pomoci klientov v roku 2023	18
Graf 4 – Prehľad vykonaných osvetových činností za rok 2023 - NP ZK 2B	18
Graf 5 – Intervencie a osvetové aktivity APZN v NP ZK 2B v roku 2023.....	25
Graf 6 – Prehľad vykonaných osvetových činností za rok 2023 – NP ZK 2B	26
Graf 7 – Intervencie v NP ZK 3B za rok 2023.....	29
Graf 8 – Porovnanie intervencií v základných kategóriách v NP ZK 3B	31
Graf 9 – Osvetové aktivity v NP ZK 3B v roku 2023.....	31
Graf 10 – Podiel podnetov pre APZN podľa oddelení.....	35
Graf 11 – Intervencie a osvetové aktivity APZN v roku 2023 v NP ZK 3B	35
Graf 12 – Osvetová práca APZN v NP ZK 3B	36
Obrázok 1 – Mapa pôsobnosti národných projektov ZK 2B a ZK 3B v období rokov 2020 - 2023	12
Obrázok 2 – Ukážka súhrnu zo systému monitorovania intervencií a osvetových aktivít	16
Obrázok 3 – Zloženie osvetových aktivít a podujatí v roku 2023 v projekte (ukážka z reportu za NP ZK 2B).....	20
Obrázok 4 – Ukážka z materiálu ZR "Manuál k osvetovým aktivitám a intervenciám"	21
Obrázok 5 – Ukážka elektronického denníka APZ.....	22
Obrázok 6 – Ukážka z reportu "Profily lokalít"	23
Tabuľka 1 – Zoznam zapojených zariadení v NP ZK 2B	27
Tabuľka 2 – Obce a počet asistentov podpory zdravia v NP ZK 3B	28
Tabuľka 3 – Celkový projektovo – finančný prehľad jednotlivých národných projektov a projektu PRESCRIP – TEC.....	75
Tabuľka 4 – Hospodárenie s finančnými prostriedkami na základe Kontraktu na rok 2023... ..	77
Tabuľka 5 – Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou Národného projektu ZK 2B.....	78
Tabuľka 6 – Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou Národného projektu ZK 3B.....	79
Tabuľka 7 – Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou projektu PRESCRIP-TEC.....	80

Úvod

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, vážení spolupracovníci, drahí priatelia,

rok 2023 bol pre našu organizáciu Zdravé regióny mimoriadne významným. Bol to záverečný rok druhej fázy implementácie dvoch národných projektov – Zdravé komunity 2B a Zdravé komunity 3B. Môžeme sa tak spoločne obzrieť za množstvom úžasných, ale aj náročných vecí a udalostí, ktoré sme spoločne zažili a z ktorých môžeme čerpať nielen skúsenosti, ale aj energiu do ďalších rokov usilovnej práce. Táto výročná správa je určená všetkým, ktorí za svoj cieľ považujú zlepšovanie podmienok marginalizovaných Rómov na Slovensku.

Za Zdravé regióny môžeme zodpovedne povedať, že tak ako v minulých rokoch, aj počas roka 2023 sme ako čoraz väčší tím na splnení tohto cieľa pracovali. Každý v rámci svojich možností, odbornosti a kompetencie. Všetci však s plným nasadením, aby naše regióny boli naozaj zdravé. Roky realizácie projektových aktivít prinášajú okrem plnenia cieľov projektu aj silný a kvalitný program overený v praxi.

Na stránkach tejto výročnej správy nájdete v jasnej a zrozumiteľnej forme vyčíslenie našich aktivít. Za každou intervenciou, za každou osvetovou aktivitou si môžeme predstaviť klienta, ktorého deň je aj vďaka pomoci asistenta podpory zdravia, o niečo ľahší. Jedným z našich hlavných cieľov je zvyšovanie zdravotnej gramotnosti – táto cesta vedie výlučne cez dôveru k našim asistentom podpory zdravia a ich koordinátorom vyslovenú nielen klientmi, ale aj lekármi, inými pomáhajúcimi profesiami, samosprávami, regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva a mnohými ďalšími subjektmi, ktorých podporu si veľmi vážime.

Čo sa nám za roky implementácie národných projektov podarilo a na čom stavíme:

- Väčšina zamestnancov projektu sú priamo obyvatelia z MRK.
- V rámci projektu prebieha sústavné vzdelávanie skupín zamestnancov, ktoré reaguje na aktuálne potreby.
- Na dennej báze spolupracujeme s viac ako 800 poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a to najmä v oblasti podpory prevencie.
- Dlhodobo pôsobíme v 12-tich nemocniciach a špecializovaných zariadeniach a nakoľko sa tento model osvedčil v novom programovom období, budeme sieť rozširovať.
- Terénna prax bola vhodne doplnená o nové poznatky z oblasti podmienok pre zdravie a zdravotné potreby, ktoré sme získali prostredníctvom realizácie výnimočného výskumu vo väčšine zapojených MRK.
- Sieť zamestnancov v teréne je schopná spoľahlivo monitorovať vybrané indikátory.
- Spolupracujeme so špičkovými odborníkmi v mnohých oblastiach (boj proti TBC, prevencia infekčných a neprenosných ochorení, ochorenia pečene, skriningové programy).
- Zapájame sa do medzinárodných výskumných projektov.

Participatívne nastavenie projektu a jeho realizácia v spolupráci a za účasti ľudí priamo z prostredia MRK bola, je a bude kľúčová. Bez tohto nastavenia by sme neboli schopní

v období pandémie COVID-19 schopní v rekordne krátkom čase zmobilizovať všetky naše sily, spájať ľudí z terénu so špičkovými odborníkmi. Stali sme sa súčasťou Pandemickej komisie vlády SR a pravidelne sme spolupracovali s členmi konzília odborníkov MZ SR.

Na základe realizácie NP ZK sme počas pandémie viedli Odbornú pracovnú skupinu pri Pandemickej komisii Vlády SR k problematike marginalizovaných rómskych komunít, výsledkom ktorej bolo vytvorenie odborného materiálu „*Odporúčany postup pre samosprávy na kontrolu pandémie SARS-CoV-2 v marginalizovaných rómskych komunitách*“.

Asistenti a asistentky podpory zdravia, ich koordinátori a aj zamestnanci ústredia v tomto období pracovali prakticky bez prestávky. Aj v tomto období, pri lokálnom výskyte infekčných ochorení, ktoré súvisia so životnými podmienkami, veľmi oceňujeme a vážime si nasadenie terénnej línie zamestnancov.

Okrem neoceniteľnej a náročnej práce v teréne sme vytvorili množstvo edukačných materiálov a usmernení ako zvládnuť pandémiu v MRK bez kontraproduktívnych celoplošných karantén, vytvorili sme množstvo nových postupov a komunikovali sme usmernenia ÚVZ SR našej cieľovej skupine. V tomto období bolo pre nás kľúčové sieťovanie a vytváranie nových partnerstiev, prostredníctvom ktorých sme mohli realizovať naše aktivity, vyzdvihujeme spoluprácu s Intervenčným tímom MZ SR, OZ Bystriny, iniciatívou Kto pomôže Slovensku, Človek v ohrození a ďalší.

Pozícia našej organizácie je pre nás jasná už od začiatku – pomáhať všade tam, kde je to potrebné. Túto pozíciu neovplyvnili žiadne negatívne skutočnosti, a projekt, ktorý preukázal svoje kvality po tomto ťažkom období pandémie COVID – 19, postupuje do nového obdobia silnejší i skúsenejší, je pripravený na nové výzvy.

Dobrá správa je, že projekt Zdravé komunity má budúcnosť. Počas roka 2023 sme v spolupráci s našim novým sprostredkovateľským orgánom, ktorým je v novom programovom období MZ SR, pracovali na jeho príprave do roku 2029. Ďakujeme za doterajšiu príkladnú spoluprácu sprostredkovateľskému a riadiacemu orgánu, ktoré boli v tomto období MV SR a MPSVaR SR.

Novinkou je nielen sprostredkovateľský orgán, ale aj to, že partnerom projektu sa oficiálne stalo MZ SR. Veríme, že vďaka zapojeniu rezortu zdravotníctva priamo do projektu sa nám spoločnými silami podarí realizovať aktivity, ktoré pomôžu zlepšiť podmienky pre zdravie zraniteľných skupín, medzi ktoré patria aj obyvatelia z MRK.

Veľká vďaka nielen za rok 2023, ale aj za všetky spoločne úspešne zvládnuté situácie, patrí celému tímu organizácie – nielen v teréne ale aj v ústredí a tiež spolupracovníkom i špecialistom – za všetkých spomeniem aspoň OZ Mamila, InTYMYta, OZ Equita, LF UPJŠ, LF UK, Trnavskú univerzitu a i.

1. Identifikácia organizácie

Názov organizácie	Zdravé regióny
Sídlo organizácie	Limbová 2, 837 52 Bratislava
Korešpondenčná adresa	Kocel'ova 937/9, 821 08 Bratislava
IČO	50 626 396
E-mailová adresa	info@zdraveregiony.eu
Internetová stránka	www.zdraveregiony.eu
Rezort organizácie	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Riaditeľka organizácie	Mgr. Tatiana Hrustič
Zástupca riaditeľky organizácie	Ing. Jozef Waschina
Forma hospodárenia	štátna príspevková organizácia s právnou subjektivitou

Bankové číslo účtu – v tvare Štátna pokladnica
IBAN: SK44 8180 0000 0070 0056 4561 /refundácie/
SK09 8180 0000 0070 0056 4609 /zálohy/

2. Poslanie organizácie

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) v zmysle §21 ods. 5 písm. b) Zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s §45 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydalo v roku 2016 rozhodnutie o zriadení štátnej príspevkovej organizácie Zdravé regióny.

Prostredníctvom príspevkovej organizácie Zdravé regióny je vytvorený priestor na realizáciu opatrení v pôsobnosti MZ SR, ktorými sa realizujú dočasné vyrovnávacie opatrenia zamerané na zlepšenie zdravotnej situácie sociálne vylúčených skupín. Model príspevkovej organizácie prináša možnosť komplexného, systematického a dlhodobého riešenia situácie znevýhodnených skupín, v oblasti podpory zdravia na národnej úrovni.

Webové sídlo organizácie – www.zdraveregiony.eu

Poslanie a ciele

Poslaním organizácie je realizácia a rozvoj dočasných vyrovnávacích opatrení v oblasti zdravia.

Realizácia a rozvoj zdravotnej mediácie v marginalizovaných rómskych komunitách (ďalej len „MRK“) predstavuje súbor činností, ktoré organizácia realizuje za účelom zlepšenia podmienok pre zdravie.

Aktivity a činnosti zameriavame na sociálne determinanty zdravia (ďalej len „SDZ“), medzi ktoré patrí so zdravím súvisiace správanie, materiálne podmienky, psychosociálne faktory, bariéry v prístupe k zdravotnej starostlivosti, zdravotná gramotnosť a štrukturálne obmedzenia – napr. diskriminácia, rasizmus, nízka úroveň vzdelania, súvisiaca legislatíva.

Našimi cieľovými skupinami sú:

- príslušníci MRK;
- asistenti/asistentky podpory zdravia;
- skupiny obyvateľstva ohrozené sociálnym vylúčením.

Našimi cieľmi sú najmä:

- zníženie bariér v prístupe k zdravotnej starostlivosti (vrátane zvýšenia dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti a informovanosti MRK v oblasti zdravotnej starostlivosti a prevencie);
- zvýšenie zdravotnej gramotnosti (vrátane zvýšenia miery povedomia v oblasti zdravotnej starostlivosti príslušníkov MRK);
- zlepšenie so zdravím súvisiaceho správania (predovšetkým zníženie rizikovosti životného štýlu).
- zlepšenie kľúčových sociálnych determinantov zdravia na lokálnej úrovni komunit v napríklad v oblasti zdraviu nevyhovujúcich materiálnych podmienok, enormnej psychickej záťaže obyvateľov žijúcich v prostredí MRK, v oblasti bariér v prístupe k službám starostlivosti a so všetkým uvedeným priamo súvisiacich aspektov sociálneho vylúčenia obyvateľov MRK.

Dlhodobé ciele

Aktivity realizované prostredníctvom Národných projektov Zdravé komunity 2B a 3B (ďalej len „NP ZK“) plánujeme po roku 2023 naviazať na ďalšie financovanie z prostriedkov EÚ. Trvalá udržateľnosť vybudovaných kvalifikovaných ľudských zdrojov, ako aj zachovanie dobre fungujúcej spolupracujúcej siete v teréne a udržateľnosť výstupov a výsledkov NP ZK je významným cieľom aj po ukončení financovania z prostriedkov EÚ.

Aktivity organizácie zamerané na podporu zdravia pre obyvateľov prostredia MRK majú mimoriadny potenciál a v podmienkach SR aj EÚ sú výnimočné. V rámci obdobných projektov a iniciatív v zahraničí je NP ZK už teraz lídrom v krajinách EÚ. Dlhodobým cieľom je stabilizovať toto slovenské líderstvo, byť príkladom a inšpiráciou pre obdobné projekty na Slovensku aj v zahraničí.

K ďalším dlhodobým cieľom organizácie patrí:

- rozšírenie aktivít a intervencií organizácie na ďalšie aktivity v oblasti podpory zdravia v téme SDZ;
- rozšírenie aktivít organizácie o ďalšie cieľové skupiny obyvateľov SR;
- vytvorenie akreditovaného vzdelávania pre pozíciu *asistent/asistentka podpory zdravia a koordinátor asistentov podpory zdravia*;
- zapájanie sa do nových výziev s cieľom ďalšieho rozvoja i budovania ľudských zdrojov a rozšírenia aktivít organizácie.

Vzhľadom na prierezový prístup aktivít organizácie (podpora lokálneho zamestnávania – pracovné miesta pre zástupcov cieľovej skupiny v najchudobnejších regiónoch, systematické vzdelávanie asistentov podpory zdravia, široké spektrum aktivít v oblasti podpory zdravia) existuje významný priestor pre rozvoj aktivít v spolupráci s relevantnými rezortmi, inštitúciami a organizáciami, pre ktoré je spolupráca a vzájomná koordinácia užitočná a cenná, rovnako ako výstupy z evaluácie a poznatky z realizácie aktivít organizácie užitočné a cenné.

2.1. Záverečný rok pre národné projekty Zdravé komunity 2B a 3B

Úspešné implementovanie národných projektov dáva najlepšie predpoklady ku možnosti kontinuálneho nadviazania na projektové činnosti v rámci nového pokračovacieho národného projektu. Organizácia Zdravé regióny v priebehu implementácie vyvinula a využívala prepracovanú formu metodiky zameranej na: štandardizáciu intervenčných a osvetových činností APZ a APZN, špecializované vzdelávacie aktivity, monitorovanie vykonávaných aktivít, kontrolnú činnosť, výskumnú a osvetovú činnosť, finančné, personálne a iné záležitosti. Tieto overené postupy je možné využiť či už priamo a samostatne organizáciou Zdravé regióny alebo pomocou implementovania nového projektu v partnerstve s inými organizáciami. Potenciál ďalšieho rozvoja nad rámec súčasných projektových aktivít je možný a žiaduci najmä v oblasti zavedenia pracovnej pozície odborníkov sústrediacich sa na zlepšovanie materiálnych podmienok ovplyvňujúcich zdravie v MRK či v pri ďalšej formalizácii a štandardizácii existujúcich vzdelávacích modulov.

Asistenti a asistentky podpory zdravia

Prostredníctvom projektových činností prišlo ku trvalému zvýšeniu ľudského kapitálu zamestnancov na pracovných pozíciách APZ pochádzajúcich z prostredia MRK. Väčšina zamestnancov na pozícii APZ boli osoby bez predchádzajúcich pracovných skúseností s pomerne nízkou úrovňou formálneho vzdelania. Veľká časť z nich patrí medzi zraniteľné skupiny obyvateľstva (ženy, etnické minority, ZŤP, a i.) a čelila celej škále prekážok pri vstupe na trh práce. Prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania, riadenia a vedenia zamestnancov, kontrol, podpory a hodnotenia je zvyšovaná úroveň zručností a schopností s priamym dosahom na zvyšovanie ich produktivity a efektivity ich činností. Pomocou týchto nástrojov bola zvýšená uplatniteľnosť zamestnancov na trhu práce a ich ďalšia využiteľnosť v prípade pokračovania projektu Zdravé komunity, na iných projektoch obdobného charakteru (oblasť zdravia, terénna sociálna práca, verejná správa), či v akejkoľvek inej oblasti vyžadujúcej solídne administratívne, vykazovacie a organizačné schopnosti.

Prostredie MRK

Aktivity projektov budú mať trvalý a priamy dosah na úroveň podmienok pre zdravie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít, v ktorých bol projekt realizovaný. Medzi najvýznamnejšie príklady patrí vplyv povinných očkovaní, ktoré boli zrealizované aj vďaka osvetovej a koordinačnej práci projektových zamestnancov, pričom ich pozitívny vplyv pretrvá desaťročia. Ďalej je to facilitácia úspešného doliečovania nedostatočne podchyteného zdravotného stavu obyvateľov MRK, čo v konečnom dôsledku znamená úsporu nákladov systému verejného zdravotníctva.

Pomocou projektovej osvetovej činnosti prišlo u MRK k dlhodobému zafixovaniu zdravotne žiaducich foriem správania a efektívnych foriem zdravotnej prevencie (strava, pohyb, riziká, hygiena, iné), na ktoré je možné ďalej nadviazať prostredníctvom celoživotných foriem osvetu a vzdelávania.

Projektové aktivity prispeli k dôvere klientov ku zdravotnému systému. Bude najmä v kompetencii lekárov a iného zdravotného personálu, aby s touto dôverou dokázali ďalej správne nakladať.

Širší spoločenský dosah

Pracovné aktivity APZ vykonávané v rámci projektu zvyšujú úroveň pozitívneho sociálneho kapitálu, t. j. sieťujú obyvateľov MRK a zamestnancov projektu s lokálne a regionálne významnými profesijnými aktérmi (lekári, samospráva, iné). Pre mnohých APZ sa angažovanie v projektoch ZK 2B a 3B stáva vstupnou bránou do oblasti lokálnej politiky a aktivizmu – tento pozitívny efekt môže pretrvať aj po ukončení projektov. Zároveň platí, že nadregionálny charakter projektových činností pomáha zamestnancom získať odborné a pracovné kontakty aj mimo horizontu miestnej marginalizovanej rómskej komunity – čím sa prekonávajú bariéry a otvára sa priestor ku zdola iniciovanej, avšak systémovo zameranej pracovnej a odbornej spolupráci.

2.2. Národné projekty

Hlavné aktivity našej organizácie tvorí implementácia národných projektov financovaných z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“).

2.2.1 Národný projekt Zdravé komunity 2B

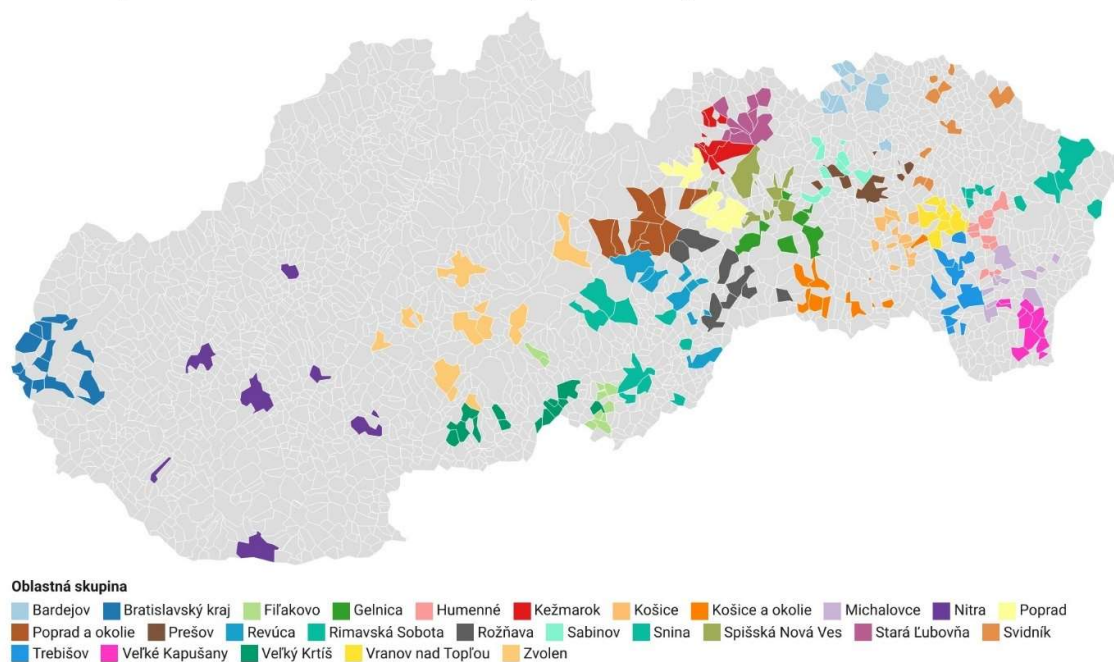
Národný projekt *Zdravé komunity 2B* (ďalej len „NP ZK 2B“) je kľúčovou aktivitou organizácie a to z pohľadu historických základov, rozsahu činností (najvyšší počet a typ intervencií), oprávneného územného pôsobenia (sedem krajov Slovenska mimo Bratislavského samosprávneho kraja), a alokácie finančných prostriedkov. Je financovaný prostredníctvom Operačného programu Ľudské zdroje, prioritná os 5. Sprostredkovateľským orgánom je Ministerstvo vnútra SR, riadiacim orgánom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V rámci projektu sme v roku 2023 vykonávali zdravotnú mediáciu vo viac ako 245-tich lokalitách, kde sme zamestnávali viac ako 340 ľudských zdrojov – asistentov podpory zdravia (ďalej iba „APZ“), ich koordinátorov (ďalej iba „KAPZ“), a v 11-tich nemocniciach, kde pôsobili asistentky podpory zdravia v prostredí nemocníc (ďalej iba „APZN“).

2.2.2 Národný projekt Zdravé komunity 3B

V Bratislavskom samosprávnom kraji nadväzujeme na aktivity realizované od roku 2018 v rámci národného projektu Zdravé komunity 3A. Projekt je financovaný prostredníctvom Operačného programu Ľudské zdroje, prioritná os 4. Projektové aktivity majú mierne rozšírené ciele ako je to v NP ZK 2B a projekt sa zameriaval na osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením. Sprostredkovateľským aj riadiacim orgánom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V rámci projektu sme v roku 2023 zamestnávali 17 osôb (14 APZ, 1 APZN, 1 KAPZ a 1 manažéra hlavnej aktivity) a realizovali sme zdravotnú mediáciu v 13-tich lokalitách a jednej nemocnici.

2.3. Pôsobnosť NP ZK 2B a NP ZK 3B

Územná pôsobnosť NP ZK 2B a NP ZK 3B (2020 - 2023)

Obrázok 1 - Mapa pôsobnosti národných projektov ZK 2B a ZK 3B v období rokov 2020 -2023

Pravidelné stretnutie ústredia organizácie a koordinátorov NP Zdravé komunity 2B, Svit

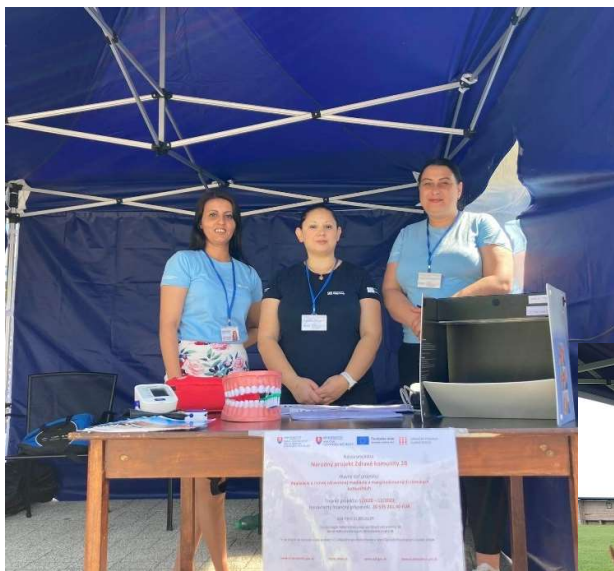
3. Realizácia a rozvoj zdravotnej mediácie v NP Zdravé komunity 2B

Naše činnosti zameriavame na zlepšovanie podmienok pre zdravie a na zdravotnú mediáciu v prostredí MRK. Aktivity v teréne predstavujú najväčšiu časť každodennej činnosti našich zamestnancov.

3.1. Zdravotná mediácia v NP ZK 2B v teréne v číslach a v obsahu

245	obcí a miest v pôsobnosti
285	asistentov podpory zdravia
25	koordinátorov asistentov podpory zdravia
1,320,000	realizovaných intervenčných a osvetových aktivít

Činnosti v oblasti zdravotnej mediácie delíme na intervencie (5 základných skupín) a osvetové aktivity (s jednotlivcom, rodinou a skupinové osvetové podujatia v škole či v komunitnom centre - spolu 40 tém).

KAPZ OS Snina, L. Bužová s APZ v stánku zdravia - Deň detí, Snina (jún 2023)

KAPZ OS Vranov n./Topľou, M. Holubová s APZ v stánku zdravia - Deň zdravej výživy, Soľ (júl 2023)

KAPZ OS Poprad a Poprad-okolie, K. Hossová a K. Šavelová s tímom - pomoc pri skríningu s možným výskytom infekčného ochorenia TBC, Hranovnica (august 2023)

KAPZ OS Fiľakovo a Veľký Krtíš, J. Oláh a V. Benčíková v rozhovore s primátorom a viceprimátorom mesta Fiľakovo – stánok zdravia, Fiľakovo (august 2023)

1. Podpora prevencie

Intervencie zamerané na povinné a nepovinné očkovanie, preventívne prehliadky dospelých u všeobecných lekárov a špecialistov, materskú poradňu, preventívne prehliadky detí a iné.

2. Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (PZS)

Telefonická a osobná komunikácia so všeobecnými lekármi pre dospelých, pediatrami, odbornými lekármi – špecialistami a nemocnicami. Intervencie v tejto kategórii smerujú k pomoci klientom pri ochorení. Patrí sem aj spolupráca s RÚVZ.

3. Priama asistencia klientom

Meranie krvného tlaku, teploty, prvá pomoc - ošetrovanie drobných poranení, sprevádzanie na vyšetrenie, oblasť zdravotného poistenia, kompenzačné pomôcky pre ZŤP, lieky, telemedicína a kontrola doliečovacieho režimu klienta.

4. Iná spolupráca

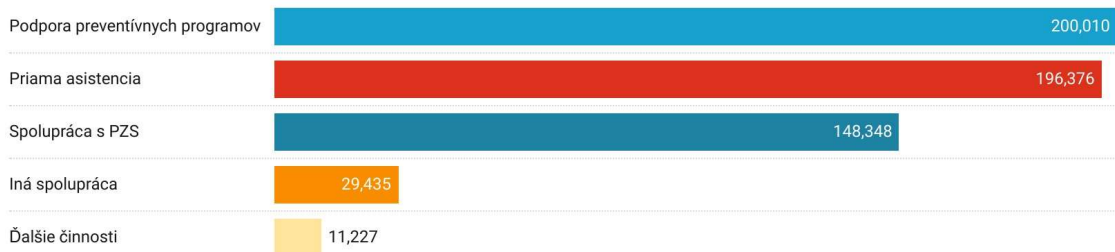
Intervencie, ktoré sa týkajú spolupráce s inými pomáhajúcimi profesiami, či inštitúciami (miestna samospráva, MOPS, KC, TSP, CPPP a P a iné).

5. Ďalšie činnosti

V rámci ďalších činností zaznamenávame napr. charitatívne aktivity, brigády, zbierky a ďalšie činnosti.

Prehľad sledovaných skupín základných intervencií za rok 2023

Prehľad počtu poskytnutých intervencií v jednotlivých kategóriách za rok 2023

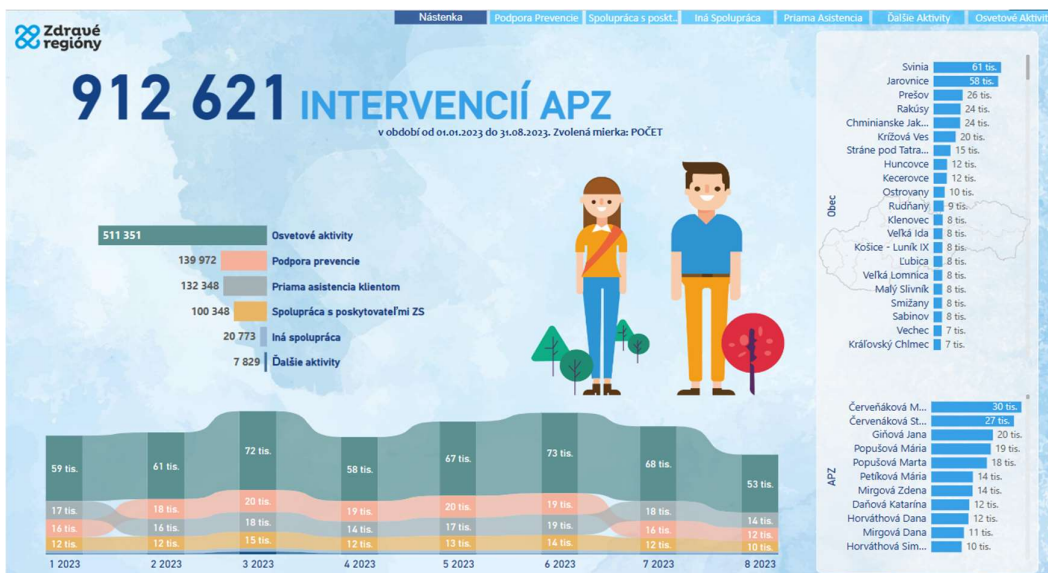

Graf 1- Prehľad sledovaných skupín základných intervencií za rok 2022 - NP ZK 2B

Zber údajov realizujeme na dennej báze a ku koncu kalendárneho mesiaca sa údaje nahrávajú do spoločnej databázy, v ktorej sa vyhodnocujú na mesačnej báze.

V roku 2023 sme pokračovali v zbere záznamov, ktorý sme zaviedli v roku 2022 a činnosť APZ sme tak mohli vyhodnocovať špecificky a zamerane, napríklad podľa absolvovaného vzdelávania, podľa potrieb danej lokality, podľa aktuálneho stavu v súvislosti s infekčnými ochoreniami a pod (obrázok 2). Nástroj majú k dispozícii aj koordinátori jednotlivých oblastných skupín¹.

¹ Nástroj sa vzťahuje ako na NP ZK 2B, tak aj na NP ZK 3B.

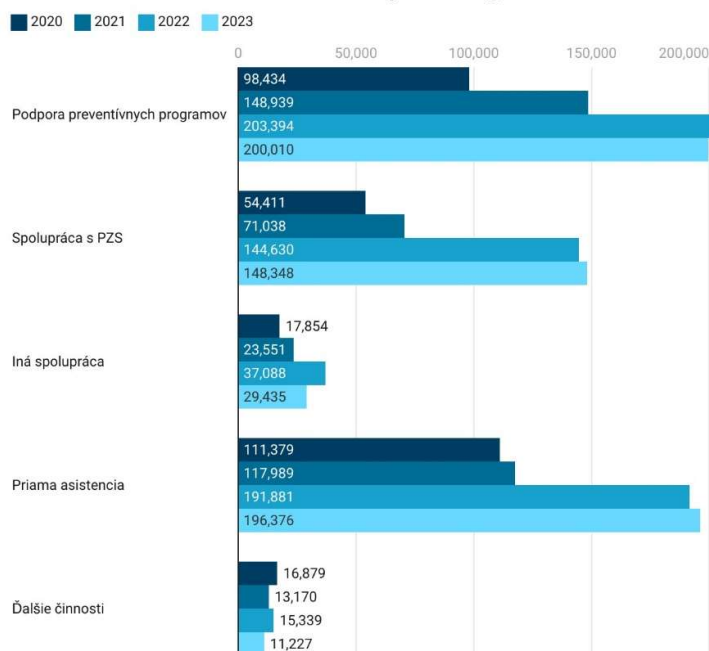

Obrázok 2 - Ukážka súhrnu zo systému monitorovania intervencií a osvetových aktivít

Nakoľko bol rok 2023 pre realizáciu NP ZK 2B záverečným, uvádzame aj porovnanie počtov vykonaných intervencií – úkonov počas jeho trvania, teda v rokoch 2020 – 2023.

Porovnanie intervencií v 5 základných skupinách v rokoch 2020 - 2023

Porovnanie intervencií v základných kategóriách v NP ZK 2B

Graf 2- Porovnanie intervencií v základných kategóriách v NP ZK 2B

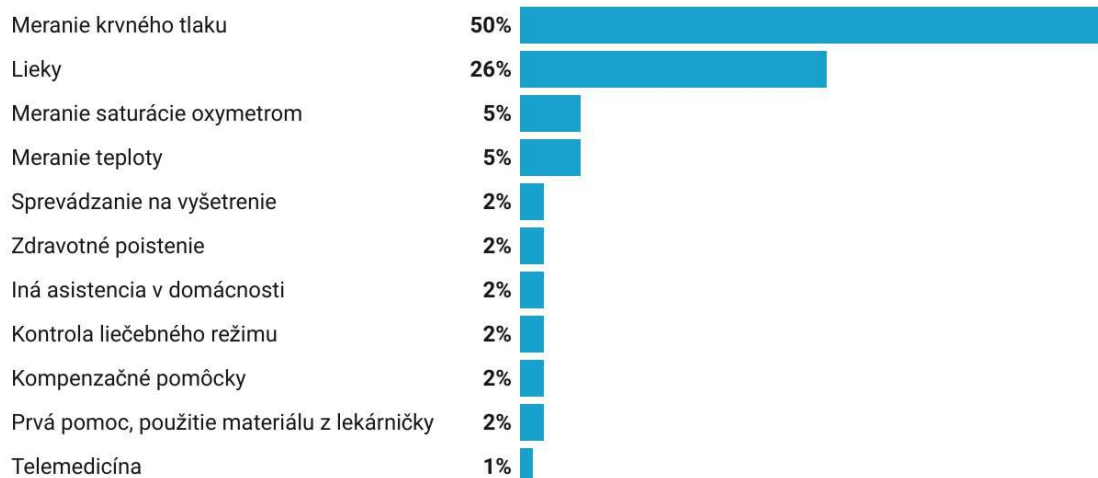
V roku 2023 boli dve tretiny zo všetkých intervencií vykonané v oblastiach **podpory preventívnych programov** a **priamej asistencie klientovi**. **Spolupráca s poskytovateľmi ZS** tvorila štvrtinu spomedzi všetkých vykonaných intervencií. V rámci siete APZ sme v roku 2023 spolupracovali s vyše 800 lekármi prvého kontaktu – všeobecnými lekármi pre dospelých a všeobecnými lekármi pre deti a dorast, ale aj so špecialistami – gynekológmi, zubnými lekármi, urológmi a ďalšími.

Viac ako tretinu intervencií tvorila **priama asistencia klientom**. Išlo najmä o meranie krvného tlaku, pomoc s užívaním liekov (príbalový leták, frekvencia užívania a pod.), pomoc s vybavením zdravotného poistenia, ale aj vybavenie kompenzačných pomôcok či kontrola dodržiavania liečebného režimu.

APZ pri kontrole dodržiavania liečebného režimu a pomoci s užívaním liekov, Fričovce

Distribúcia úkonov v rámci priamej asistencie

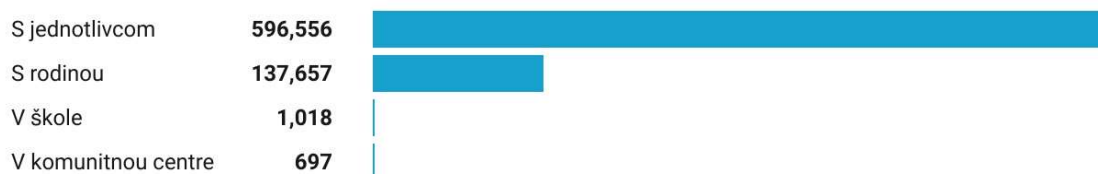
Graf 3 - Distribúcia intervencií v oblasti priamej pomoci klientov v roku 2023

Menší, ale veľmi dôležitý podiel činnosti tvorí **spolupráca s inými pomáhajúcimi profesiami** či **inštitúciami**, ako aj **d'alsie činnosti** v lokalite (napríklad charitatívna činnosť a podobne). Takáto spolupráca tvorila vyše 7 % činnosti APZ.

Realizácia osvetových aktivít s jednotlivcami, s rodinami, v školách a komunitných centrách

V roku 2023 sa vykonalo vyše 736 000 osvetových aktivít na 40 tém, ktoré v rámci projektu NP ZK 2B monitorujeme.

Osvetové činnosti podľa prijímateľa v roku 2023

Graf 4 - Prehľad vykonaných osvetových činností za rok 2023 - NP ZK 2B

Najčastejšie témy osvetových aktivít s jednotlivcom boli v kategórii **priamej asistencie**, najmä meranie krvného tlaku a s ním súvisiacej osvetu na danú tému. Ďalšími najviac opakujúcimi sa témami osvetových aktivít *poučenie o užívaní lieku* a tiež aj *preventívne prehliadky*. Veľká časť osvetových aktivít sa venovala aj *povinnému očkovaniu detí*, *osobnej hygiene*, *dentálnej hygiene*, ale aj *nikotinizmu* či *alkoholizmu*.

Na školách sa organizovali podujatia vo veľkej miere s kombinovanými témami podľa vhodnosti a vekovej skupiny žiakov. Najčastejšie témy boli *osobná hygiena*, *pedikulóza*, *povinné očkovanie detí*, *hepatitída* a *dentálny hygiena*. Najviac podujatí bolo organizovaných vo februári, v júni, októbri a v novembri. Tieto prednášky sa často organizovali za prítomnosti

viacerých APZ, často aj za účasti KAPZ – a to nielen v škole, aj v komunitnom centre. Absolútnym základom našej osvetovej činnosti však bola práca s jednotlivcom a s rodinou – tej sa venovali všetci APZ. Počty osvetových podujatí v škole a v KC odrážajú výkon, zapojenie našich asistentov, tzn. ak sa na podujatí podieľajú 2 APZ, obaja si to v rámci svojej práce evidujú a tak to zobrazuje aj report.

APZ pri osvetovej prednáške pre deti v ZŠ na tému pedikulóza, Hnúšťa

APZ pri osvetovej prednáške pre dospelých v KC na tému Ochorenie TBC – liečba a prevencia, Veľká Lomnica

Aktuálnu štruktúru osvetových aktivít a ich recipientov zobrazuje obrázok č. 3.

	Osveta s jednotlivcom	Osveta s rodinou	Osveta v KC	Osveta v škole
Poučenie o užívaní lieku	43 948	5 399	12	0
Životospráva	21 327	4 814	51	29
Osveta o tlaku	41 167	4 095	21	1
Cukrovka	19 536	3 308	6	0
Pitný režim	29 480	4 546	66	17
Osveta pre tehotné	15 364	2 398	9	1
Dojčenie	11 320	2 827	2	0
Preventívne prehliadky	33 255	5 480	17	3
Povinné očkovanie detí	38 093	5 568	10	121
Povinné preočkovanie dospelí	11 973	1 410	7	0
Pedikulóza	22 481	7 721	47	206
Svrab	9 978	3 476	6	7
TBC	7 634	2 125	5	5
Žltáčka A, B, C	21 039	4 931	48	104
Iné infekčné ochorenia	16 373	5 405	31	16
Reprodukčné zdravie	6 683	2 003	11	31
Sexuálne zdravie	6 232	1 436	14	41
Osobná hygiena	29 561	12 098	130	272
Komunálna hygiena	18 556	5 429	20	7
Dentálna hygiena	15 792	4 581	76	91
Hygiena domáceho prostredia	17 873	8 601	15	4
Nikotinizmus	19 474	4 074	13	4
Alkoholizmus	18 926	3 674	4	1
Drogy	8 864	1 482	2	3
Nelátkové závislosti	6 743	1 177	5	1
Povedomie o právach osôb s ...	1 719	548	3	1
Poskytnutie prvej pomoci - os...	3 422	866	34	9
Civilizačné ochorenia	11 943	2 659	8	0
Duševné zdravie	8 590	2 357	1	1
Riziká samoliečby	6 348	1 694	5	0
Dodržiavanie liečebného režimu	13 084	2 764	1	3
Motivovanie k starostlivosti o ...	13 307	5 720	4	2
Motivovanie k zlepšeniu domá...	6 498	2 781	2	1
Pravidelné návštevy lekára	7 912	2 238	2	2
Spolupráca so školou	1 488	322	0	24
Riešenie sociálnej situácie	3 847	1 420	0	2
Predstavenie sa klientovi	1 554	317	0	4
Starostlivosť o seniorov	5 766	907	0	0
Povzbudenie pri ťažkej situácii	6 387	1 629	0	0
Iná téma rozhovoru	18 162	3 387	9	4

Obrázok 3 - Zloženie osvetových aktivít a podujatí v roku 2023 v projekte (ukážka z reportu za NP ZK 2B)

V období rokov 2020 - 2023 APZ v NP ZK 2B s podporou KAPZ realizovali alebo spoločne organizovali:

- 1 906 724 osviet s jednotlivcami;
- 538 333 osviet s rodinami ;
- 5 627 osvetových aktivít realizovaných v školskom prostredí;
- 8 967 osvetových aktivít realizovaných v komunitných centrách.

V roku 2023 sme rozšírili metodický materiál pre APZ k vykonávaniu intervencií a osviet o ďalšie témy².

VYSOKÝ KRVNÝ TLAK

LEKÁR POUŽÍVA: HYPERTENZIA

2

S týmito pojmami sa môžete stretnúť

Kardiovaskulárny - týkajúci sa srdca a ciev

Hypertenzia - vysoký krvný tlak

Hypotenzia - nízky krvný tlak

Myokard - srdcový sval

Farmakologická liečba - liečba liekmi

Systolický tlak - tlak krvi na cievy v priebehu srdcového sťahu - prvé číslo **120/80**

Diastolický tlak - v priebehu diastoly je tlak nižší a toto číslo predstavuje odpor cievneho riečiska pri návrate krvi do srdca - druhé číslo **120/80**

Vysoký krvný tlak (hypertenzia) je nebezpečný práve kvôli nenápadným príznakom.

Krvný tlak vyšší než 130/85 sa považuje za významné srdcovo-cievne riziko. Znamená to, že u pacientov s vysokým krvným tlakom sa zvyšuje riziko infarktu myokardu (infarkt srdcového svalu), srdcového zlyhania alebo cievnej mozgovej príhody.

Vysoký krvný tlak, ktorý sa nelieči, **vedie k postupnému poškodeniu obličiek, srdcovej komory a očnej sietnice.** Orgány v ľudskom tele aj pod vysokým tlakom dokážu nejakú dobu pracovať, ale len v núdzovom režime. V poslednom štádiu je postihnuté srdce, ktoré je vyčerpané prácou proti vysokému odporu ciev a pomaly zlyháva.

Obrázok 4 - Ukážka z materiálu ZR "Manuál k osvetovým aktivitám a intervenciám"

² Materiál je určený pre APZ z NP ZK 2B/NP ZK 3B.

Digitalizácia zberu intervencií a osviet

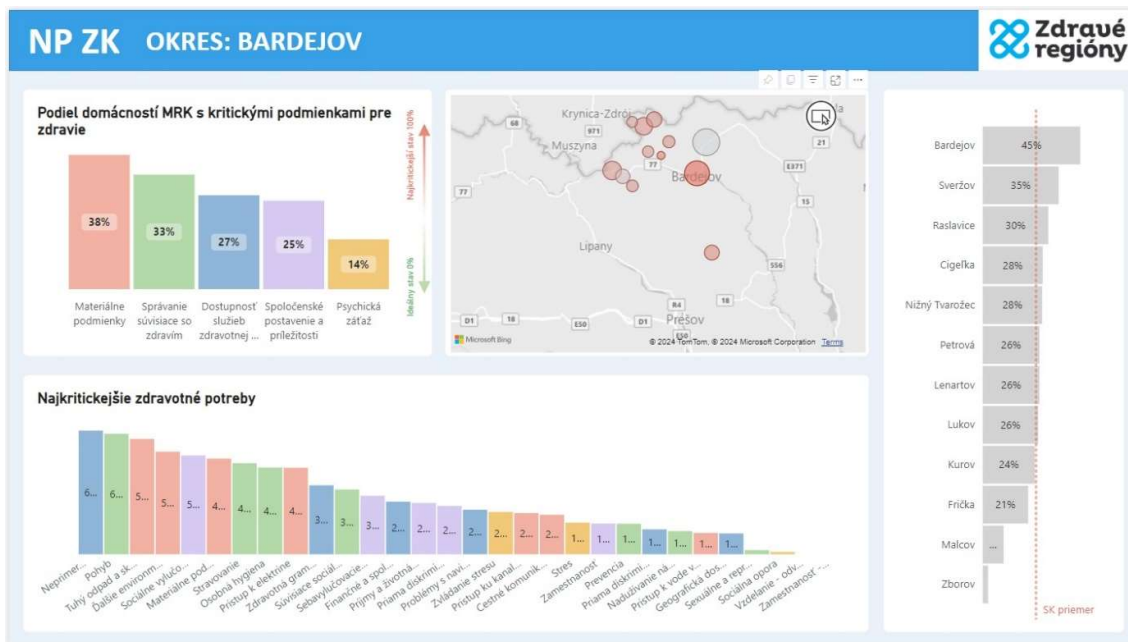
V roku 2023 sme realizovali zásadný krok smerom k uľahčeniu administratívnej záťaže APZ a KAPZ v oboch národných projektoch. Pracovali sme na tom, aby sa mohla denná činnosť – záznam intervencií a osviet zaznamenávať plne elektronicky, pri zachovaní papierového denníka. Do tvorby prostredia boli okrem ústredia a vývojára zapojení aj vybraní KAPZ – najmä kvôli ošetrovaniu špecifických situácií, ku ktorým pri práci v teréne môže dochádzať. V roku 2024 je plánované spustenie tohto riešenia pre všetky oblastné skupiny.

09:00 - 09:30 Bratislava	
	Materská poradňa u pediatra - deti do 1 roka Počet intervencií - 1 Kódy klientov - GT-z--17-1-2000
10:00 - 11:00 Bratislava	
	Meranie krvného tlaku Počet intervencií - 4 Kódy klientov - TG-m--50--0000,GT-z--17-1-2000-2,KL-z-mama-17-0-2000,GT-z--17-1-2000
11:00 - 11:30 Bratislava	
	Pediatier - deti staršie ako 1 rok Počet intervencií - 1 Kódy klientov - GT-z--17-1-2000
	Meranie teploty Počet intervencií - 1 Kódy klientov - GT-z--17-1-2000

Obrázok 5 - Ukážka elektronického denníka APZ

Profily lokalít

Okrem digitalizácie zberu dát sme realizovali zásadné kroky v rámci praktického využitia údajov zo zberu pre stanovanie úrovne podmienok pre zdravie v MRK. Vybierané dáta sme pretavili do interaktívnej podoby, kde je možné získať prehľad informácií o podmienkach pre zdravie v jednotlivých zapojených obciach, okresoch, oblastných skupinách a podobne. Ukážka z tohto reportu je na obrázku č.6. Report v prehľadnej podobe zobrazuje jednotlivé dimenzie sociálnych podmienok pre zdravie a ich úrovne – *materiálne podmienky, spoločenské postavenie a príležitosti, správanie súvisiace so zdravím, psychickú záťaž a dostupnosť zdravotnej starostlivosti*.

Obrázok 6 - Ukážka z reportu "Profily lokalít"

3.2. Zdravotná mediácia v prostredí nemocníc v NP Zdravé komunity 2B

Implementácia pozície *asistentiek podpory zdravia v prostredí nemocníc* (ďalej len „APZN“) je od roku 2017 pilotnou aktivitou Národného projektu Zdravé komunity. Je jedným z preklenovacích opatrení zameraných na zlepšenie dostupnosti bežných zdravotníckych služieb obyvateľom MRK.

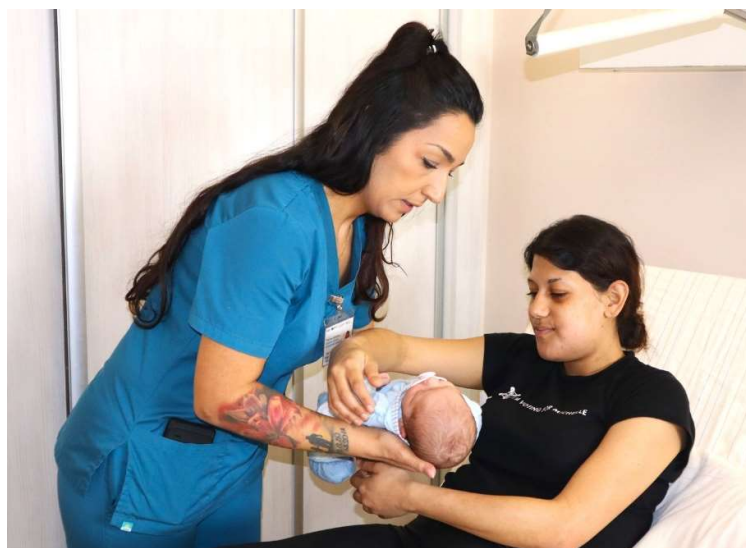
Uvedená aktivita je realizovaná prostredníctvom doplnkovej (asistenčnej) služby. Úlohou APZN je pracovať s pacientmi pochádzajúcimi z MRK počas ich pobytu v nemocničných zariadeniach, prioritne na gynekologicko-pôrodníckych a pediatrických oddeleniach, ale aj mimo nich – na neonatologickom oddelení a na oddelení šestonedelia. Pracovná náplň a vykonávané činnosti APZN majú svoje špecifiká, konkrétny obsah je vytváraný po dohode so zariadením.

Na každom zo spomínaných oddelení pracuje asistentka podpory zdravia, ktorá sa plne venuje pacientom. APZN v prostredí nemocníc dopĺňajú existujúce zdravotnícke služby znalosťou rómskeho jazyka a empatiou. Tlmočia, vysvetľujú priebeh vyšetrenia, v prípade potreby konzultujú zdravotný stav pacienta s lekárom a zdravotným personálom. APZN je prítomná na

vyšetreniach, na vizitách, je prítomná pri pôrode. Asistencia pri pôrode je veľmi potrebná, vyžaduje si to ako personál, tak aj pacientka. Samotný pôrod je tak jednoduchší, menej stresujúci ako pre rodičku, tak aj pre personál. Pomáha s laktáciou a je nápomocná pri osvetovej činnosti ohľadom starostlivosti o dieťa a ženu počas šestonedelia. Komunikuje s asistentmi podpory zdravia v teréne, s koordinátormi asistentov podpory zdravia aj s inými inštitúciami v prospech pacienta. V prípade prepúšťania pacienta do domácej liečby komunikuje danú skutočnosť s asistentom podpory zdravia v teréne. Podľa potreby kontaktuje rodinných príslušníkov v prípade prepúšťania detského pacienta. V prípade požiadavky nemocničného personálu ide aj na iné oddelenie, aby sa zlepšil priebeh vyšetrenia a pacient sa upokojil.

APZN z nemocnice Š. Kukuru, Michalovce pri osvetovej prednáške v KC na tému Príprava do pôrodnice, pôrod a starostlivosť v šestonedelí, určenej budúcim matkám, Sobrance

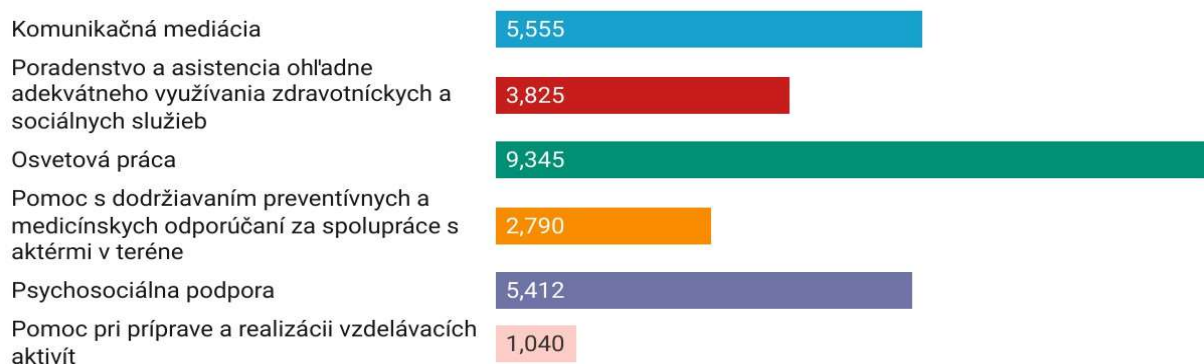
APZN konzultuje s mamičkou správnu polohu dieťaťa pri prikladaní k prsníku a techniky dojčenia, Lučenec

Manažérka implementácie programu APZN, Mgr. Lenka Nazarejová povedala o tejto pozícii:

„Je to veľmi náročná práca, keďže APZN sa stretáva s novými pacientmi, s novými prípadmi. Niekedy sú veľmi náročné a v pamäti ostávajú veľmi dlho. Každá APZN sa snaží urobiť pre pacienta alebo pacientku všetko, čo je v jej silách, upokojuje ich, vysvetľuje im, ako to v nemocnici funguje. Mnoho pacientov už do nemocnice ide s tým, že vedia, že tam je APZN a ona im pomôže, poradí. Vedia, že sa ich deťom nemôže nič zlé stať, lebo je tam APZN, ktorá sa o dieťa postará a pomôže mu. Pôjde s ním na vyšetrenie, zavolá domov spolu s ním rodičom a informuje ich o tom, ako sa darí ich dieťaťu. Je prítomná pri prijímaní pacienta na oddelenie. Takže je pri pacientovi od jeho prijímania na oddelenie až po prepustenie do domácej liečby“.

Zdravotnú mediáciu v prostredí nemocníc rozdeľujeme a monitorujeme v piatich skupinách intervencií, dôležitou súčasťou je aj osvetová práca.

Intervencie a osvetové aktivity APZN v NP ZK 2B v roku 2023

Graf 5 - Intervencie a osvetové aktivity APZN v NP ZK 2B v roku 2023

V roku 2023 bolo zrealizovaných spolu takmer 28 000 intervencií a osvetových aktivít.

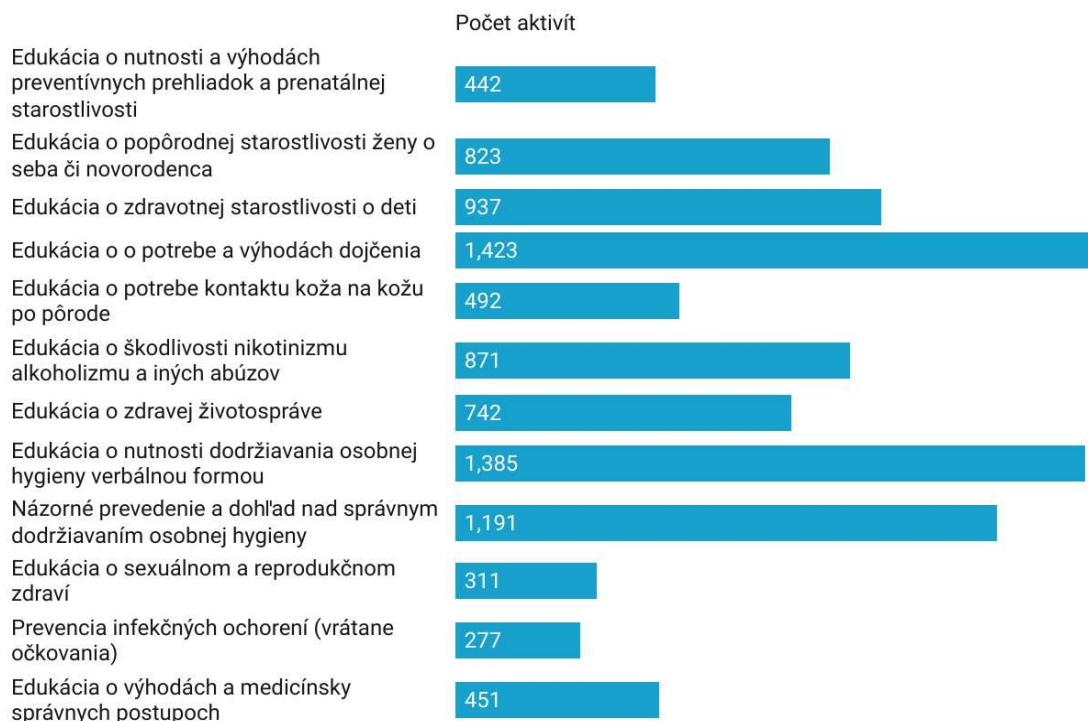
Najčastejšou náplňou práce APZN je práve *komunikačná mediácia*, ktorá zahŕňa – tlmočenie z a do rómskeho či maďarského jazyka, pomoc pri získavaní informácii od personálu či rodinných príslušníkov alebo klienta, pomoc pri konfliktných situáciách. Každá piata aktivita APZN je z oblasti komunikačnej mediácie (20 %). Viac ako tretinu aktivít tvorí *osvetová práca*, jej podrobné zloženie je znázornené obrázku č.6. Dôležitou súčasťou práce – takmer 20% sú *podporné a motivačné rozhovory* s dospelými klientkami, ale aj s deťmi.

V celkovom počte 10 % sa aktivity týkali pomoci klientom pri prepúšťaní zo zariadenia aj v spolupráci s terénnymi pracovníkmi a s rodinou klienta, to znamená – *prepúšťanie klienta a podpora pri doliečovaní*.

Realizácia osvetových činností v nemocničnom prostredí (viac ako 30 % všetkých činností) bola za rok 2023 v celkovom počte vyše 9 300.

APZN realizovali najmä edukáciu o *potrebe a výhodách dojčenia* či edukáciu o *potrebe dodržiavania medicínsky správnych postupov* (napríklad po pôrode). Častá bola tiež edukácia o *dodržiavaní osobnej hygieny*. Tieto témy pravidelne patria medzi najčastejšie sa opakujúce osvetové vykonávané prostredníctvom APZN v nemocnici.

Osvetové aktivity APZN v roku 2023 - NP ZK 2B

Graf 6 - Prehľad vykonaných osvetových činností za rok 2023 – NP ZK 2B

Implementácia pozície asistentiek podpory zdravia do nemocničného prostredia v rámci NP ZK 2B bola aj v tomto roku vnímaná ako úspešná, nakoľko je prínosnou pre cieľovú skupinu i personál partnerských nemocníc. Dobrá prax v zapojených nemocniciach, ako aj záujem novej nemocnice (NsP v Brezne, s ktorou sme nadviazali spoluprácu v roku 2023 so začiatkom výkonu práce APZN, plánovaným na rok 2024) o spoluprácu pri implementácii APZN svedčí o tom, že i samotný nemocničný personál pociťuje potrebu tejto doplnkovej služby.

V partnerských nemocničných zariadeniach pôsobilo v priebehu roka 2023 celkom 14 asistentiek podpory zdravia v 11 zariadeniach.

Zoznam spolupracujúcich nemocničných zariadení v roku 2023 je v tabuľke 1:

Zariadenie	Počet APZN
Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura Košice	1
Detská fakultná nemocnica Košice	1
Nemocnica s poliklinikou Michalovce, a.s.	2
Nemocnica s poliklinikou Trebišov, a.s.	1
Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	1
Všeobecná nemocnica s poliklinikou Lučenec, n.o.	1
Národný ústav tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie, Vyšné Hágy/ Národný ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, n.o. Dolný Smokovec	1
Nemocnica s poliklinikou sv. Jakuba, n.o., Bardejov	1
Fakultná nemocnica s poliklinikou Prešov	3
Nemocnica Poprad, a.s.	1

Tabuľka 1 - Zoznam zapojených zariadení v NP ZK 2B

4. Realizácia aktivít v rámci NP Zdravé komunity 3B

Hlavná aktivita národného projektu Zdravé komunity 3B vo forme realizácie a rozvoja zdravotnej mediácie so zameraním podporiť sociálne začlenenie kontinuálne a úspešne pokračovala aj v roku 2023. Prioritami boli naďalej *realizácia zdravotnej mediácie na komunitnej úrovni, udržateľnosť a rozšírenie počtu pracovných miest APZ a rozvoj spolupráce.*

4.1. Lokality NP Zdravé komunity 3B v roku 2023

Do NP ZK 3B bolo zapojených 12 obcí, ktoré sa nachádzajú v Bratislavskom samosprávnom kraji – viac rozvinutom regióne, v okresoch Malacky a Pezinok. K 31.12.2023 sme zamestnávali v týchto obciach 14 asistentov podpory zdravia.

Zapojené v obce v NP ZK 3B v roku 2023

Obec	Počet APZ
Záhorská Ves	1
Vysoká pri Morave	1
Plavecký Štvrtok	2
Malacky	1
Malé Leváre	1
Pezinok	2
Zohor	1
Veľké Leváre	1
Lozorno	1
Studienka	1
Závod	1
Gajary	1

Tabuľka 2 - Obce a počet asistentov podpory zdravia v NP ZK 3B

Činnosti v oblasti zdravotnej mediácie, delíme na *intervencie* (5 základných skupín) a *osvetové aktivity* (s jednotlivcom, rodinou a skupinové osvetové podujatia v škole či v komunitnom centre - spolu 40 tém).

Porovnanie intervencií v základných kategóriách v NP ZK 3B

Podpora preventívnych zdrav. programov	8,142
Spolupráca s PZS	4,160
Iná spolupráca	1,536
Priama asistencia klientom	1,134
Ďalšie činnosti	685

Graf 7 - Intervencie v NP ZK 3B za rok 2023

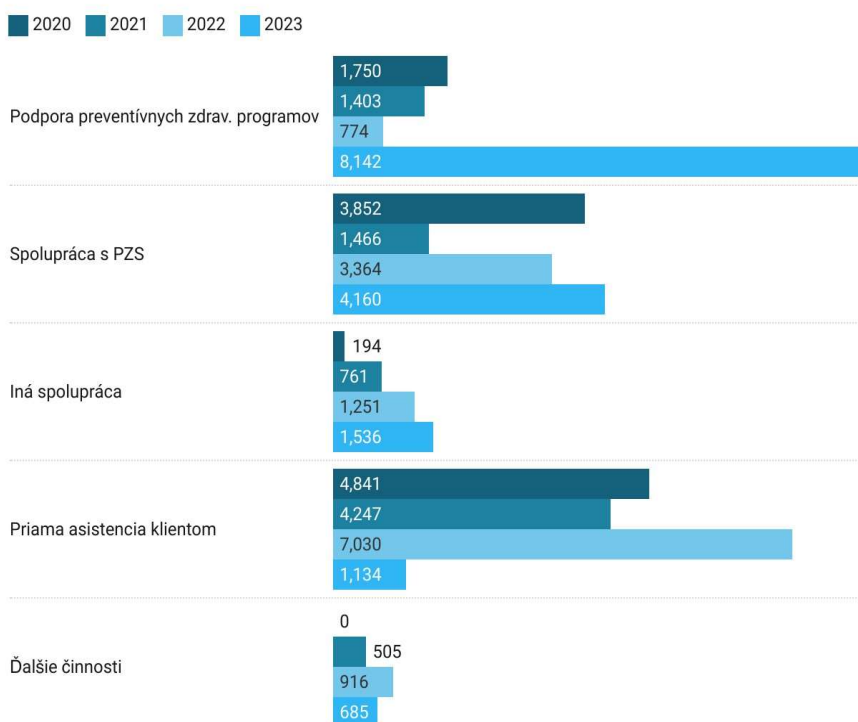
APZ pri prednáške pre deti v MŠ na tému Upevňovanie hygienických návykov, Záhorská Ves

APZ pri prednáške pre deti v ZŠ na tému Správna a zdravá strava, Plavecký Štvrtok

Nakoľko bol rok 2023 pre realizáciu NP ZK 3B záverečným, uvádzame aj porovnanie počtov vykonaných intervencií – úkonov počas jeho trvania, teda v rokoch 2020 – 2023.

Porovnanie intervencií v základných kategóriách v NP ZK 3B

Graf 8 - Porovnanie intervencií v základných kategóriách v NP ZK 3B

Osvetové aktivity v NP ZK 3B v roku 2023

Graf 9 - Osvetové aktivity v NP ZK 3B v roku 2023

Najviac osvetových aktivít sme zaznamenali s jednotlivcom, kde APZ najčastejšie vykonávali osvetové aktivity na témy *poučenie o užívaní lieku, pitný režim, zdravá životospráva*.

Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a samosprávami

Počas doby realizácie projektu NP ZK 3B bolo nadviazané veľké množstvo odborných spoluprác s celým radom významných aktérov pôsobiacich v oblasti zdravia a v nadväzujúcich oblastiach. Výsledky spolupráce majú okamžitý i dlhodobý charakter.

Zariadenia služieb zdravotnej starostlivosti

Počas pôsobenia boli nadviazané a úspešne udržiavané praktické kontakty so všetkými relevantnými všeobecnými lekármi pre dospelých a pre deti v regióne BSK. Miestne príslušné APZ na dennej báze kooperovali s lekármi v obciach: Malacky, Gajary, Malé Leváre, Závod, Pezinok, Lozorno, Vysoká pri Morave, Gajary, Plavecký Štvrtok, Veľké Leváre, Zohor, Rohožník, Kuchyňa, Záhorská Ves, Studienka a Bratislava (NÚDCH, Bratislava).

Všeobecný lekár pre deti a dorast v lokalitách Zohor a Kuchyňa

V priebehu roka 2023 organizácia Zdravé regióny zrealizovala viacero pracovných stretnutí s MUDr. M. Salčíkom, pediatrom pôsobiacim v obciach Zohor a Kuchyňa, ktorý má zároveň aj pacientov z Plaveckého Štvrtka. MUDr. Salčík vďaka tomu pôsobí ako spádový pediater pre významnú časť rómskej komunity na Záhori. Počas spoločných stretnutí boli komunikované náležitosti vzájomnej spolupráce s dôrazom na riešenie najvypuklejších zdravotných výziev, ktorým čelia príslušné komunity. Medzi ne patria najmä: starostlivosť o rodičku, povinné očkovania, preventívne prehliadky, osveta o hygiene. S MUDr. Salčíkom udržiavajú Zdravé regióny prostredníctvom miestnej APZ trvalý a úspešný kontakt.

Základná škola v Záhorskej Vsi

V rámci štandardných sieťovacích stretnutí s lokálne dôležitými aktérmi bolo dňa vo februári usporiadané stretnutie s riaditeľkou základnej školy v obci Záhorská Ves I. Pupíkovou. Za organizáciu Zdravé regióny sa ho zúčastnili MHA D. Kodaj, KAPZ I. Suchaničová a APZ N. Pilová. Počas diskusie bol ako jeden z problémov identifikovaný predpoklad hrozby tzv. kyberšikany medzi žiakmi tejto školy s potenciálnym negatívnym dôsledkom na úroveň ich psychického zdravia. Vzhľadom na fakt, že organizácia Zdravé regióny nemala odborné ani organizačné možnosti daný problém podchytiť, oslovili sme organizáciu DigiQ, ktorá následne na škole zrealizovala vzdelávanie na témy bezpečnosti v kyber priestore.

Spolupráca so samosprávami

V rámci projektového obdobia boli vyvolané stretnutia so všetkými predstaviteľmi regionálnych relevantných samospráv a následne sa zrealizovali stretnutia s veľkou časťou z nich a to na úrovni starostov/primátorov alebo ich zástupcov, poslancov či predstaviteľov jednotlivých odborov. Za najvýznamnejšie považujeme nasledovné stretnutia:

Mesto Malacky

V priebehu roka 2023 bolo s spolupráci s mestom Malacky úspešne zrealizovaných viacero spoločných aktivít (*bodovo vymenované s následnými vysvetlením*):

1. Zapožičiavanie priestorov na pracovné pohovory a školenia.
2. Likvidácia hmyzu v MRK.
3. Stretnutie s viceprimátorom a pracovný report APZ.
4. Miestnosť v lokalite s MRK.

1. Predstavitelia samosprávy mesta boli ústretoví a bezplatne zapožičali svoje priestory pre zorganizovanie mnohých projektových aktivít Zdravých regiónov, pričom medzi najvýznamnejšie patria napr.: zorganizovanie výberového konania na pozíciu asistenta podpory zdravia, koordinačné stretnutie oblastnej skupiny, zdravotno-osvetové podujatie zacielené na zvyšovanie povedomia o zubnej hygiene.

2. Koncom mesiaca september 2023 bolo prostredníctvom APZ Nadeždy Danihelovej reportované, že v MRK Malacky na Hlbokej ulici v domácnostiach miestnych obyvateľov

prišlo k nadmernému výskytu ploštíc. Na základe tejto informácie bolo zrealizované stretnutie medzi viceprimátorom mesta, Ing. Milanom Ondrovičom a MHA národného projektu Zdravé komunity 3B, Mgr. Danielom Kodajom. Na tomto stretnutí bola dohodnutá rýchla intervencia – odstránenie hmyzu špecializovanou firmou a súbežná dezinfekcia lokality. Táto sa uskutočnila dňa začiatkom októbra 2023. Zdravé regióny prispeli k tejto aktivite účasťou našej miestnej APZ, ktorá podrobne vysvetlila obyvateľom lokality potrebu odstránenia hmyzu, inštruovala ich vo veci predchádzania opätovnému výskytu hmyzu a taktiež distribuovala dezinfekčné prostriedky slúžiace na podporu zachovania hygienickej nezávadnosti daného prostredia.

3. Počas stretnutia s viceprimátorom mesta, Ing. M. Ondrovičom, bola dôkladne vysvetlená činnosť našej organizácie Zdravé regióny v meste a okolitých obciach a jej pozitívny efekt na všetkých jej obyvateľov. Viceprimátorovi bol odovzdaný súhrnný report sumarizujúci prácu miestne príslušnej APZ. Naše aktivity boli pozitívne hodnotené aj zo strany mesta s prísľubom ďalšej kooperácie.

4. V nadväznosti na stretnutie s predstaviteľmi mesta bola v časti Hlboká ulica v Malackách organizácii Zdravé regióny zapožičaná dosiaľ nepoužívaná miestnosť vo vlastníctve mesta. Miestnosť slúži ako diskretný a bezpečný priestor, v ktorom môže APZ počas svojho pracovného času realizovať projektové aktivity.

Obec Lozorno

V septembri 2023 bolo zrealizované stretnutie so starostom obce Lozorno. Za účasti APZ, KAPZ a MHA bolo v krátkosti zhodnotených pôsobenie miestnej APZ, pričom starosta obce vyzdvihol proaktívny prístup APZ pri riešení sociálne a zdravotne znevýhodnených občanov obce. Taktiež sa pozitívne zhodnotila aj jej osvetová činnosť realizovaná v spolupráci s miestnou základnou školou.

Obec Závod

V januári 2023 bolo zrealizované pracovné stretnutie medzi novo nastupujúcim APZ, KAPZ a HMA a starostom obce Závod. Keďže išlo o úvodné vzájomné stretnutie, prioritou bolo zhrnutie najväčších výziev, ktorým čelí miestna MRK a rámcové nastavenie pracovných cieľov nového APZ. Ako priority boli identifikované najmä: práca so seniormi, spolupráca s miestnou ZŠ a s miestnym všeobecným lekárom. Následne boli zrealizované stretnutia s týmito aktérmi, na ktorých sa dohodli konkrétne činnosti APZ vzhľadom ku potrebám lokality a zameraniu národného projektu Zdravé komunity 3B.

Obec Veľké Leváre

Na základe existencie dlhšie trvajúcich rizikových situácií v MRK Veľké Leváre bolo zorganizované stretnutie v priestoroch OZ Čisté srdce medzi poslankyňou obecného zastupiteľstva p. Zuzanou Pucherovou a MHA Mgr. Danielom Kodajom. Spoločne bola diskutovaná stratégia, akým spôsobom nastaviť prácu miestnej APZ vzhľadom ku čo najlepšiemu podchytu najviac ohrozených a zároveň relatívne izolovaných členov miestnej MRK v zmysle zlepšenia ich osobnej hygieny, dochádzky detí do školy a prevencie užívania drog.

Obec Zohor

V súvislosti so zlepšovaním materiálnych podmienok marginalizovaných koncentrácií bolo uskutočnené stretnutie medzi starostom obce Zohor a predstaviteľmi ZR v zložení KAPZ, APZ, MHA. Boli prediskutované plány obce na zavedenie verejnej kanalizácie do MRK, pričom bol

zástupcami ZR tlmočený veľký záujem obyvateľov o túto službu a taktiež aj ich pripravenosť podieľať sa na úhrade nákladov. Ako hlavný problém bola identifikovaná čiastočné nevysporiadanie pozemkového vlastníctva, ktoré brzdí rozvoj lokality. Zástupcovia ZR vyjadrili ochotu podieľať sa na hľadaní vhodného riešenia, pokiaľ to bude v možnostiach organizácie.

Obec Gajary

V októbri 2023 zástupcovia ZR iniciovali spoločné pracovné stretnutie za účasti MUDr. Miroslava Olexu, starostu obce Martina Rybeckého, zamestnancov SAV a ZR. Účelom stretnutia bolo zhrnúť najväčšie problémy, ktorým čelí miestna MRK a navrhnúť možnosti ich riešenia. Najdôležitejšou výzvou bol v dobe návštevy presun zdravotných kariet pacientov novému detskému lekárovi a pomoc pri motivovaní rodičov detí ku absolvovaniu povinných očkovaní. V rámci riešenia tejto výzvy bola práca našej APZ hodnotená vysoko pozitívne a očakáva sa jej spolupráca na obdobných pracovných úlohách aj v budúcnosti.

4.2. Asistentka podpory zdravia v nemocniciach v NP ZK 3B

Rozvíjanie spolupráce s Nemocničnou a. s. Malacky

Počas projektového obdobia 2023 aj naďalej pôsobila v nemocnici Malacky APZN Kristína Malíková. Dňa 5. 4. 2023 bolo uskutočnené pracovné stretnutie medzi predstaviteľmi ZR a predstaviteľmi nemocnice Malacky Zdravé regióny odovzdali predstaviteľom nemocnice Malacky súhrnnú správu, ktorá zhrnula výsledky práce APZN a bol diskutovaný jej pracovný výkon.

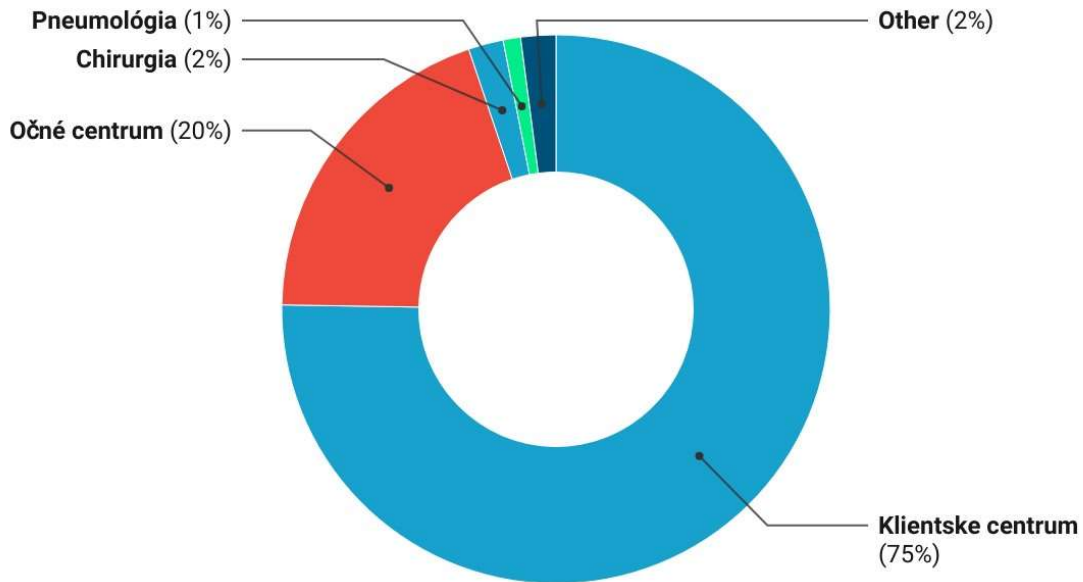
Pôsobenie APZN bolo zhodnotené ako veľmi úspešné, a to rovnako zo strany nemocnice Malacky, tak aj organizácie Zdravé regióny. Bolo vyzdvihnuté jej vysoké pracovné nasadenie, flexibilita a schopnosť asistovať pacientom pochádzajúcim nielen z prostredia MRK.

APZN v nemocnici s poliklinikou v Malackách pôsobí od roku 2021, prevažne na ambulantnej časti. V roku 2023 realizovala viac ako 12 300 intervencií a osviet. Celkovo APZN pracovala s kumulatívnym počtom vyše 6 000 klientov – viac ako 2 800 mužov, viac ako 3 170 žien, menej ako 10 detí. Graf 10 zobrazuje podiel zastúpenia najvýznamnejších podielov podnetov z jednotlivých oddelení. APZN je k dispozícii pre všetky oddelenia, najviac však pôsobí v rámci klientskeho centra hneď pri vstupe do nemocnice, v očnom centre, oddelení gynekológie, chirurgie a diabetológie.

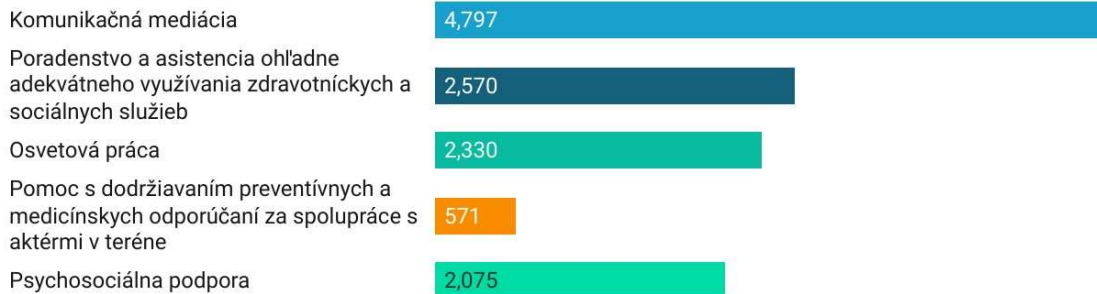
APZN pri registrácii pacienta na recepcii, Nemocnica Malacky

Podnety z jednotlivých oddelení pre APZN v NP ZK 3B

Graf 10 - Podiel podnetov pre APZN podľa oddelení

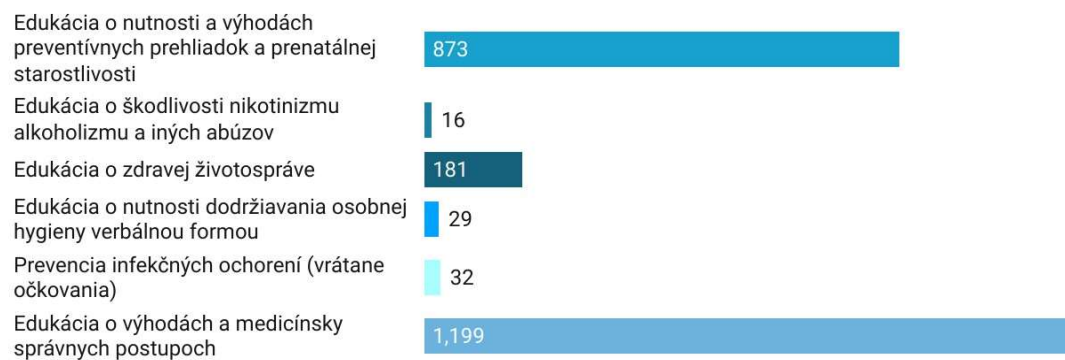
Intervencie a osvetu APZN v NP ZK 3B

Graf 11 - Intervencie a osvetu APZN v roku 2023 v NP ZK 3B

Najčastejšie boli realizované osvetu v oblasti výhod a medicínsky správnych postupoch, edukácia o nutnosti a výhodách prevencie a edukácia o správnej životospráve.

Typy osvetových činností APZN V NP ZK 3B

Graf 12 - Osvetová práca APZN v NP ZK 3B

5. Vzdelávanie a supervízia

Pri vzdelávaní sme sa držali princípov, ktoré považujeme za kľúčové a vďaka nim sa nám darí vzdelávať tak, aby sme mali výstupy s dopadom na ciele projektu.

Dostupnosť: vzdelávanie je geograficky prístupné všetkým a realizované počas pracovnej doby s náhradou za cestovné výdavky.

Zrozumiteľnosť: dbáme na to, aby všetky odborné témy a výrazy boli počas školenia používané aj v hovorovej forme, vysvetlené, pri modelových situáciách môžu používať aj menšinový jazyk.

Odbornosť aj praktické použitie v praxi: manuály, metodiky a školenia pripravujeme v spolupráci s najlepšimi odborníkmi na danú tému či oblasť, ktorí majú skúsenosti s praxou v MRK. Využívame metódu tréningu ako aj zážitkové vzdelávanie, ktoré mení postoje.

Posilnenie v komunite: posilnenie APZ a zvýšenie statusu pri spolupráci s lekármi a inštitúciami je tiež jedným z cieľov nášho vzdelávania. Motivujeme ľudí k celoživotnému vzdelávaniu a rastu.

Zlepšujeme sa v efektívite

Tak ako každý rok, aj v roku 2023 sme vyvíjali snahu k zlepšovaniu sa aj v efektívite vzdelávania a to z pohľadu nielen priamych nákladov, ale aj z pohľadu nákladov na cestovné výdavky a čas strávený presunom.

Rozšírili sme miesta realizácie vzdelávania tak, aby boli lepšie dostupné z miesta bydliska APZ z rôznych oblastných skupín. Naši APZ pôsobia v lokalitách, v ktorých aj bývajú. Oproti minulým rokom sme zmenili mestá realizácie školení, na 5 spádových miest: Zvolen, Svit, Giraltovce, Košice, Bratislava (pre NP ZK 3B). Táto zmena skrátila čas presunu a znížila náklady na cestovné.

Školenia *pro bono* nám počas roka zvýšili kvalitu a znížili náklady. Lektorov zabezpečovala vždy spolupracujúca organizácia, ktorá je expertná v danej téme. V takomto prípade sme vedeli často realizovať kvalitné vzdelávania aj bez nákladov na jeho technické zabezpečenie. V priestoroch škôl a komunitných centier alebo v priestoroch spolupracujúcej organizácie sme subjektom, ktorý vie urobiť logistiku a organizovať celé podujatie.

V tomto roku sme zvýšili počet supervízorov z 3 osôb na 7 osôb a to s bydliskom na miestach, z ktorých vedeli efektívne cestovať na miesto konania supervízie.

Vzdelávanie je pre nás dôležitá súčasť práce APZ

Všetkým zamestnancom v teréne sme poskytli vzdelávanie, ktoré im umožňuje vykonávať ich prácu bez predchádzajúcej odbornej kvalifikácie a praxe. Pre kvalitnú prácu našej organizácie a implementovania projektov, je kľúčové, že účasť na vzdelávaní a supervíznych stretnutiach je vysoká a záujem o vedomosti z oblasti verejného zdravia, prevencie ochorení a mediácie, rastie. Zameriavame sa na to, aby všetky vedomosti APZ používali pri intervenciách v teréne.

5.1. Rok 2023 z pohľadu vzdelávania NP ZK 2B

V tomto roku sme sa v rámci národného projektu ZK 2B intenzívne venovali vzdelávaniu APZ a pripravili sme 7 tematicky rôznych vzdelávacích aktivít, ktoré priniesli dôležité poznatky a mali dopad najmä na zlepšenie kvality intervencii v teréne.

Vstupné vzdelávanie – v rozsahu trvania 2 dni sme realizovali v 2 termínoch celkom pre 19 nových ľudí na pozíciách APZ a KAPZ. Obsah vzdelávania sme doplnili o nové témy a lektorsky ho zabezpečovali najmä experti organizácie ZR.

Príprava na pôrod a starostlivosť o predčasne narodené deti – išlo o vzdelávanie pripravené v spolupráci s odborníčkami z OZ Mamila a OZ Ženské kruhy. Realizovali sme ho v 2 termínoch pre vybraných APZ zo všetkých oblastných skupín (1-2 ľudia zo skupiny). Celkom ho absolvovalo 32 APZ a všetci považovali za prínos nielen program ale aj prístup lektoriek MUDr. Ivany Kušnírovej, Mgr. Miroslavy Rašmanovej - Kotríkovej a Zuzany Kriškovej. Témy školenia riešili aj spôsob, ako pristupovať k osvetám v teréne týkajúcich sa prípravy na pôrod a príchodu do nemocnice. Hlavným cieľom bolo zlepšiť prípravu na pôrod. Veľký záujem priniesla téma spontánnych potratov a smútenia, zvládanie starostlivosti o narodené deti v termíne aj o predčasne narodené deti, znaky HELP syndrómu.

Mýty a fakty o zdraví – zlepšujeme zdravotnú gramotnosť v MRK – vzdelávanie v rozsahu 2 dni sa konalo v 7 termínoch a zúčastnilo sa ho 207 ľudí na pozícií APZ a 1 KAPZ. Školenie pripravila Mgr. Paula Podušková a našim hlavným cieľom bolo zvýšiť zdravotnú gramotnosť najmä o srdci, pľúcach a žalúdku a o ochoreniach, súvisiacich s týmito orgánmi. Obsah bol vystavaný na 10-tich známych mýtoch a odbornom argumentačnom vyvrátení a dokazovaní opaku. V tejto vzdelávacej aktivite sme použili vzdelávaciu platformu Kahoot ako nástroj na testovanie vedomostí pred a po vzdelávacej aktivite, zároveň ako motivačný prostriedok a prostriedok na získanie spätnej väzby. Lektorský tím tvorili: Mgr. Paula Podušková, Mgr. art. Maša Bartko a MUDr. Ivana Kušnírová.

Správna starostlivosť o zuby ako základ pre zdravý chrup na celý život, 1-dňová vzdelávacia aktivita realizovaná v teréne, ktorá bola v pilotnej fáze zvládnutá *pro bono* v spolupráci s OZ Zdravé ďasná. Študenti zubného lekárstva, ktorí pôsobia v tejto MVO vzdelávali zatiaľ vybrané 7 OS v 5 termínoch a to: Prešov, Sabinov, Veľký Krtíš, Fiľakovo, Svidník, Nitra, Rimavská Sobota. Metodiku sme pripravili spoločne s OZ a hlavným cieľom bolo priniesť do terénu deťom v mladšom aj staršom školskom veku presvedčenie, že čistenie má zmysel a „čisté zuby sa nekazia a nebolia“. Súčasťou vzdelávania bola aj téma zmeny stravovania detí, najmä znížený príjem jednoduchých cukrov, zlepšenie pitného režimu a odbúranie obáv z preventívnych prehliadok u zubného lekára. Metodika aj vzdelávanie boli realizované sčasti v škole s deťmi, kde naši APZ názorne videli, ako metodicky správne postupovať a ako veku primerane hovoriť s deťmi o týchto témach.

Diskriminácia v prístupe k zdravotnej starostlivosti - pilotná spolupráca so SNSĽP, ktoré sme pripravili v 2 termínoch. Prvý termín bol určený APZN a realizovali sme ho v marci 2023 v Košiciach, kde ho absolvovali 15 APZN. Druhý termín bol realizovaný v júni 2023 vo Zvolene pre vybraných APZ z 3 OS a 3 KAPZ. Obe vzdelávania realizovali lektori alebo právničky z Národného strediska pre ľudské práva. Cieľom vzdelávania bolo poskytnúť základné právne povedomie o diskriminácii v prístupe k zdravotnej starostlivosti. Druhé menované vzdelávanie malo tiež za cieľ prípravu spôsobu, ako zbierať informácie o prípadnom menej priaznivom zaobchádzaní pre SNSĽP.

Prevenencia a liečba TBC - v spolupráci s doc. MUDr. Ivan Solovičom, CSc., sme zorganizovali 1-dňové vzdelávanie pre 37 APZ. Vzdelávanie sa konalo v priestore Národného ústavu tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie vo Vyšných Hágoch, ako jedinom vysokoodbornom ústave. Vzdelávanie zabezpečoval doc. MUDr. Ivan Solovič, CSc. Počas vzdelávania sa účastníci formou prednášky dozvedeli zaujímavé informácie o histórii tohto ochorenia ako aj liečebného zariadenia, o výhodách súčasnej diagnostiky a liečby. Počas prehliadky ústavu videli laboratórne ako aj zobrazovacie metódy, ktoré sa používajú pri liečbe ochorenia TBC. Naučili sa, ako komunikovať o podmienkach liečby hospitalizovaných pacientov, dospelých aj detí. Túto tému absolvovali APZ z dôvodov, že TBC v roku 2023 vo viacerých lokalitách ako nákazlivé ochorenie zaznamenalo nárast. Nešlo však o epidémiu a spoluprácou s doc. MUDr. Solovičom sa darilo držať situáciu pod kontrolou. Išlo tiež o školenie *pro bono*.

Očkovanie HPV pre deti 12-15 rokov – išlo o pilotné vzdelávanie v rámci projektu RIVER-EU, ktorého hlavným riešiteľom je Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach. V 1 termíne sme zorganizovali vzdelávanie pre 3 OS a to: Košice, Košice-okolie a Michalovce a absolvovalo ho 40 účastníkov. Išlo o vzdelávanie na zlepšenie povedomia o očkovaní a zvýšenie zaočkovanosti proti HPV a lektorsky ho viedli MUDr. Ingrid Urbančíková a MUDr. Elena Prokopová. Lektorky priniesli množstvo informácií o dejinách očkovania, o HPV víruse, ale zároveň odpovedali na otázky o chorobách spôsobených HPV, očkovaní a prelamaní bariér na strane klientov z MRK.

Supervízia v NP ZK 2B v roku 2023

Supervízne skupinové stretnutia vnímame ako zásadnú psychohygienu, ale zároveň ako nástroj, ktorý umožňuje vyhnúť sa chybovosti pri výkone práce. Sme hrdí a hrdé, že sme zvládli organizáciu týchto stretnutí, keďže naši APZ nemajú možnosť využívať kancelárske priestory a trávia pracovný čas v teréne. Terénni pracovníci sú zemepisne veľmi vzdialení, a to v rozmedzí oveľa vyššom ako v predchádzajúcich rokoch. Skupinovú supervíziu absolvovalo 255 APZ počas oblastných koordinačných stretnutí v rozsahu minimálne 3,26 hodiny na jedného APZ. Celkom išlo o 882 hodín supervízie pre všetkých na celom území SR a zabezpečovali ju 7 akreditovaní supervízory, vhodne vybratí tak, aby pokryli jednotlivé okresy bez veľkých nákladov na cestovné. KAPZ v roku 2023 nemali supervíziu a to z dôvodu nevyhovujúcej skupinovej supervízie. V budúcnosti pripravujeme riešenie tejto situácie.

Postupne počas roka 2023 sme pripravili a realizovali pre APZ až 7 tematicky rôznych vzdelávacích aktivít, ktoré zabrali dokopy 4 945 hodín vzdelávania v 20-tich rôznych termínoch, absolvovalo ich celkom 255 osôb (celkový počet zamestnancov v tomto roku bol okolo 300 osôb) čiže môžeme povedať, že každý sa vzdelával vo vhodnej téme, ktorá pomohla zvyšovať a zlepšovať naše pôsobenie v teréne MRK.

5.2. Rok 2023 z pohľadu vzdelávania NP ZK 3B

V tomto roku sme sa v rámci projektu ZK 3B intenzívne venovali vzdelávaniu APZ a pripravili 4 vzdelávacie aktivity, ktoré priniesli dôležité poznatky a mali dopad na zlepšenie kvality intervencii v teréne.

Zdravý život - civilizačné ochorenia v MRK a možnosti v oblasti prevencie a doliečovania - vzdelávacia aktivita v rozsahu 2 dni, ktorú absolvovalo 13 APZ, 1 KAPZ a manažér hlavnej aktivity v termíne 23.03.-24.03.2023. Vzdelávanie viedol lektor, MUDr. Peter Marko, MPH, ktorý pôsobí ako všeobecný lekár pre dospelých vo Veľkej Lomnici a dlhodobo spolupracuje so ZR. MUDr. Marko pripravil obsah tohto vzdelávania aj na základe svojich poznatkov o zdravotnom stave ľudí v MRK. Cieľom vzdelávania bolo poskytnúť prípravu a argumentáciu k šíreniu poznatkov o príčinách srdcovo-cievnych ochorení, príčinách ochorení na diabetes. Najviac zaujali dôsledky fajčenia a nesprávnej životosprávy a odporúčania na zmenu týchto zlých návykov. Išlo o prvé vzdelávanie, na ktoré sme pripravili odborné poznatky podané zrozumiteľnou formou.,

Mýty a fakty o zdraví – zlepšujeme zdravotnú gramotnosť v MRK – vzdelávanie v rozsahu 2 dní sa konalo 17.05.-18.05.2023 v Bratislave a zúčastnili sa ho 13 APZ, 1 KAPZ a manažér hlavnej aktivity. Vzdelávanie pripravila a lektorovala Mgr. Paula Podušková a hlavným cieľom bolo zvýšiť zdravotnú gramotnosť najmä orgánoch – srdce, pľúca a žalúdok a o ochoreniach s nimi súvisiacich. Obsah bol vystavaný na 10-tich známych mýtoch a odbornom argumentačnom vyvrátení a dokazovaní opaku. V tejto vzdelávacej aktivite sme použili vzdelávaciu platformu Kahoot ako nástroj na testovanie vedomostí pred a po vzdelávacej aktivite, ako motiváciu a prostriedok na získanie spätnej väzby.

Správna starostlivosť o zuby ako základ pre zdravý chrup na celý život - 1-dňová *pro bono* vzdelávacia aktivita realizovaná v teréne v spolupráci s OZ Zdravé d'asná. Študenti zubného lekárstva, ktorí pôsobia v tejto MVO školili 13 APZ a 2 nadriadených techniku správneho čistenia zubov. Metodiku sme pripravili spoločne a hlavným cieľom bolo priniesť do teréne presvedčenie, že čistenie má zmysel a „čisté zuby sa nekazia a nebolia.“ Súčasťou vzdelávania je aj téma zmeny stravovania detí, najmä príjem cukrov a zlepšenie pitného režimu. Metodika aj vzdelávanie boli realizovaná sčasti v škole s deťmi, kde naši APZ názorne videli, ako metodicky správne postupovať a ako veku primerane hovoriť s deťmi o týchto témach.

Prevencia a liečba TBC - v spolupráci s doc. MUDr. Ivan Solovičom CSc., sme zorganizovali sme 1-dňové školenie vzdelávanie pre 9 APZ. Vzdelávanie sa konalo v priestore Národného ústavu tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie vo Vyšných Hágoch, ako jedinom vysokoodbornom ústave. Vzdelávanie zabezpečoval doc. MUDr. Ivan Solovič, CSc. Počas vzdelávania sa účastníci formou prednášky dozvedeli zaujímavé informácie o histórii tohto ochorenia ako aj liečebného zariadenia, o výhodách súčasnej diagnostiky a liečby. Počas prehliadky ústavu videli laboratórne ako aj zobrazovacie metódy, ktoré sa používajú pri liečbe ochorenia TBC. Naučili sa, ako komunikovať o podmienkach liečby hospitalizovaných pacientov, dospelých aj detí. Túto tému absolvovali APZ z dôvodov, že TBC v roku 2023 vo viacerých lokalitách ako nákazlivé ochorenie zaznamenalo nárast. Nešlo však o epidémiu a spoluprácou s doc. MUDr. Solovičom sa darilo držať situáciu pod kontrolou. Išlo tiež o školenie *pro bono*.

Supervízia v NP ZK 3B v roku 2023

Supervízne skupinové stretnutia vnímame ako zásadnú psychohygienu ale zároveň ako nástroj, ktorý umožňuje vyhnúť sa chybovosti pri výkone práce. V roku 2023 sme spolupracovali s akreditovanou supervízorkou Mgr. Irena Korimovou. Skupinovú supervíziu absolvovali APZ 6x počas roka a to v mesiacoch február, jún, júl, september, október, november. Tieto supervízie stretnutia sa konali počas oblastných koordinačných stretnutí v rozsahu minimálne 2 hodiny.

Vzdelávanie APZ na tému Prevencia a liečba TBC v spolupráci s Kolaboratívnym centrom WHO a doc. MUDr. Ivanom Solovičom, CSc., Vyšné Hágy

Vzdelávanie APZ na tému Prevencia a liečba TBC - laboratórne a zobrazovacie metódy, ktoré sa používajú pri liečbe ochorenia TBC, Vyšné Hágy

Vzdelávanie APZ na tému Mýty a fakty o zdraví – zlepšujeme zdravotnú gramotnosť v MRK, Košice

Vzdelávanie APZ na tému Správna starostlivosť o zuby ako základ pre zdravý chrup na celý život, Biskupice

6. Príklady dobrej praxe

6.1. Príklady dobrej praxe z činnosti asistentov podpory zdravia a ich koordinátorov

- APZ bola zavolaná k ročnému dieťaťu, ktoré sa popálilo na žehličke. Po príchode do domácnosti zhodnotila situáciu, okamžite volala RZP a začala s prvou pomocou. Začala chladiť dané miesto pod tečúcou vodou a za pomoci operátora ZZS na telefóne stabilizovala dieťa, ktoré bolo následne RZP prevezené do nemocnice. APZ po návrate dieťaťa z nemocnice kontrolovala dodržiavanie liečby, sprevádzala matku na vyšetrenia a tlmočila jej počas kontroly u odborného lekára. Dieťa vyviazlo bez následkov aj vďaka rýchlemu a odbornému zásahu APZ, ktorá bola vyškolená na prevenciu a pomoc pri častých detských úrazoch.
- APZ zistila, že do lokality sa vrátila klientka, ktorá bola tehotná. APZ sa ju niekoľkokrát pokúšala navštíviť, no telefonicky s ňou udržiavala kontakt iba jej stará mama. Nakoniec sa jej podarilo získať si dôveru klientky, ktorá sa po viacerých návštevách a rozhovoroch otvorila a porozprávala svoj príbeh. Ako tínedžerka sa dostala do zlej partie kamarátov a ušla s nimi do zahraničia za vidinou lepšieho života, možnosti zárobku. V Nemecku ju predali a nútili na prostitúciu, keďže odmietala „spoluprácu“, nútili ju užívať omamné látky. Trvalo jej dlho, kým sa jej podarilo ujsť, ale vrátila sa na Slovensko, ale už tehotná. Bola rozhodnutá po pôrode vzdať sa dieťaťa. Klientka prechádzala veľmi ťažkým obdobím, po rozhovoroch APZ pochopila, prečo prestala dôverovať ľuďom. APZ pomohla klientke vyhľadať odbornú pomoc – u psychologičky, odborných lekárov, ako aj u pediatričky a spoločne cielene riešili zdravotný stav aj batolaťa. V tomto prípade to bola veľmi zdĺhavá práca APZ, ktorá postupnou a dôkladnou starostlivosťou pomohla klientke začleniť sa do spoločnosti a žiť svoj nový život.
- V lokalite z oblastnej skupiny Trebišov je veľa matiek maloletých detí, ktoré nechcú chodiť na povinné očkovania a preventívne prehliadky s deťmi k pediatričke do Vranova nad Topľou. Dôvodom je aj to, že nemajú financie na cestovanie, alebo deti nemajú ošatenie a obuv. APZ ich chodí niekoľkokrát aj opakovane pozývať, často sa jej podarí ich prehovoriť, ale sú klientky, s ktorými sa nedarilo „pohnúť“. Preto sa APZ rozhodla poprosiť pediatričku, či by nebola ochotná prísť zaočkovať deti priamo do lokality a to do priestorov KC. Lekárka to neodmietla, ale jej podmienka bola, aby APZ doriešila zapožičanie priestorov a všetko dohodla so starostom obce. APZ všetko vybavila a starosta poskytol zamestnancov z poriadkovej služby, ktorí dohliadali na plynulý chod očkovania a na poriadok. Následne si APZ vyzdvihla v pediatickej ordinácii menný zoznam detí pozvaných na očkovanie. Na zozname bolo 131 mien. Deň pred očkovaním sa napriek vysokému počtu detí podarilo APZ všetkých rodičov pozvať a oznámiť im čas, dátum a miesto očkovania. V deň očkovania už bola APZ včas ráno v lokalite a pre istotu zvolávala ženy do KC. Očkovanie prebehlo bez problémov a zaočkovaných bolo presne 131 detí. Pediatrička si veľmi chválila prácu našej APZ a poďakovala jej za plynulý chod očkovania.

- APZ riešila prípad klientky, ktorá sa jej zverila s ťažkými zdravotnými problémami, pre ktoré sa nemohla zamestnať. Spoločne navštívili obvodného lekára, kde zistili všetky zdravotné ťažkosti klientky. Následne lekár navrhol, aby si klientka pri jej zdravotnom stave vybavila invalidný dôchodok. Základom bolo absolvovanie rôznych vyšetrení kvôli novým nálezom, ktoré bolo potrebné k žiadosti doložiť. Klientka absolvovala v sprievode APZ vyšetrenia v Košiciach (pedopsychologické, neurologické (encefalograf)). Z dôvodu rečovej vady a problému komunikácie v slovenskom jazyku požiadala APZ aj o sprevádzanie a tlmočenie na psychologické a psychiatrické vyšetrenie v Rožňave. Následne bolo potrebné vyriešiť doklad o vzdelaní, potvrdenia zo sociálnej i zdravotnej poisťovne. Nakoniec si klientka v spolupráci s APZ vyplnila a podala žiadosť o invalidný dôchodok. O niekoľko mesiacov jej bolo priznaný 100 % invalidného dôchodku. A nakoniec sa podarilo vybaviť aj spätné vyplatenie invalidného dôchodku, za ktoré si v súčasnosti zariaďuje dom a bývanie. Klientka je veľmi vďačná APZ, že jej pomohla a zlepšila jej finančnú situáciu.
- APZ pracovala s klientkou, ktorá 24 rokov neabsolvovala preventívne prehliadky u gynekológa, pretože sa bála navštíviť lekára. Ako odpoveď pre APZ používala výhovorku, *„že ona sa cíti dobre a že sa bojí“*. APZ ju opakovane pozývala na preventívnu prehliadku, vytrvalo ju navštevovala a oslovovala. APZ sa zapojila vo svojej lokalite do projektu PRESCRIP-TEC a plánovala osloviť klientku s myšlienkou *„že teraz je príležitosť pre klientku, ale aj pre mňa, a ukáže sa, kto je vytrvalejší“*. Každý týždeň chodievala za klientkou, vždy keď bol čas na testy a prehovárala ju, aby si jeden test urobila. Takto to išlo týždeň za týždňom, mesiac za mesiacom, takmer 10 mesiacov. Nastal posledný týždeň zberu dotazníkov a zber samo testov. Asistentka znova ráno išla do práce a stále myslela na tú jednu klientku, ako ju presvedčiť na vykonanie samo testu. Zrazu klientka prišla sama za APZ, keďže potrebovala telefonický kontakt na lekára. APZ jej odpovedala, *„vzbavíme všetko, čo len budeš chcieť, ale najprv večer urobíme test a dotazník a potom to ostatné“*. Po teste, spolu spracovali dotazník a nakoniec aj telefonicky vybavili, čo klientka potrebovala. Nastalo mučivé a netrpezlivé čakanie na výsledky, ktoré konečne po mesiaci prišli v zalepenej obálke. APZ odovzdala klientke obálku a ona si prečítala výsledky a zvýšeným hlasom na APZ povedala, *„som vedela, že budem pozitívna“* a začala plakať. APZ ju ukludnila a okamžite kontaktovala gynekologičku, vysvetlila jej, čo sa deje a objednala klientku na opakovaný test. Spolu navštívili gynekologičku, ktoré jej urobila opakovaný test, ktorý tiež vyšiel pozitívny. Aj naďalej APZ stála pri klientke, ktorej bola nasadená odborná liečba, avšak neúspešná. Klientke bol odporúčaný chirurgický zákrok. APZ telefonicky kontaktovala gynekologičku a opísala jej, ako klientka ťažko znáša túto situáciu. Gynekologička všetko vybavila, objednala klientku na operáciu, ktorú aj absolvovala a aktuálne sa cíti výborne. Našej APZ je vďačná za jej vytrvalosť a za záchranu života.
- APZ navštívila klienta, ktorý mal veľké bolesti nohy a už takmer nechodil. Rozhovormi sa snažila bližšie zisťovať, prečo sa stav klienta nelepšuje, ale naopak zhoršuje. Klient ju informoval, že je po dvoch operáciách a stále nemôže chodiť. Jeho obvodný lekár mu odmietol vypísať odporúčanie na kompenzačnú pomôcku – invalidný vozík, ktorý potreboval na to, aby mohol byť v kontakte s okolím a tiež mu odmietol vypísať odporúčanie na invalidný dôchodok. Klient dostával len nemocenské dávky, takže mu nezostávali ani financie na lieky. APZ okamžite reagovala a kontaktovala všeobecného

lekára, pre miestnu komunitu, s ktorým má veľmi dobré pracovné vzťahy. MUDr. Hassan, jej poradil postup a okamžité ošetrenie v jeho ordinácii. Lekár prijal klienta do svojej starostlivosti a nasadil mu liečbu, ktorú klient aj absolvoval. Schválili mu aj potrebnú pomôcku a APZ mu pomohla vybaviť aj invalidný dôchodok, ktorý mu bol tiež schválený. Po tejto liečbe už klientovi nehrozila amputácia a začal normálne chodiť za čo je veľmi vďačný APZ.

- V lokalite sa vyskytla žltáčka typu A u dvoch detí. Spolupracovali sme s RÚVZ Michalovce a to hlavne pri zisťovaní kontaktov a s obvodnými lekármi pri očkovaní rodinných príslušníkov. Naši klienti nemali dostatočnú vedomosť o prevencii, príznakoch a liečbe. Rozhodli sme sa, že v komunitnom centre zorganizujeme prednášku pre rodičov na danú tému. Prednáška dopadla veľmi dobre, rodičia sa zapájali, pýtali sa a odniesli si dôležité informácie. V osvetovej činnosti o prevencii pred žltáčkou pokračovala aj APZ v teréne. Vďaka jej aktivite a osvetovej prednáške KAPZ sme zamedzili prenosu ochorenia medzi ostatnými obyvateľov.
- Klientke sa narodilo dieťa. Po príchode matky s dieťaťom z nemocnice APZ hneď navštívila matku, u ktorej chcela zistiť, akými prostriedkami disponuje v súvislosti so starostlivosťou o dieťa. Taktiež sa zaujímala o to, v akom zdravotnom stave prišli obe z nemocnice a ako sa im darí. Nakoľko klientka rozumie po slovensky veľmi málo, bola rada, že jej naša asistentka vždy pomôže s prekladom zo slovenčiny do maďarčiny. V nemocnici rozumela iba toľko, že bábätko má nejaký zdravotný problém, no netušila, o čo presne ide. V zdravotnom zázname dieťaťa bolo uvedené, že sa narodilo slepé. Lekári dali odporúčanie na vyšetrenie zraku malého pacienta v Banskej Bystrici, kde ju APZ telefonicky objednala. Medzi tým monitorovala každý deň matku aj dieťa. Dieťaťu sa dobre darilo, APZ pomáhala matke s dojčením a smerovala k dobrej starostlivosti o dieťa (samozrejme v rámci jej možností a schopností). Matka s dieťaťom navštívila Detskú fakultnú nemocnicu v Banskej Bystrici. Z dôvodu rečovej bariéry klientky ju sprevádzala APZ, čo odborná lekárka privítala a poprosila ju, ak je to možné, aby s klientkou kvôli lepšej komunikácii chodila na každé vyšetrenie. Počas vyšetrenia bolo zistené, že malý pacient má vrodenú zrakovú chybu, zdedenú po svojom otcovi. Lekárka ho objednala na operáciu, ktorá prebehla bez komplikácii. O ďalší mesiac prišli do Banskej Bystrice na kontrolu, kde odborníci oznámili matke, že sa operácia bola úspešná. APZ tlmočila matke, ako má naďalej pokračovať v liečbe svojho dieťaťa a dodržiavať liečebné pokyny. Taktiež jej oznámila, že dieťaťu bude nosiť aj okuliare. Do budúcnosti je naplánovaná operácia aj druhého oka, avšak termín ešte nebol určený. Naša APZ stále rodinu monitoruje, komunikuje s lekármi a tiež pouča matku o správnom dávkovaní liekov a spôsobe liečby. Veríme, že malému klientovi liečba pomôže a bude sa môcť časom zaradiť do plnohodnotného života
- APZ sa venoval klientovi bez domova a jeho začleneniu do spoločnosti. Klient mal amputovanú ľavú nohu a na pravej nohe amputované prsty. O klientovi sa dozvedel od iných klientov. Po stretnutí s ním sa dohodli na tom, že APZ sa mu pokúsi pomôcť s umiestnením do DSS Banská Štiavnica, keďže sa potreboval ubytovať čo najskôr. Asistent oslovil TSP, aby si rozdelili činnosti, ktoré môžu vykonať oni a APZ sa pustil do intervencií, ktoré sú spojené so zdravím. APZ musel vybaviť rôzne vyšetrenia v nemocnici v Hnúšti, aby mal klient zdravotné záznamy, kvôli ďalšej intervencii a to

vybaveniu invalidného dôchodku. Po absolvovaní vyšetrení mu APZ pomohol s vybavením invalidného dôchodku. Po týchto úkonoch sa začalo riešiť umiestnenie klienta v zariadení DSS. Pracovníci TSP sa zatiaľ snažili vybaviť oddĺženie klienta, čo sa však doposiaľ nepodarilo vybaviť cez splátkový kalendár v zdravotnej poisťovni (dlh prekročil sumu niekoľko tisíc eur). Aj napriek tomu sa vedenie DSS Banská Štiavnica rozhodlo klienta v ich DSS umiestniť. V súčasnosti je klient už ubytovaný v DSS a je veľmi vďačný APZ, že sa mu rozhodol pomôcť.

- APZ cestou do práce zbadala klientku, ktorá sa opierala o múr. Staršia klientka vo veku 80 rokov žije sama. APZ sa jej ihneď prihovorela a zistovala, čo potrebuje. Spozorovala, že je klientka nehybná na ľavej časti tela, kútik úst má skrivený. Ihneď preto kontaktovala záchrannú zdravotnú službu a postupovala podľa pokynov operátora na linke. Pri príchode RZS sa zistilo, že klientka nemala pri sebe zdravotnú kartičku, ani iné doklady. APZ ihneď kontaktovala klientkine deti, žijúce v zahraničí a pomáhala im pri vybavení zdravotnej kartičky. APZ v spolupráci s KAPZ hľadali zariadenie, kde by ju mohli umiestniť po príchode domov z nemocnice. Klientka ostala imobilná, ale nakoniec sa im podarilo vybaviť hospic, kde je toho času klientka umiestnená.
- V lokalite asistentka podpory zdravia pravidelne navštevuje klientky, aby vykonala osvetu zameranú na prevenciu výskytu rakoviny prsníka. APZ ženám hovorí aj o samovyšetrení prsníkov, ktoré je dôležité praktizovať v rámci prevencie. APZ klientky pozýva na prevenciu ku gynekológovi, zabezpečuje termín USG prsníkov a mamografické vyšetrenie. APZ navštívila klientku, ktorá sa sťažovala, že sa jej na prsníku vytvorila rana, ktorá ju bolí. Klientka má voči APZ vybudovanú silnú dôveru, preto sa nehanbila ranu ukázať. APZ videla, že ide o otvorenú a hnisavú ranu v prsníku. Nepozdávalo sa jej to, preto chodila denne kontrolovať, ako sa situácia vyvíja a presviedčala klientku, aby navštívila lekára, ktorého odmietala doposiaľ navštíviť. Po pár týždňoch rozhovorov a zhoršenia zdravotného stavu sa klientka rozhodla navštíviť odborného lekára v sprievode APZ. Klientke diagnostikovali rakovinu prsníka a behom pár dní podstúpila operačný zákrok - odobratie prsníka a neskôr absolvovala chemoterapie. Z rakoviny sa dostala, síce prišla o prsník, ale v konečnom dôsledku sa našej APZ neúnavnou snahou podarilo u klientky zamedziť vzniku metastáz a prepuknutiu agresívnejšieho typu rakoviny. APZ klientke doslova zachránila život.
- Klientka sa obrátila na APZ, že jej maloletej dcére sa pokazil načúvací prístroj, bez ktorého nepočuje vôbec nič. V takomto prípade by dcéra nemohla navštevovať školu a matka nevedela, na koho sa má obrátiť. APZ našla v Bratislave opravára na načúvacie prístroje, kde prístroj poslali, no na opravu v sume 280 Eur by matka finančné prostriedky nemala. APZ sa spojila so zdravotnou poisťovňou, ale ani tá im nedokázala pomôcť, pretože prístroj sa zapožičiava na 5 rokov a až následne je možné požiadať o bezplatné vydanie nového prístroja. APZ sa spojila s Univerzitnou nemocnicou, s MUDr. Volmutovou, z foniatrickej ambulancie, ktorá si vypočula APZ a celý prípad. Ocenila nasadenie APZ a rozhodla sa, že dieťaťu zapožičia prístroj na dva roky. Po tomto období bude môcť rodina požiadať o nový prístroj, ktorý im bude pridelený bezplatne. APZ bola veľmi aktívna a vďaka jej nasadeniu sa podarilo maloletemu dievčaťu vybaviť tak potrebný načúvací prístroj.

- V lokalite žije mladá mamička s dieťaťom. Keď malo 2 mesiace prejavili sa u neho problémy s dýchaním, bol zistený silný zápal pľúc, dieťa celé zmodralo. APZ privolať RZP. Lekár mal podozrenie na zanedbávanie starostlivosti o dieťa a hrozilo odobranie dieťaťa. APZ komunikoval s lekárom, vysvetlil mu situáciu a dohodli sa, že na dieťa i rodinu bude dohliadať a aktívne spolupracovať s lekárom. Odvtedy prebieha vzájomná komunikácia, dieťa chodí na pravidelné prehliadky aj očkovania.
- Klient utrpel úraz - spadol zo stromu. Ihneď po incidente kontaktovali príbuzní APZ. APZ privolať RZP a poskytla im základné informácie. Do príchodu RZP klientovi poskytovala prvú pomoc v spolupráci s operátorom ZZS na telefóne. Následne sprevádzala klienta do nemocnice a absolvovala s ním všetky potrebné vyšetrenia. Po ich ukončení sa zistilo, že bude potrebné klienta hospitalizovať z dôvodu nutnosti operačného zákroku v oblasti chrbtice. Klientovi hrozilo, že bude paralizovaný od pásu nadol. Operácia dopadla dobre, klient momentálne absolvuje rehabilitácie a bude sa môcť zaradiť do plnohodnotného života. APZ ho navštevuje a podporuje jeho snahu o uzdravenie.

6.2. Príklady dobrej praxe z prostredia nemocníc

- Na oddelenie pediatrie bol prijatý 8-ročný chlapček. Sestrička privolať APZN, pretože nespokojený, neustále plakal a navyše mal problém so zdravotným poistením. Nemal kartičku poistenca, lebo bol narodený v zahraničí. Keď k nemu APZN prišla, bol uplakávaný a vystrašený. Snažila sa ho upokojiť a spriatelíť sa s ním. Nemala kontakt na rodičov, tak sa skontaktovala s APZ v teréne, ktorá APZN ochotne spojila s matkou dieťaťa. APZN sa informovala aj na matrike, aj na zdravotnej poisťovni, ako vybaviť poistenie pre dieťa a získané informácie posunula matke. Tá už potom problém vedela riešiť. S chlapčekom sa APZN denne hrávala v herni, pozerali spolu rozprávky a pobyt v nemocnici znášal oveľa lepšie. Napokon sa jeho zdravotný stav natoľko zlepšil, že mohol ísť domov.
- Do zariadenia vo Vyšných Hágoch prišiel manželský pár, obaja pozitívni na TBC. Keďže boli infekční, museli ísť na testy aj rodinní príslušníci a samozrejme aj ich maloleté deti. Rodičia boli nakoniec hospitalizovaní vo Vyšných Hágoch a ich deti v ústave v Dolnom Smokovci. Celá rodina sa musela podrobiť liečbe. Jedno z detí bolo hospitalizované a druhé malo byť prepustené domov. Keďže bola celá rodina v nemocnici a nemal kto chlapca prebrať, hrozilo, že ho pošlú do spádovej nemocnice, kde by umiestnenie riešila sociálna kuratela. Rodičia boli zúfalí, no keďže boli infekční, domov ísť nemohli. APZN zavolať za prítomnosti rodičov vrchnej sestry z odd. TBC v Dolnom Smokovci a dohodla sa s ňou, aby dieťa ponechala v nemocnici, kým nebude niekto z rodiny prepustený. Vrchná sestra súhlasila. Potom APZ kontaktovala s pána primára, ktorý po dvoch týždňoch prepustil starú matku chlapcov. Spolu s otcom a babkou APZN vypísala splnomocnenie, aby mohla babka vnuka prevziať hneď po prepustení. Takto rodičia mohli zostať v nemocnici a absolvovať celú. Rodičia boli radi, lebo vedeli, že o chlapca bude postarané.

- Prípad prvorodičky na šestonedelí – mamičky, ktorá bola plná strachu a obáv z toho ako zvládne starostlivosť o bábätko po príchode domov. Klientka už nemala matku, ktorá by jej vedela pomôcť pri starostlivosti o dieťa. O to ťažšie bolo pre ňu prispôbiť sa podmienkam, ktoré od nej personál nemocnice vyžadoval. Na požiadanie personálu k nej APZN išla na izbu. Klientka bola vystrašená a plakala, APZ sa snažila ju upokojiť a vysvetliť pravidlá nemocnice priateľským spôsobom. Keďže nemala žiadne osobné veci potrebné pri hospitalizácii, APZN kontaktovala APZ v teréne, ktorá pomohla s kontaktovaním rodiny. APZN klientke pomohla s dojčením, edukovala ju ohľadom osobnej hygieny a starostlivosti o dieťa. Chodievala k mamičke počas celej hospitalizácie a snažila sa jej čo najviac podporovať a pomáhať. Keďže bola matka maloletá, personál nemocnice požiadala APZN, aby kontaktovala zákonného zástupcu klientky, kvôli prepusteniu z nemocnice. Opakovane kontaktovala APZ v teréne a obecný úrad, pretože nebolo možné nájsť klientkinho otca, ktorý sa o ňu nestaral. Ďalší deň zákonný zástupca prišiel, podpísal papiere a tak mohla byť prepustená aj s bábätkom. Klientka v súčasnosti žije u sestry, ktorá jej pomáha s dieťaťom.

7. Spolupráca s inými organizáciami pri pomoci obyvateľom z prostredia MRK

Nasledujúca časť uvádza v abecednom poradí niektoré inštitúcie, samosprávy či fyzické osoby, ktoré spolupracovali s jednotlivými oblastnými skupinami a to pravidelne alebo jednorazovo. Za spoluprácu a pomoc klientom veľmi pekne ďakujeme, mimoriadne si ju vážime.

ABBVIE, s. r. o, Adra, ADRA humanitárna pomoc, ADOS (výber zo spolupráce: Mníšek nad Hnilcom, Stráne pod Tatrami, Vrbov, Rakúsy, Podhorany, Huncovce, Malý Slavkov, Ihľany, Jurské, Stakčín, Snina, Nižný Hrabovec, Ondavské Matiašovce), Apoštolská cirkev (Soľ, Zemplínske Kopčany, Banské, Vechec, Kamenná Poruba), Apoštolská cirkev Emanuel, Apoštolská cirkev Pavlovce nad Uhom, Apoštolská cirkev Prešov, Arcidiecézna charita Košice, Arcidiecézna charita Košice - KC Sečovce, Azylový dom - Útulok Sv. Anny, Centrum pre deti a rodiny - Poprad, Polomka, Centrum deti a rodiny - Spišská Belá, Centrum deti a rodiny Kežmarok, Centrum pre deti a rodiny, Centrum včasnej intervencie, Cesta von, Cirkev adventistov siedmeho dňa, Congregatio Jesu Slovenská provincia v Prešove, Curadent, Slovenský Červený Križ (spolupráca v obciach: Levice, Lučenec, Michalovce, Svidník, Trebišov, Rožňava, Pavlovce nad Uhom, Batizovce, Snina, Humenné, Čičarovce, Boľany, Krajná Bystrá), Čisté srdce, o. z., Človek v ohrození, Diecézna charita Revúca, Diecézna charita Rožňava, Dobrý anjel, DOM.ov, DSS (Humenné, Medzilaborce, Michalovce, Strážske, Svidník), Essity Gemerská hôrka, ETP Slovensko, Evanjelická spojená škola internátna Červenica pre hluchoslepé deti, Gréckokatolícka Diecézna Charita Prešov, Gréckokatolícka diecézna charita Snina, Gréckokatolícka charita Prešov, Charita Brezno, Charita Košice, Charita Marián Dorkyn, Charita Mazorníkovo, Charita Michalovce, Charita v Starej Ľubovni, Charita Zvolen, Inštitút Krista Veľkého Žakovce, InTYMYta, o. z., Klub Woman & Work o. z., Kľúč n. o., Komunitné centrum (výber zo spoluprác: Lenartov, Sečovce, Pohorelá, Spišský Štiavnik, Sveržov, Svidník, Zborov, Habeš, Stropkov, Spišská Nová Ves, Hrabušice, Smižany, Veľká Lomnica, Pavlovce nad Uhom, Plavecký Štvrtok), Kresťanská rómska misia - Ján Rigo, Krízové centrum Esther, Liga proti rakovine, Materská škola SABINKA, Materská škola TOBIAŠ, Mesto Malacky, Mesto Sobrance, Mesto Stropkov, Mesto Svidník, Mestská charita Zlaté Moravce, Nadácia Pro Futura Snina, Národná transfúzna služba Prešov, Národný projekt podpora ochrany detí pred násilím Spišská Nová Ves, Neonka, o. z., Občianske združenie Gaštanový koník Snina, Občianske združenie TOBIAŠ Prešov, Obec Blatné Remety, Obec Gajary, Obec Krajná Bystrá, Obec Lozorno, Obec Pavlovce nad Uhom, Obec Sveržov, Obec Veľké Leváre, Obec Závod, Obec Zohor, Obecný úrad Čelovce, Obecný úrad Čičarovce, Obecný úrad Kapušianske Kľačany, Obecný úrad Slavkovce, Obecný úrad Trenč, Obecný úrad Veľká nad Ipľom, Obecný úrad Vojany, Optimal Centrum odškodnenia, OZ - Združenie za integráciu Rómov na Slovensku. Lácho drom, Rómske hviezdy, Najzápadnejšia, Regionálne centrum na podporu učiteľov Filakovo, Rímskokatolícka cirkev Kolačkov, Rímskokatolícka cirkev Snina, Rímskokatolícky farský úrad Mníšek nad Hnilcom a Nálepko, Rozvojový tím Laškovce, Rozvojový tím Petrovce nad Laborcom, Rozvojový tím Šamudovce, Regionálny úrad verejného zdravotníctva (výber zo spoluprác: Michalovce, Banská Bystrica, Košice, Poprad, Prešov, Spišská Nová Ves, Stará Ľubovňa, Svidník, Trebišov), Saleziáni don Bosca Rožňava, Samária, Spišská charita v Kežmarku, Spišská Katolícka Charita, Spolok medikov mesta Košice, Súkromné hudobné a dramatické konzervatórium v Rimavskej Sobote, Svetielko, Školiace stredisko JacKal Ján Kašiar, TSP (výber zo spoluprác: Giraltovce, Šumiac, Liptovská Teplička, Hranovnica, Polomka, Zborov, Ihľany, Holumnica, Toporec, Lomnička, Hniezdne, Veľký Krtíš, Modrý Kameň, Žbince, Vrbnica, Markovce, Čelovce), Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Univerzita P. J. Šafárika, Košice (LF), Úrad práce,

sociálnych vecí a rodiny - Kežmarok, Stropkov, Svidník, Trebišov, Sobrance, Úrad splnomocnenca pre rómske komunity SR - regionálne kancelárie, Úsmev ako dar, Východoslovenské vodárne a kanalizácie Svidník, Združenie Pre lepší život, Základná škola Plavecký Štvrtok.

8. Spolupráca na iných projektoch

8.1. Projekt PRESCRIP-TEC

Zámer projektu *PRESCRIP - TEC* (The Prevention and Screening Innovation Project toward Elimination of Cervical Cancer)³ vychádza z odporúčania Svetovej zdravotníckej organizácie, ktoré hovorí o význame včasného zachytenia výskytu HPV vírusu v tele ženy prostredníctvom *samotestovania*. Cieľom bolo nielen zvýšiť povedomie o rizikových faktoroch vzniku rakoviny krčka maternice, ale aj ponúknuť možnosť samo testovania na ľudský papilomavírus (HPV) v domácych podmienkach. Na základe včasného zachytenia prítomnosti HPV môžu ženy vykonať nevyhnutné kroky k liečbe. Hlavným riešiteľom projektu za Slovensko bola *Trnavská univerzita v Trnave* (TRUNI), ďalším partnerom bolo občianske združenie *Liga proti rakovine*. Vedúcim projektu sú výskumníci z Univerzity v Groningene (Holandsko) a projekt sa okrem Slovenska realizoval v Indii, Bangladéši a v Ugande.

Na Slovensku boli cieľovou skupinou ženy, ktoré môžu mať bariéry v prístupe k zdravotnej starostlivosti a k prevencii – *ženy z prostredia marginalizovaných rómskych komunit a ženy pracujúce vo výrobnjej sfére*. Realizáciu výskumnej časti medzi ženami z prostredia MRK mala na starosti práve naša organizácia.

V roku 2023 boli terénne aktivity, zamerané na podporu prevencie rakoviny krčka maternice a vykonávané prostredníctvom zamestnancov našej organizácie, ukončené.

Organizácia Zdravé regióny si váži možnosť zapojiť sa do tohto projektu a vyzdvihuje podporu prevencie rakoviny krčka maternice formou inovatívnej skríningovej metódy – *samotestovania na prítomnosť ľudského papilomavírusu* (HPV). Zatiaľ čo na Slovensku manažment klientky po samo testovaní prebiehal „tradičným“ spôsobom, teda návštevou lekára a vykonaním tzv. PAP testu, v ostatných zapojených krajinách bol pridaný aj prvok diagnostiky pomocou umelej inteligencie.

Vďaka tomuto inovatívne projektu sme mohli túto metódu *samotestovania* priniesť ako novinku a benefit našim klientkam do prostredia marginalizovaných rómskych komunit a prispeli sme tak k zisteniam a záverom tohto projektu, ktoré môžu byť v metódach prevencie prelomové.

Medzinárodný výskumný projekt, vrátane prípravnej fázy, trval od januára 2021 až do decembra 2023 a okrem zrejmej pridanej hodnoty pre klientky priniesol organizácii veľa nových skúseností v téme organizovania výskumných aktivít s náročnou logistikou. Tak ako pri našich ostatných výskumných aktivitách, aj tu boli kľúčovou súčasťou asistenti podpory zdravia a ich koordinátori. Úspešná realizácia stála aj na schopnosti APZ naučiť sa nové poznatky týkajúce sa vírusu HPV, ich zručnosti klásť zrozumiteľné otázky a zaznamenávať odpovede v dotazníkoch AWACAN a v iných. Asistenti podpory zdravia a koordinátori boli taktiež zahrnutí do fázy prispôsobenia dotazníka pre naše prostredie a špecifikácie jednotlivých otázok.

Terénna časť projektu mala *niekoľko fáz*.

Hneď v úvode bolo potrebné zistiť aktuálne povedomie v našich lokalitách o ochorení – *rakovine krčka maternice*. Vedomosti sa zisťovali dotazníkovou formou, ktoré s klientkami

³ [PRESCRIP-TEC Horizon 2020 Project in cervical cancer prevention \(prescriptec.org\)](https://prescriptec.org)

a ich partnermi vypĺňali APZ. Následne v lokalitách prebiehala informačná kampaň za účelom zvyšovania povedomia o *rakovine krčka maternice* a o *rizikových faktoroch*, ktoré zvyšujú možnosti infikovania sa HPV. Kampaň prebiehala formou skupinových stretnutí, tak následnou formou individuálnej osvetu. Obsah skupinových stretnutí zabezpečovali odborníci z Trnavskej univerzity. Na týchto skupinových podujatiach, ktoré sa konali v spolupráci s APZ, sa zúčastnilo vyše 400 ľudí – žien aj mužov.

Nasledovala fáza samotného *samotestovania* – klientky vo veku 19 – 64 rokov mali možnosť dostať *samotestovaciú sadu* a podrobné inštrukcie na jej použitie, následne bola ich vzorka doručená do laboratória. S výsledkom vyšetrenia sa mohli obrátiť na zaškolenú APZ, ktorá im vysvetlila ďalší postup a v prípade potreby pomohla so zabezpečením návštevy gynekológa. Možnosť *samotestovania* využilo takmer 4 000 žien v oblastných skupinách Vranov nad Topľou, Sabinov, Prešov, Poprad, Košice – okolie a Kežmarok.

Všetky údaje z dotazníkov spracoval a vyhodnocoval výskumný tím z Trnavskej univerzity.

V roku 2024 tematicky nadviažeme na túto aktivitu spoluprácou s Lekárskou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Spolu s ich výskumným tímom sa v rámci Dohody o spolupráci budeme zameriavať na šírenie informácií a zvyšovanie povedomia o možnostiach očkovania proti HPV u detí vo veku 12-15 rokov v lokalitách s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunití.

Tento unikátny projekt, ktorý úspešne dosahuje svoje míľniky bol ocenený v rámci Globálnej aliancie pre chronické choroby (GADC: Global Alliance for Chronic Diseases). Počas výročného vedeckého stretnutia v roku 2022 zorganizovalo GADC *súťaž akademických plagátov* (vizuálov), ktorej úlohou bolo prezentovať výskum na informatívnom a kreatívnom plagáte určenom pre laickú a odbornú verejnosť. Partnermi spoločne prezentovaný projekt PRESCRIP-TEC v rámci tejto súťaže vyhral cenu „*Community Choice Award*“.

Informačná kampaň za účelom zvyšovania povedomia o rakovine krčka maternice – skupinové sedenie s klientkami, Malý Slivník

8.2. Projekt RIVER - EU

V roku 2023 sme s Lekárskou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pripravili a podpísali Dohodu o spolupráci na výskumnom projekte „*RIVER – EU: Reducing inequalities in Vaccine uptake in the European Region – Engaging Undeserved communities*“ (v preklade „*Znižovanie nerovností v miere zaočkovanosti v európskom regióne – zapájanie komunit s nedostatočným prístupom k službám*“). Zodpovednou riešiteľkou za LF UPJŠ je Mgr. Daniela Filáková, PhD., ktorá dlhodobo spolupracuje s našou organizáciou. Za Zdravé regióny zabezpečujú aktivity projektu organizačne a metodicky najmä Mgr. Monika Grochová a Mgr. Táňa Grauzelová, PhD.

Hlavným cieľom projektu RIVER-EU je zlepšiť *dostupnosť očkovania (HPV) pre komunity ohrozené nedostatočným prístupom k službám prostredníctvom* identifikácie bariér na strane zdravotného systému a vyvinutia (prípadne upravenia existujúcej) intervencie šitej na mieru cieľovej skupiny. Na projekte spolupracuje celkom 10 krajín Európy. Na Slovensku sa projekt zameriava na *očkovanie proti ľudskému papilomavírusu (HPV) v marginalizovaných rómskych komunitách*. Naša organizácia sa stala súčasťou projektu od začiatku a podpísanie dohody potvrdilo a formalizovalo spoluprácu na projekte.

Spolupráca ZR na projekte má prinášať zistenia dôležité pre tvorbu nových politík, stratégií a opatrení a priniesť aktívnu spoluprácu s odborníkmi z praxe, a hlavne spoluprácu s cieľovými skupinami osôb, ktoré sú predmetom výskumu projektu. Celkovo sú v projekte plánované štyri etapy projektu:

1. *Séria kvalitatívnych štúdií* - zhromaždenie podrobných informácií o bariérach k očkovaniu na strane zdravotných systémov, identifikácia sľubných intervencií na prekonanie daných bariér.
2. *Vývoj alebo úprava intervencií* šitých na mieru s cieľom zvýšiť zaočkovanosť proti HPV v cieľových komunitách.
3. *Implementácia a evaluácia intervencie* – vypracovanie plánov na implementáciu, monitorovanie a hodnotenie, zber a analýza údajov.
4. *Vypracovanie na dôkazoch založených usmernení* vychádzajúcich z výstupov vyššie spomínaných etáp.

V prvej etape projektu sme sa zúčastnili viacerých fókusových skupín a zaoberali sme sa tvorbou vzdelávacích a osvetových aktivít v marginalizovaných rómskych komunitách. Prvé pilotné vzdelávanie v rámci tejto etapy projektu, bolo zrealizované v termíne 01.12.2023. Za tri pilotné oblastné skupiny sme určili: Košice, Košice-okolie, Michalovce. V tomto termíne absolvovalo vzdelávanie 40 APZ.

V roku 2024 budeme pokračovať v spolupráci na tomto projekte najmä v oblasti realizácie osvetových aktivít v teréne a vzdelávaním všetkých APZ v danej téme.

9. Facilitácia rozvoja podmienok pre zdravie na komunitnej úrovni – nová intervenčná línia

V pilotnej aktivite regionálnej podpory zdravia pokračovali v roku 2023 pod vedením hlavného manažéra rozvoja podmienok pre zdravie (HMRPZ) piati koordinátori asistentov podpory zdravia (KAPZ) s rozšírenou pôsobnosťou.

Tematické vymedzenie vychádzajúce zo záberu a definícií predchádzajúceho systematického stanovenia zdravotných potrieb MRK je zameranie novej intervenčnej úrovne na nasledujúce aspekty podmienok pre zdravie za jednotlivé domény sociálnych determinantov zdravia, ktoré presahujú kompetencie a náplň práce asistentov podpory zdravia a ich koordinátorov:

- Materiálne podmienky – na úrovni domácnosti a komunity.
- Kvalita služieb zdravotnej starostlivosti.
- Spoločenské postavenie.

Rovnako ako v predchádzajúcich fázach pilotnej aktivity, daní KAPZ sa tak popri svojej bežnej koordinačnej práci v rozsahu približne jedného dňa v týždni venovali facilitácii riešenia celokomunitných problémov v oblasti materiálnych podmienok a zníženej kvality dostupných služieb zdravotnej starostlivosti, predovšetkým vo vzťahu ku konkrétnym vybraným cieľovým MRK lokalitám NP ZK 2B.

V roku 2023 patrili medzi KAPZ s rozšírenou pracovnou náplňou, zameranou na facilitáciu rozvoja podmienok pre zdravie: Mgr. Ing. Jozef Pišta – OS Zvolen, JUDr. Renáta Pankievičová – OS Košice a okolie, Mgr. František Turták – OS Košice, Mgr. Albín Cina – OS Bardejov a Mgr. Mária Nazarejová – OS Prešov.

Ohľadom druhej oblasti problémov došlo zároveň k predbežnému nastaveniu systematickej spolupráce s národnou inštitúciou pre ľudské práva a antidiskriminačným orgánom - *Slovenským národným strediskom pre ľudské práva* (SNSLP). Skúsenosti kolektívu KAPZ z pilotnej aktivity a súvisiace odborné odporúčania následne HMRPZ pretavil do hlavného výstupu danej aktivity – *metodickej príručky na regionálnu podporu zdravia*.

Individuálne pôsobenie vo vybraných lokalitách

Zainteresovaní KAPZ vo svojich pilotných lokalitách pokračovali vo facilitácii lokálnych snáh o riešenie najmä dlhodobých podštandardných hygienických úrovní bývania. Konkrétne išlo o MRK v obciach Bzovík, Hnúšťa, Kecerovce, Klenovec, Kurov, Rankovce, Rimavská Sobota, Zborov a Zvolenská Slatina. Ako príklady úspechov za túto tematickú oblasť možno uviesť novú výstavbu a dobrovoľné presídľovanie rodín z prostredia MRK do vyššieho štandardu v spolupráci s projektom DOM.ov v obci Kecerovce či dohodu s vedením mesta o konkrétnom riešení náhradného bývania pre vybrané rodiny z prostredia MRK vo Zvolene. Na riešenie problémov MRK s nefunkčnými schémami nakladania s komunálnym odpadom sa zainteresovaní KAPZ sústredili v obciach Kurov, Moldava nad Bodvou, Svinia, Zborov a takisto v MRK v meste Zvolen. V lokalitách MRK v oblastných skupinách Košice a Bardejov sa zainteresovaní KAPZ záverom daného obdobia pustili do analýzy a možností riešenia ďalšieho vypuklého problému v oblasti komunitných materiálnych podmienok – *rozšírenej prítomnosti veterinárne neošetrených a neregistrovaných domácich zvierat*.

Spolupráca so SNSLP

Konkrétnymi podnetmi na nízku kvalitu dostupných služieb zdravotnej starostlivosti – vrátane podozrení na diskriminačné praktiky a neprimeranosti miestnych prevádzok pre MRK – sa facilitujúci KAPZ zaoberali najmä v obciach Kecerovce, Mirkovce, Zvolen, ale i v celej koordinačnej oblasti Košice (predovšetkým v súvislosti s riešením lokálnych epidémií hepatitíd A a E). Vzájomné konzultácie a obojstranná snaha o koncipovanie funkčného, systematického prístupu k podobným problémom viedli k súbehu aktivít a pilotovaniu štandardných postupov spolupráce medzi KAPZ a SNSLP. Konkrétne došlo k špecifikácii a pilotovaniu postupov anonymizovaného reportovania podozrení APZ či KAPZ na opakujúce sa druhy diskriminačného správania voči pacientom z MRK či ich rodinám v konkrétnych prevádzkach zdravotnej starostlivosti a špecifikácii následnej analýzy a diplomatického či právneho riešenia takýchto prípadov zo strany SNSLP.

Metodická príručka

Východiskom pre vznik metodickej príručky na regionálnu facilitáciu podpory zdravia bola systematická reflexia na jednej strane individuálnych skúseností zainteresovaných KAPZ zo samotnej pilotnej aktivity a na strane druhej fókusových skupín so zainteresovanými externými expertkami a expertmi na riešené tematické oblasti. Jednotlivé časti príručky formou odpovedí a otázok postupne pokrývajú všetky praktické aspekty práce regionálnej podpory zdravia. Konkrétne ide najmä o jasné definície účelov a zameraní jednotlivých pozícií, ich pracovných náplní, štandardných pracovných postupov, návrhov regionálnych pôsobností RMPZ, organizačného zaradenia, komunikačných a etických zásad, no i postupov vykazovania práce.

Výhľady v novej intervenčnej úrovni

Vedeniu organizácie sa záverom projektového obdobia národného projektu ZK 2B podarilo prostredníctvom prezentácie priebehu a výsledkov pilotnej fázy obhájiť koncept a naliehavú potrebu pokračovania regionálnej podpory zdravia v rámci projektu NP ZK. Takto schválená inovácia určená na systematické rozšírenie bude zaradená do projektového obdobia rokov 2024 - 2029. Regionálna podpora zdravia bude v danom období pokračovať pod vedením hlavného manažéra regionálnej podpory zdravia ako samostatná intervenčná línia – paralelná k intervenčnej línii APZ-KAPZ, ktorá je zameraná na riešenie problémov individuálnych MRK rodín. Facilitácia bude realizovaná prostredníctvom 5 regionálnych manažérov podpory zdravia zamestnaných na plný úväzok a pokrývajúcich geografickú oblasť 4-5 susediacich koordinačných oblastí KAPZ, v ktorých NP ZK pôsobili v predošlých obdobiach.

10. Publicita a informovanosť o národných projektoch

Podľa zhodnotenia monitorovania publicity a informovanosti príspevkovej organizácie Zdravé regióny a národných projektov ZK 2B a ZK 3B môžeme skonštatovať, že rok 2023 bol preklenovacím obdobím, čo však nemalo žiadny vplyv na aktivity v teréne v oblasti osvetvy a prevencie. Asistenti a asistentky podpory zdravia sa venovali rozvoju osvetových i preventívnych činností. Nadviazané spolupráce so zosieťovanými partnermi z minulých rokov sa vďaka pravidelnými aktivitám ešte viac upevnili.

V roku 2023 sa nám podarilo v rámci publicity a informovanosti nastaviť ďalšie úspešné spolupráce, najsť aj nové kontakty a komunikačné kanály na šírenie informácií o organizácií a národných projektoch. Za úspech môžeme považovať aj širšie rozvinutie a upevnenie spolupráce s Úradom splnomocnenca vlády pre rómske komunity SR, s novými partnermi a nastaviť pravidelnú a plánovanú spoluprácu s vybranými komunitnými centrami.

V roku 2023 sme využili mediálny priestor a niekoľko typov komunikačných kanálov. Okrem televízie, rozhlasu a online priestoru sme sa presunuli aj do oblasti osobnej prezentácie na rôznych národných aj medzinárodných konferenciách a seminároch.

Využívali sme aj možnosti door-to-door kampane a to najmä v letných mesiacoch pri osvetách zameraných na správny pitný režim formou letákov.

Tlačaná forma prezentácie, za ktorú môžeme považovať aj rôzne reklamné pútače, bannery, informačné tabule a jednoduché letáčky na nábor nových zamestnancov je už samozrejmosťou, ktorú využívame v teréne a na ústredí organizácie od začiatku spustenia národných projektov.

V teréne využívame na identifikáciu našich zamestnancov aj pracovné oblečenie s označením, preukazy zamestnancov, pracovné manuály a materiály, ako povinnú výbavu asistentov a asistentiek podpory zdravia. Samozrejmosťou sú aj pomôcky, označované s povinnými prvkami, ktoré slúžia ako podporný prvok pri výkone osviet s deťmi a mládežou.

Veľmi aktívne sme v roku 2023 vystupovali v online priestore, ako na webovej stránke organizácie ZR, tak na sociálnych sieťach ako sú Facebook, Instagram a rozbehli sme video prezentácie aj na kanáli YouTube, ktorý je najmladším komunikačným kanálom v našom portfóliu.

Za najvýraznejšiu prezentáciu roka 2023 nielen pre organizáciu ZR ale aj pre národné projekty ZK 2B a ZK 3B považujeme dve udalosti, ktoré sa udiali v mesiaci november 2023.

Jednou bola Záverečná konferencia k ukončeniu a zhodnoteniu realizácie NP ZK 2B a ZK 3B, ktorá sa konala v hoteli Bôrik v Bratislave 08. 11. 2023 a druhou bola nominácia a získanie ocenenia ROMA SPIRIT 2023, udelenej našej organizácií Zdravé regióny v kategórií Spoločnosť a zamestnávateľ 25. 11. 2023 v Národnom divadle v Košiciach.

V roku 2023 sme sa venovali prezentácií nasledujúcich tém – *práca asistentov a asistentiek podpory zdravia počas epidémie žltáčky na východnom Slovensku, boj proti TBC, práca asistentiek podpory zdravia v prostredí nemocníc, aktuálna zdravotná situácia Rómov z prostredia MRK, príklady dobrej praxe.*

Informácie o našej organizácií a tiež o realizácií aktivít prostredníctvom NP ZK 2B a ZK 3B ponúkali aj online noviny, webové portály a sociálne siete spolupracujúcich organizácií ako napr. ÚSVRK, ACEC, MZ SR, DFNSP Košice, Asociácia nemocníc Slovenska, spolupracujúce materské, základné aj stredné školy, partneri participujúcich projektov – PRESCRIP-TEC, RIVER-EU a i.

V roku 2023 sa nám podarilo dokončiť informačnú brožúru o NP ZK 2B (2020 – 2023), ktorá bola pripravená nielen do digitálnej ale aj do tlačenej podoby.

10.1. Konferencie/Prezentácie/Workshopy (detailnejšie informácie – vid' kapitola 11)

marec 2023

- Spoločná konferencia s ÚSVRK pod názvom „*Na ľudoch záleží – za dôstojný a kvalitný život obyvateľov Slovenska*“ a workshop súvisiaci so zdravím (28. 3. - 29. 3. 2023, Starý Smokovec, SR);

apríl 2023

- Medzinárodná konferencia v rámci ROMA WEEK 2023 (**ERGO Network**) - názov - “*New solutions to old problems – exchange of new types of approaches in the field of Roma integration*” (26. 4. 2023, Brusel, Európsky parlament, Belgicko);

máj 2023

- Predstavenie aktivít NP ZK 2B, NP ZK 3B a organizácie ZR na pôde Trnavskej univerzity (3. 5. 2023, Fakulta zdravotníctva a sociálne práce, TRUNI, Trnava, SR);

september 2023

- Medzinárodná konferencia - 9. stredo európsky kongres a 23. výročná konferencia Spoločnosti popáleninovej medicíny – prezentácia témy „*Termické úrazy u detí v MRK – prevencia a doliečovanie úrazov*“ (21. 9. - 22. 9. 2023, Košice, SR);

október 2023

- *11. ročník Prešovského rómskeho festivalu* (OZ Romad), stánok zdravia – APZ účastníkom festivalu merali krvný tlak a saturáciu kyslíkom. K dispozícii mali aj základne vybavenie pre ošetrovanie drobných úrazov (2. 10. 2023, Prešov, SR);

november 2023

- Záverečná konferencia národných projektov Zdravé komunity 2B a Zdravé komunity 3B - predstavenie výsledkov oboch národných projektov, príkladov dobrej praxe a dosiahnutých míľnikov a vzdelávacích aktivít (08. 11. 2023, Bratislava, SR);

december 2023

- Workshop Prešovského samosprávneho kraja pod názvom „*S partnermi k spoločným cieľom*“ – odprezentovanie histórie, cieľov a aktivít našej organizácie i realizovaných národných projektov (7. 12. 2023, Prešov, SR);
- Workshop Lekárskej fakulty Univerzity Komenského, Bratislava a Národného ústavu detských chorôb pod názvom „*Deň novorodenca*“ - hlavné oblasti, v ktorých naši asistenti podpory zdravia v komunitách, ale aj v prostredí nemocníc podávajú pomocnú ruku rodičom a tak podporujú starostlivosť o najzraniteľnejších – novorodencov (14. 12. 2023, Bratislava, SR).

10.2. Prehľad publicity v rozhlase a televízií

Rozhlas:

máj 2023

- Rádio Regina – východ – *Rómske slovo -NEV* (10. 5. 2023) - rozhovor s Annou Pužovou a Annou Tokárovou o práci asistentky podpory zdravia nemocnici v Michalovciach, s J. Gažim o práci asistenta podpory zdravia v Sobranciach;

október 2023

- Rádio Slovensko - *Národný projekt Zdravé komunity* (03. 10. 2023) – reportáž z práce asistentky podpory zdravia v obci Lozorno;
- Rádio Regina – východ – *Rómske slovo - NEV* (05. 10. 2023) - školenie pre asistentov podpory zdravia, pracujúcich v rómskych osadách. Témou školenia bola tuberkulóza, jej predchádzanie a liečba tejto choroby;
- Rádio Regina – východ – *Rómske slovo - NEV* (10. 10. 2023) - rozhovor s KAPZ F. Turtákom o opatreniach, ktoré asistenti podpory zdravia vykonávajú v rámci prevencie ochorenia na žltáčku typu A+B v obciach v Košickom kraji;
- Rádio Slovensko - relácia *Kontakty* (18. 10. 2023) – rozhovor o práci asistentiek podpory zdravia v prostredí nemocníc s expertkou pre metodiku, Mgr. T. Grauzelovou, PhD. a Mgr. Bc. L. Nazarejovou, manažérkou implementácie APZN;

november 2023

- Rádio Regina – východ – *Rómske slovo - NEV* (15. 11. 2023) – reportáž o záverečnej konferencii NP ZK 2B a NP ZK 3B;
- Rádio Expres - „*Poznáme laureátov jubilejného 15. ročníka Roma Spirit!*“ (26. 11. 2023);

december 2023

- Rádio Regina – stred – *Klub komunálnej politiky* (20. 12. 2023) – o príkladoch dobrej praxe s MRK, o spolupráci s inými pomáhajúcimi profesiami hovoril Mgr. Ing. Jozef Pišta, KAPZ OS Zvolen;

Televízia:

marec 2023

- RTVS 2 – *Dobrý deň Patria* (16. 3. 2023) – téma: Kokava nad Rimavicou – život Rómov v lokalite, práca a aktivity asistentky podpory zdravia Janky Sedreiovej;
- apríl 2023 – Híreksk – maďarské národnostné vysielanie – Online TV (21. 4. 2023) - téma: hepatitída A, očkovanie v meste Moldava nad Bodvou, výnimočný stav lokalitách východného Slovenska, reportáž hovorí o úlohách asistentov podpory zdravia v boji proti tomuto ochoreniu;

november 2023

- RTVS 1 – *Hlavné správy* (24. 11. 2023 -19:00) – čas 00:35:51 - reportáž o obci Telgárt a pridelení náhradného bývania, spolupráca a pomoc zo strany APZ zamestnancoch ZR a NP ZK 2B;

- RTVS 2 – *Dobry deň Patria (rómska)* (30. 11. 2023) - reportáž o záverečnej konferencii NP ZK 2B a NP ZK 3B;

december 2023

- RTVS 2 - „*Roma Spirit 2023*“ (09. 12. 2023) – ocenenie 15. ročníka Roma Spirit – organizácia Zdravé regióny získala ocenenie v kategórii Spoločnosť a zamestnávateľ 2023 za realizáciu NP ZK 2B a 3B (09. 12. 2023).

10.3. Ocenenie Roma Spirit - kategória Spoločnosť a zamestnávateľ

Zástupcovia našej organizácie prevzali počas novembra 2023 (25. 11. 2023) v rámci jubilejného 15. ročníka Roma Spirit 2023 ocenenie v kategórii Spoločnosť a zamestnávateľ. Organizácia bola v tejto kategórii nominovaná za príkladné zamestnávanie Rómov a ich následnú podporu pri dosahovaní kvalifikačných požiadaviek a zvyšovanie zamestnanosti priamo v komunitách. Cena bola udelená aj za významný aktívny prístup ku zlepšovaniu zdravia obyvateľov segregovaných komunít.

Roma Spirit je verejným ocenením a zviditeľnením inšpiratívnych príbehov a aktivít, ktoré prinášajú riešenia výziev, ktorým čelia rómske komunity a celá naša spoločnosť. Udeľuje sa od roku 2008. Oceňovanie vyhlasuje mimovládna organizácia – Asociácia pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu (ACEC).

Pre jubilejný ročník Roma Spirit 2023 sme pre prezentáciu našej organizácie pripravili dve dokrútky – prvým bol rozhovor s riaditeľkou príspevkovej organizácie T. Hrustič, a druhým bola dokrútko o práci našich asistentov a asistentiek podpory zdravia a koordinátorov v teréne.

Obe boli vysielané na obrazovkách RTVS počas slávnostného odovzdávania ocenení.

10.4. Sociálne siete Facebook/Instagram/YouTube a webová stránka Zdravé regióny

Na prezentáciu, informovanie a publicitu využívame sociálne siete určené ako pre laickú tak aj pre odbornú verejnosť, rovnako aj webovú stránku organizácie. Snahou je sa však najviac priblížiť ku komunite, s ktorou na dennej báze pracujeme, rovnako ako aj odprezentovať spoločne nastavenú pozitívnu spoluprácu so spriatelými organizáciami. Naše sociálne siete pôsobia aj ako informačný portál, kde uverejňujeme aktuálne voľné pracovné pozície a prostredníctvom sietovania našich fanúšikov sa dostávajú k potenciálnym záujemcom o zamestnanie. Najnovším informačným kanálom je YouTube, na ktorom sme počas posledného projektového obdobia začali uverejňovať videá z našej vlastnej produkcie.

11. Odborná činnosť, konferencie a iná činnosť

Spolupráca s Karpatskou nadáciou v programe UPre ženy

S podporou Nórskeho grantu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky prebiehala pilotná realizácia programu *UPre ženy* od januára 2022 do augusta 2023 v Dobšinej a vo Veľkom Krtíši. Viď stránka UPre ženy - program rozvoja zamestnateľnosti žien z rómskych komunít (uprezeny.sk)

Program kombinoval intervenčné oblasti programu *Miestny rozvoj a inklúzia* (výzva LDI03) – zamestnanosť, vzdelávanie a nediskriminácia. Karpatská nadácia zastrešovala celkovú prípravu a realizáciu v partnerstve s dvomi centrami služieb – občianskym združením *Detstvo deťom* v Dobšinej a *Komunitným centrom menšín* vo Veľkom Krtíši i s *Agentúrou práce Banskobystrického samosprávneho kraja* (BBSK).

Program *UPre ženy* („upre“ je rómske slovo znamenajúce „nahor“) bol postavený na posilňovaní žien z marginalizovaných rómskych komunít smerom k rozširovaniu ich ambícií a rozvíjaniu vnútornej sily, odhodlania i zručností, ako základného predpokladu pre získanie stabilného zamestnania a vymanenia sa z chudoby

Naša organizácia *Zdravé regióny* bola oslovená, aby zabezpečila jednu z tém vzdelávania pre účastníčky programu a to tému *Zdravie ženy* v lokalite Dobšiná a Veľký Krtíš. Prvé vzdelávanie za organizáciu realizovala expertka pre vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov, Mgr. Monika Grochová ešte v roku 2022. Následne v ďalšom roku vo Veľkom Krtíši realizovala rovnakú tému KAPZ PhDr. Bc. Veronika Benčíková a to v termíne 23.2.2023.

Vzdelávanie *Zdravie ženy* obsahovalo tieto témy:

- *Sexuálne zdravie* – prevencia prenosných ochorení a plánovanie rodičovstva (vzťahová výchova, antikoncepcia často využívaná v MRK, kedy v akom veku je vhodné rodiť a prečo, neplodnosť je riešiteľná, najčastejšie ochorenia prenosné sexom a situácia v MRK).
- *Rakovina krčka maternice a HPV sú riešiteľné a nemusia končiť fatálne* (vírus HPV, očkovanie na HPV na Slovensku, skrining rakoviny krčka maternice ako riešenie).
- *Čo robiť, ak nás bolí duša* – duševné zdravie nie je samozrejmosť (život v strese, trauma, popôrodná a laktačná depresia, chronický stres a psychohygiena).
- *Čo robia v rámci svojej práce asistentky podpory zdravia v komunite* - *Zdravé regióny* ako organizácia poskytujúca pomoc s prevenciou v komunite aj ako zamestnávateľ.

Okrem tých školení bola naša organizácia oslovená aj na spoluprácu pri organizovaní podujatia *Svet žien* so žiadosťou, o zabezpečenie asistencie APZ pri doplnkovej aktivite pod názvom „*diagnostika zdravia*“. Toto podujatie sa konalo 26.5.2023 v Kultúrnom dome vo Veľkom Krtíši a bolo úspešne realizované v rámci programu *UPre ženy* pre MRK aj majoritu.

Karpatská nadácia pripravila v závere programu konferenciu ako aj praktickú publikáciu, zachytávajúcu ich prístupy k posilňovaniu rómskych žien UPre štúdia - UPre ženy (uprezeny.sk), kde je zmienka aj o aktivitách a školeniach zrealizovaných ZR.

Po ukončení programu *UPre ženy* v Dobšinej a vo Veľkom Krtíši pokračoval program od októbra 2023 v košickej lokalite Luník IX., a to v spolupráci so skúsenou organizáciou ETP Slovensko. Do programu sa prihlásilo 22 žien a naša organizácia bude súčasťou ich vzdelávania aj v roku 2024.

Konferencia „Na ľud'och záleží – za dôstojný a kvalitný život obyvateľ'ov Slovenska“

„Na ľud'och záleží – za dôstojný a kvalitný život obyvateľ'ov Slovenska“ bol názov konferencie Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity SR, kde vedenie našej organizácie odprezentovalo záslužnú prácu našich asistentov a asistentiek podpory zdravia, koordinátorov a koordinátoriek asistentov podpory zdravia a zamestnancov ústredia našej organizácie Zdravé regióny. Konferencia sa uskutočnila koncom mesiaca marec 2023 (28. 3. – 29. 3. 2023).

Spoločná fotografia zamestnancov NP ZK 2B na konferencii ÚSVRK SR pod názvom „Na ľud'och záleží – za dôstojný a kvalitný život obyvateľ'ov Slovenska“, Starý Smokovec

Podujatie „New solutions to old problems: maximizing the use of funding for Roma equality, inclusion, and participation“

Koncom apríla 2023 sa zástupcovia našej organizácie, Mgr. Táňa Grauzelová, PhD. a Mgr. Daniel Kodaj na pozvanie **ERGO Network** zúčastnili medzinárodnej konferencie s názvom **“New solutions to old problems – exchange of new types of approaches in the field of Roma integration”**, ktorá bola súčasťou aktivít realizovaných v rámci **Romani Week 2023** v Bruseli.

Cieľom tejto udalosti, organizovanej pod záštitou **Európskeho parlamentu** a **Európskej komisie**, bolo podporiť odborný dialóg kľúčových aktérov v rámci rómskej agendy v členských krajinách EU a iných partnerských krajinách.

Zástupcovia Zdravých regiónov prezentovali príspevok s názvom **Community health promotion in marginalised Roma communities in Slovakia**, v ktorom prehľadným spôsobom vysvetlili aktivity organizácie, hlavné výzvy, ktorým čelí vo svojich každodenných činnostiach a príklady dobrej praxe.

Zároveň si vypočuli prezentácie ostatných účastníkov konferencie a zúčastnili sa neformálnych diskusií na témy týkajúce sa zlepšovania situácie marginalizovaných Rómov v rôznych európskych regiónoch. Kontakty a know-how získané v rámci tejto konferencie mali pozitívny vplyv na fungovanie našej organizácie a taktiež prispeli k zviditeľneniu kvalitnej práce asistentov v teréne.

Prezentácia príspevkov účastníkov konferencie (Roma Week 2023), Brusel

Prednáška na Trnavskej univerzite

Začiatkom mája 2023 (3. 5. 2023) organizácia Zdravé regióny zrealizovala na pôde Trnavskej univerzity pre študentov prvého a druhého ročníka denného štúdia odboru Sociálna práca prednáškový cyklus, ktorého obsahom bolo priblížiť výsledky výskumu realizovaného v nadväznosti na projektové aktivity. Súčasťou prednášky bolo aj oboznámenie študentov s fungovaním našej organizácie a najmä opis každodennej práce asistentov podpory zdravia. Prednáška sa stretla s pomerne veľkým záujmom študentov aj pedagógov. Trnavská univerzita je jednou z dôležitých univerzít v oblasti západného Slovenska, jej študenti často pochádzajú z regiónu, v ktorom je realizovaný NP ZK 3B. Dá sa tak predpokladať, že prednáška mala pozitívny vplyv na ich neskoršie profesijné uplatnenie a taktiež na riešenie problémov miestnych MRK.

Slovenská akadémia vied

Zdravé regióny boli v mesiaci máj 2023 oslovené predstaviteľmi Slovenskej akadémie vied (SAV) so žiadosťou o spoluprácu pri vedecko-výskumnej činnosti zameranej na preskúmanie obvyklých praktík, ktoré uplatňuje zdravotnícky personál pri zaobchádzaní s pacientami pochádzajúcimi z prostredia MRK v Bratislavskom samosprávnom kraji. Zástupcovia organizácie pomohli zorganizovať pracovné stretnutia s vhodnými všeobecnými a detskými lekármi v regióne a zároveň prisľúbili pomoc pri nábore výskumnej vzorky zo skupiny pacientov - obyvateľov MRK, ku ktorým by výskumná pracovníčka SAV Mgr. Kristína Cíchová inak nemala jednoduchý prístup. V rámci stretnutí s lekármi boli navštívené ordinácie MUDr. Martina Salčíka (Zohor – 15.6.2023), MUDr. Soni Pirčovej (Malacky – 15.6.2023), MUDr. Evy Gulovej (Pezinok – 19.9.2023). Súbežne boli navštívené aj miestne MRK, kde sa p. Cíchová bližšie zoznámila s prostredím a vykonala úvodné antropologické pozorovania. Hlavné výskumné obdobie nastane v priebehu roka 2024. Výsledkom skúmaní by mala byť, okrem iného, aj správa a odporúčania, akým spôsobom by mala byť prispôbená práca lekárov prvého kontaktu s obyvateľmi MRK.

Memorandum o spolupráci s Asociáciou nemocníc Slovenska

Naša organizácia uzatvorila a podpísala v auguste 2023 *Memorandum o spolupráci* s Asociáciou nemocníc Slovenska. Jeho predmetom bolo stanovenie podmienok spolupráce a to najmä podpora aktivít ZR súvisiacich s programom asistentiek podpory zdravia v prostredí nemocníc, pravidelné informovanie ANS o súhrne aktivít APZN zo strany ZR, využitie poznatkov a aktívne zapojenie ANS v prípade potreby spolupráce pri vybraných aktivitách *Akčných plánov* v oblasti *Zdravia Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030*.

Aktívna účasť na 9. stredo európskom popáleninovom kongrese v Košiciach

Na Slovensku každoročne na následky úrazov zomrie priemerne 120 detí, čo je prvé miesto spomedzi európskych štátov. Najčastejšie dochádza k úrazom v domácom prostredí (36 %), na športoviskách (23 %), na ceste (21 %) a v škole alebo na ceste do školy (respektíve predškolských zariadení – 17 %).

V téme prevencie detských úrazov má špeciálne a dôležité miesto práve typ úrazov, ktorý vzniká popálením. Ide o termické úrazy, ktoré majú často za následok smrť alebo trvalé následky. Nemocnica AGEL, Košice – Šaca prevádzkuje jedno z dvoch oddelení na Slovensku, ktoré poskytuje zdravotnú starostlivosť v tomto odbore a prevádzkuje Klinikum popálenín a rekonštrukčnej chirurgie ako aj Tkanivovú banku. Ich spádová oblasť je východné a stredné Slovensko. V posledných rokoch ošetrovaní a najmä hospitalizovaní detskí pacienti pochádzali z 95 % z MRK.

Zdravé regióny, konkrétne odbor vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov, pripravilo a realizovalo ešte v roku 2022 pre svojich 285 asistentov a asistentiek podpory zdravia v spolupráci s MUDr. Denisom Kotvasom, ktorý pracoval v danom roku na oddelení popálenín v Nemocnici AGEL, Košice-Šaca, prehľadný vzdelávací materiál, ako aj kvalitné vzdelávanie v rozsahu 2,5 dní na jeden kurz.

V dňoch 20.9.2023 - 22.9.2023 sme sa na pozvanie organizátora (Nemocnica AGEL, Košice-Šaca) zúčastnili na 9. stredo európskom popáleninovom kongrese s našim konferenčným príspevkom „*Termické úrazy u detí z marginalizovaných rómskych komunit, prevencia a doliečovanie*“, ktorý pripravila a prezentovala expertka vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov, Mgr. Monika Grochová ako spoluautorka vzdelávacieho programu. Tento program

sme prezentovali ako jeden z našich vzdelávacích počinov, v ktorom sme sa snažili prostredníctvom vzdelávania našich APZ a KAPZ zlepšiť prevenciu termických úrazov v MRK.

Hlavným cieľom tohto vzdelávania bolo priniesť do terénu dôležité informácie o množstve a závažnosti termických úrazov detí, najmä vo veku od 0 – 6 rokov, ktoré žijú v podmienkach nižšieho štandardu. Zároveň sme školili našich zamestnancov v teréne v aktívnej komunikácii s rodičmi o predchádzaní úrazom tým, že predvídajú nebezpečenstvo a menia umiestnenie elektrických spotrebičov v miestnosti, ako aj zabezpečenie prekrytia otvoreného ohňa v peckach. Prezentovali sme aj údaje o bývaní v MRK, kde sme videli dôvody úrazov.

Naším druhým cieľom, ktorý sme na konferencii prezentovali, bolo zlepšiť informovanie a celkovú edukáciu rodičov, ktorí potrebujú zabezpečiť starostlivosť o už zranené dieťa, prepustené z nemocnice do domáceho ošetrovania. Prezentovali sme obsah vzdelávania a naše predikcie ohľadom zlepšenia prevencie, ako aj zlepšenia v doliečovaní detí po termickom úraze v domácnostiach, v ktorých majú rodičia nízke vzdelanie a zdravotnú gramotnosť, rovnako ako aj informácie od prepúšťajúceho lekára nemusia byť pre nich zrozumiteľné.

Odprezentovaný príspevok mal veľký ohlas od zúčastnených lekárov a zdravotníckych pracovníkov, pretože vyvrátil mýtus o tom, že rodičia z MRK zanedbávajú starostlivosť o dieťa, ktoré potrebuje špecifický prístup a potrebuje absolvovať 4 následné kontroly. Aj mýtus o tom, že títo rodičia sú ľahostajní k bezpečnosti vlastných detí. Fakty a kontext o bývaní ukázali, že možnosti rodičov sú limitované a zrozumiteľnosť inštrukcii smerom od lekára k nim je nízka. Zároveň sme ukázali, že naša organizácia má možnosti ako zlepšiť situáciu a to prostredníctvom vhodného vzdelávania APZ, ktoré reflektuje situáciu na oddeleniach v nemocnici a situáciu v teréne.

Záverečná konferencia Národných projektov Zdravé komunity 2B a Zdravé komunity 3B

Naša príspevková organizácia usporiadala na začiatku novembra 2023 (08.11.2023) v hoteli Bôrik v Bratislave, záverečnú konferenciu národných projektov Zdravé komunity 2B a Zdravé komunity 3B, počas ktorej boli zhodnotené a odprezentované výsledky projektov v rokoch 2020 – 2023.

Hlavnou úlohou a cieľom záverečnej konferencie bolo najmä predstaviť hosťom dosiahnuté výsledky národných projektov počas 4 projektových rokov. Hosťami záverečnej konferencie boli zástupcovia riadiacich a sprostredkovateľských orgánov, ministerstiev, zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, pracovníci neziskových organizácií, školstva, vedeckej obce ale tiež poslanci Národnej rady SR, Úradu splnomocnenca vlády pre rómskej komunity SR i laici, ktorých problematika zdravia a života obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít zaujíma. Ocenili inovatívnosť, uchopiteľné a zdokumentované výsledky oboch národných projektov, ktoré prinášajú reálne viditeľné zmeny do MRK komunít na Slovensku.

Organizačný tím - zamestnanci organizácie Zdravé regióny a NP ZK 2B a NP ZK 3B na Záverečnej konferencii Národných projektov Zdravé komunity 2B a 3B, Bratislava

Aktívna účasť na podujatí Deň novorodenca – Ruka novorodenca

Počas mesiaca december 2023 (14.12.2023) sa v priestoroch Národného ústavu detských chorôb konalo odborné sympóziu s názvom *Deň novorodenca*. Tento ročník bol zameraný na tému „*Ruka novorodenca*“. Odborníci a odborníčky z lekárskej a výskumnickej obce, ale aj študenti medicíny, prezentovali oblasti svojej praxe – napríklad z oblasti biomechaniky ruky, či možnosti pri liečbe malformácií ruky. Zaznela aj prednáška o význame ruky v motorickom vývoji dieťaťa. Na sympóziu boli pozvaní aj zástupcovia našej organizácie, Mgr. Bc. Lenka Nazarejová a Mgr. Táňa Grauzelová, PhD., prezentovali prítomným hosťom hlavné oblasti, v ktorých naši asistenti podpory zdravia v komunitách, ale aj v prostredí nemocníc podávajú pomocnú ruku rodičom a tak podporujú starostlivosť o najzraniteľnejších – *novorodencov*. Súčasťou sympózia bol aj krst publikácie – zborníka príspevkov, do ktorého odborní pracovníci našej organizácie pripravili príspevok „*Podpora starostlivosti o novorodencov v prostredí MRK*“ (Mgr. Tatiana Hrustič, Mgr. Táňa Grauzelová, PhD.).

12. Náš tím

12.1. Zamestnanci ústredia

VEDENIE ORGANIZÁCIE

Riaditeľka príspevkovej organizácie a hlavná expertka NP

Mgr. Tatiana Hrustič

Zástupca riaditeľky

Ing. Jozef Waschina

Projektové oddelenie

Projektoví manažéri

Ing. Jozef Waschina

Ing. Vladimír Pasiar

Ing. Marek Koreň

Odborný asistent pre projektové oddelenie

Mgr. Tomáš Dobias

Metodické oddelenie

Expertka pre metodiku

Mgr. Táňa Grauzelová, PhD.

Odborná asistentka metodického oddelenia

Mgr. Ráchel Boleková (do 30.6.2023)

Mgr. Ľuba Hvizdošová (od 1.6.2023)

Manažérka pre monitorovanie

Mgr. Mária Fumačová

Ekonomické oddelenie

Expert pre finančné riadenie

Ing. Roman Kulifaj

Mzdová účtovníčka

Mgr. Soňa Halušková

Personalistka

Mgr. Lenka Tóthová (do 30.6.2023)

Mgr. art. Lenka Ruriková (od 1.4.2023)

Mgr. Ráchel Boleková (od 1.7.2023)

Magdaléna Nohová (od 15.11. do 30.11.2023)

Účtovníčka

Zuzana Srnčíková

Odborní asistenti pre ekonomické oddelenie

Darina Hammelová

Mgr. Tatiana Ilková

Ing. Iveta Pelková

Vzdelávacie oddelenie

Expertka pre vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov

Mgr. Monika Grochová

Odborní asistenti oddelenia pre vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov

Marek Krauz

Ing. Renáta Dobranská

Oddelenie publicity

Hlavná manažérka pre komunikáciu

Mgr. Viktória Brezanská

Manažér pre komunikáciu – terén

PhDr. Tomáš Sivák (do 14.11.2023)

Verejné obstarávanie

Manažér pre verejné obstarávanie

JUDr. Michal Urban (do 14.1.2023)

JUDr. Rastislav Urda (od 1.2.2023)

Odborný asistent pre verejné obstarávanie

JUDr. Rastislav Urda (do 31.1.2023)

Terén

Expert pre terén

Mgr. et. Mgr. Richard Koky, MHA, MPH

Odborný asistent experta pre terén

Mgr. Peter Kašperek

Ostatní

Hlavný manažér rozvoja podmienok pre zdravie

Mgr. Andrej Belák, PhD.

Manažérka implementácie APZ v prostredí nemocníc (NP ZK 2B)

Ing. Lujza Čížiková (do 31.5.2023)

Mgr. Bc. Lenka Nazarejová (od 1.6.2023)

Vedúci skladu pre NP ZK 2B

Maroš Nazarej

12.2. Koordinátori a koordinátorky asistentov podpory zdravia (KAPZ) – NP ZK 2B

Adam Milan, Bc. (OS Michalovce), Batka Zoltán, Bc. (OS Veľké Kapušany), Benčíková Veronika, Bc. PhD. (OS Veľký Krtíš), Bieliková Danica, Mgr. (OS Nitra), Bužová Lenka, Mgr. (OS Snina), Cina Albín, Mgr. (OS Bardejov), Dunková Anna, Mgr. (OS Stará Ľubovňa), Gažíková Radomíra (OS Kežmarok), Guzi Stanislava, Mgr. (OS Humenné), Holodňák Ján, Ing. (OS Svidník), Holubová Mariana, Mgr. (OS Vranov nad Topľou), Hossová Klaudia, Mgr. (OS Poprad), Hronec Peter, PhDr. (OS Rimavská Sobota), Miľo Eugen, Bc. (OS Trebišov), Molek Peter, Mgr. (OS Gelnica), Nazarejová Lenka, Bc. Mgr. (OS Sabinov do 31.05.2023),

Nazarejová Mária, Mgr. (OS Prešov), Oláh Július, Bc. (OS Fiľakovo), Pankievičová Renáta, JUDr. (OS Košice a okolie), Pišta Jozef, Ing. Mgr. (OS Zvolen), Pištová Sidónia (OS Spišská Nová Ves), Seman Peter, PhDr. (OS Sabinov od 01.06.2023), Šavelová Katarína, Mgr. (OS Poprad a okolie), Tolnaiová Jana, Mgr. (OS Rožňava), Tolnaiová Monika, Mgr. (OS Revúca), Turták František, Mgr. (OS Košice).

12.3. Asistenti a asistentky podpory zdravia – NP ZK 2B

Adamová Dominika (Pavlovce nad Uhom; od 1.2.2023), Bačová Barbora (Stráne pod Tatrami), Badová Jarmila (Zemplínska Teplica), Badžo Jozef (Trebišov), Badžo Marcel (Stráne pod Tatrami; od 1.2.2023), Badžová Bernardína (Košice - Luník IX), Bajuszová Soňa (Medzev), Balážová Jana (Hranovnica, od 1.10.2023), Balog Igor (Žbince), Balog Kevin (Trebišov), Balogová Agnesa (Kráľovský Chlmec), Balogová Darina (Mirkovce; do 31.10.2023), Balogová Ingrida (Veľké Dravce; do 25.7.2023), Balogová Jolana (Slavkovce), Balogová Nikola (Žbince), Balogová Viera (Markovce), Bandová Márie (Zlaté Moravce), Baníková Monika (Hlinné), Bartková Božena (Malá Domaša/Žalobín), Bartková Stanislava (Giraltovce), Batková Daniela (Veľké Kapušany), Belaiová Ľubica (Zvolen; do 14.5.2023), Bendíková Anna (Raslavice; od 1.2.2023), Bendíková Milena (Hermanovce; od 1.2. 2023 do 2.5.2023), Bendíková Oľga (Fričovce), Berkiová Ľudmila (Veľká nad Ipľom), Berkyová Kvetoslava (Rudňany), Berkyová Marieta (Radzovce), Berkyová Natália (Trenč), Bertová Denisa (Veľký Krtíš; od 1.4.2023), Bilá Magdaléna (Veľký Šariš; od 15.9.2023), Bilá Renáta (Malcov), Bilá Simona (Lenártov), Bílý Dominik (Lenartov; od 15.9.2023), Bogárová Erika (Trhovište), Botoš Jozef (Šíd; do 30.9.2023), Brindzák Ondřej (Hucín), Brindzákova Ingrid (Revúca), Budi Peter, dis. art. (Strážske), Bušová Renáta (Podhorany), Cínová Františka (Stropkov), Čechová Agáta (Nižný Tvarožec/ Sveržov), Čechová Nina (Frička), Čechová Viera (Lukov), Červeňáková Manuela (Svinia), Červenáková Monika (Dobšiná), Červeňáková Stanislava (Svinia), Čonka Vojtech (Vítkovce/Chrasť n.Hornádóm), Čonková Ľubica (Šumiac), Čopáková Demeterová Katarína (Brekov; do 15.3.2023), Dandášová Františka (Nižný Žipov), Daniová Anna (Košice; od 1.2.2023), Daňková Nikola (Družstevná pri Hornáde), Daňová Katarína (Prešov), Danyi Peter (Biskupice), Danyi Tomáš (Rimavská Sobota), Danyiiová Valéria (Belina), Deme Milan (Klenovec), Demeterová Beáta (Brekov), Demeterová Eva (Petrovce nad Laborcom), Demeterová Lenka (Sečovce), Didiášová Eva (Banská Bystrica, do 31.3.2023), Dudiová Darina (Slovenská Volová), Dudová Magdaléna (Sabinov), Dudová Vlasta (Sabinov/Ražňany; do 31.3.2023), Dunková Oľga (Výborná), Dunková Veronika (Telgárt), Duždová Terézia (Ostrovany), Dzurik Roman (Jasov), Džobáková Marta (Revúca; do 15.9.2023), Džurbanová Ingrida (Ladomirová), Faková Renáta (Sokolany), Ferenc František (Doľany), Ferencová Adriana (Ondavské Matiašovce), Ferencová Erika (Zámutov), Ferencová Ivana (Vehec), Ferencová Zuzana (Zborov; do 30.4. 2023), Ferková Kamila (Michalovce), Ferková Marcela (Raslavice, do 20.1.2023), Ferková Slávka (Malý Slivník), Fízerová Jana (Brezno), Gabčová Magdaléna (Richnava), Gaborová Anna (Holumnica), Gáborová Gizela (Veľká Lomnica), Gáborová Saskia (Keccerovce; 1.6.2023), Gáborová Žaneta (Poprad), Gabrišová Stanislava (Závadka nad Hronom), Gaďová Marcela (Kamenná Poruba), Galdunová Ivana (Rankovce), Gašparová Petra (Zvolenská Slatina), Gaži Ján (Sobrance), Gažíková Mária (Križová Ves), Giňová Jana (Jarovnice), Giňová Sára (Krajná Bystrá), Girgová Eva (Gelnica), Gora Bartolomej, dis.art. Bc. (Vtáčkovce; do 30.9.2023), Goroľová Iveta (Stropkov), Goroľová Mária (Karná), Greško Marcel (Bzovík), Grundzová Andrea (Medzilaborce), Grundzová Lenka (Kružlová), Gunár Jaroslav (Muránska Dlhá Lúka), Gunárová Ružena (Dobšiná), Gyetvaiiová Silvia (Šávoľ), Hanganiová Iveta (Bidovce), Hangubadžová Zuzana (Hniezdne), Harvan Ján (Brezno), Harvanová Erika (Telgárt), Havrllová Božena (Divín/Ružiná), Heráková Helena

(Bánovce nad Bebravou), Holubová Iveta (Hranovnica), Holubová Júlia (Spišské Podhradie), Holubová Marianna (Kamenica nad Cirochou), Horáková Helena (Krišovská Liesková), Horváth Jozef (Čierna nad Tisou; 15.9.2023), Horváth Karol (Lastovce; do 14.11.2023), Horváth Radovan (Nálepkovo), Horváth Vojtech (Zemplínske Kopčany), Horváthová Barbora (Rudňany), Horváthová Dana (Huncovce), Horváthová Daša (Kežmarok), Horváthová Erika (Krásnohorské Podhradie), Horváthová Jana (Markušovce), Horváthová Jana (Jurské), Horváthová Lucia (Jelšava; od 1.9.2023), Horváthová Mária (Košice - Luník IX), Horváthová Monika (Rimavské Janovce/Rimavská Sobota), Horváthová Naďa (Svinia; do 31.3.2023), Horváthová Simona (Križová Ves), Horváthová Veronika (Švedlár; od 1.4.2023), Horváthová Zuzana (Kráľovce), Horvátová Blanka (Chminianske Jakub.), Horvátová Jana (Chminianske Jakubovany), Horvátová Ľubica (Veľká Ida), Horvátová Ružena (Vítaz; od 1.4.2023), Hudák Milan (Moldava nad Bodvou), Husárová Iveta (Chmeľov/Šarišská Trstená), Husárová Tatiana (Červenica), Chichová Monika (Ratková; od 1.4.2023), Chromá Kvetoslava (Nižný Hrabovec/Kučín), Janová Simona (Veľká Ida), Jaslová Silvia (Chminianske Jakubovany), Joni Jozef (Pavlovce nad Uhom; do 10.1.2023), Kalán Marek (Čičarovce), Kalejová Anna (Chmiňany; od 1.6.2023), Kalejová Silvia (Sabinov; od 1.4.2023), Kaliašová Amália (Vranov nad Topľou - Čemerné), Kančiová Adriana (Šamudovce), Kaňuchová Zuzana (Šarišská Poruba), Karalová Anna (Zborov; do 31.7.2023), Kardošová Helena (Levice), Karičková Mária (Michalany; od 1.3. 2023 do 10.3.2023), Kešeľ Július (Bracovce), Kešeľ Milan (Vrbnica), Kiňová Mária (Hanušovce nad Topľou), Klempárová Silvia (Drienovec), Kočková Eva (Levoča), Kőkényová Illésová Veronika (Šid), Koky Július (Svit), Koky Peter, Bc. (Smižany), Kollerová Vilma (Veľké Blahovo), Költőová Renáta (Leles), Kónyová Kristína (Brzotín), Kotlárová Mária (Hencovce), Kováčová Petra (Veľký Krtíš), Kováčová Ildikó, Mgr. (Komárno), Kováčová Klára (Kosihovce), Kováčová Lenka (Cerovo), Kováčová Marika (Litava), Kováčová Marta (Čelovce/Hrušov; do 15.1.2023), Kováčová Veronika (Jelšovec), Krajinská Viera (Drienov), Kremnická Jarmila (Košické Oľšany), Krištofová Diana (Rožňava), Kroščen Marián (Vydrník), Kroščenová Helena (Bystrany), Kroščenová Marcela (Lomnička), Kroščenová Valéria (Letanovce), Kudrác Imrich (Sečovce), Lacková Iveta (Spišský Štiavnik), Lacková Oľga (Veľká Lomnica), Lakatoš Ivan (Nitra), Lakatoš Jozef (Nitra), Lakatošová Mária (Kapušianske Kláčany), Lázárová Katarína (Čakanovce), Lončáková Drahomíra (Čaňa), Lukáč Alexander (Veľké Kapušany), Lukáč Pavol (Vojany), Macušková Yveta, Mgr. (Poša; do 1.11.2023), Mačová Janette (Varhaňovce; do 31.10.2023), Mačová Viera (Žehňa), Makula Dušan (Rožkovany), Makulová Tatiana (Malčice), Maláková Andrea (Fil'akovo), Maľarová Helena (Snina), Malíková Katarína (Čičava; od 1.2.2023), Markusová Zdenka (Čelovce/Hrušov; od 1.2.2023), Maťok Stanislav (Boliarov), Mazár Ladislav, Ing. (Nacina Ves/Lesnė), Mihaliková Katarína (Kráľovský Chlmec), Mihaliková Otilia (Bardejov), Mikerová Horvátová Jana (Laškovce), Mikerová Jolana (Michalovce; od 1.2.2023), Miková Eva (Zborov; od 1.8.2023), Milková Erika (Rožňava), Mirgová Dana (Rakúsy), Mirgová Mária (Kolačkov), Mirgová Veronika (Podhorany), Mirgová Viera (Výborná), Mirgová Zdenka (Rakúsy), Mišalková Mária (Lomnička), Mitrová Monika (Ubl'a), Mižigárová Lucia (Žehra), Moleková Alžbeta (Spišské Vlchy), Mušuka Viliam (Muráň), Nistorová Alena (Iňačovce), Oláh Jozef (Holiša/Fil'akovské Kováče; do 27.1.2023), Oláhová Anna (Hodejov), Oláhová Daša (Krupina), Oláhová Ingrid (Veľký Šariš; od 1.4 2023 do 6.4.2023), Oláhová Iveta (Lučenec - Rapovská Križovatka), Oláhová Jana (Detva), Oláhová Mária (Zvolen; od 1.8.2023 do 30.9. 2023), Olachová Slávka (Stakčín), Ondrušová Anna (Hlohovec), Oračko Peter (Ihľany; do 12.10.2023), Oračková Simona (Jakubany), Ovsáková Adriana (Čaklov), Pačajová Andrea (Liptovská Teplička), Pačajová Eva (Vikartovce), Pačajová Kristína (Batizovce), Pačanová Monika (Spišský Štiavnik), Paločayová Renáta (Jánovce), Patkaňová Dorota, Bc. (Petrová), Pavelicová Anna (Bystré), Pecha Marián (Kecerovce), Peštová Mária (Vrbov), Petíková Mária (Prešov-Stará Tehelňa), Pohlodko Dušan (Vehec), Pokošová Milada (Vaľkovňa/Pohorelá),

Pokuta Martin (Richnava), Pokutová Zdenka (Rudňany), Pollák Milan (Krompachy), Polyaková Terézia (Gemerská Poloma), Pompová Anežka (Toporec; od 1.6.2023), Pompová Helena (Malý Slavkov), Popiková Jarmila (Pavlovce nad Uhom), Popušová Mária (Jarovnice), Popušová Marta (Jarovnice), Porčogoš Martin (Stará Ľubovňa; od 1.9.2023), Porčogošová Katarína (Stará Ľubovňa), Porčogošová Žaneta (Stará Ľubovňa), Pulková Alexandra (Bačkov), Pusztaiová Silvia (Tornaľa), Puškárová Oľga (Polomka), Ráczová Katarína (Rimavská Seč), Račok Drahomír, Ing. (Parchovany), Rakašová Anna (Lipany), Rejdajová Viera (Zemplínska Teplica; od 1.9.2023), Repašová Gréta (Svidník), Roháčová Viera (Vranov nad Topľou), Romanová Valéria (Jurské), Rusňáková Karolína (Turňa nad Bodvou), Rusňáková Monika (Ochtiná/Slavošovce), Rybárová Erika (Moldava nad Bodvou; od 1.2.2023), Sameľ Ondrej (Kecerovce), Samko Branislav (Jelšava; do 20.6.2023), Sendreiová Janka (Kokava nad Rimavicou), Siváková Jana (Cigeľka), Sliško Jozef, DiS. art. (Blatné Remety), Stojka Jaroslav (Nitra), Stojková Lýdia (Ľubica), Suchá Zuzana (Rejdová; do 24.10.2023), Szabóová Dorota (Boľany), Szendrei František (Hnúšťa), Šandor Martin (Žehra), Šariška Marián (Mníšek nad Hnilcom), Šarišská Marcela (Hranovnica), Šarišský Marek (Nálepkovo), Šarköziová Andrea (Žiar nad Hronom), Šarköziová Simona (Muľa), Šarközyová Marcela (Žarnovica), Ščuková Monika (Hrabušice), Šestáková Anna (Sol'/Jastrabie nad Topľou), Šiváková Lucia (Kurov), Škop Viliam (Spišská Nová Ves), Škopová Agnesa (Spišská Nová Ves), Škopová Ivana (Bijacovce; do 4.9.2023), Šmatárová Dáša (Banské), Štefková Gabriela (Hlohovec), Tamášová Katarína, Bc. (Gemerská Ves/Kameňany), Tancošová Anna (Trebíšov), Tancošová Saloma (Rankovce), Taragošová Lenka (Bôrka), Tarbajová Emília (Ostrovany), Teličková Libuša (Smižany), Teruová Aneta (Čierna nad Tisou; od 1.10.2023), Tokárová Anna (Sačurov), Tokárová Jana (Humenné - Podskalka), Toláčiová Zuzana (Hrčel'), Tolnaiová Viera (Roštár), Tomiová Mária (Plešivec), Tomiová Ružena (Slavošovce), Tomková Helena (Markušovce), Tóthová Beáta (Lučenec - Opatová/Rubanisko), Tóthová Žaneta (Modrý Kameň; do 31.8.2023), Varechová Mária (Medzilaborce), Violová Beáta (Pašková), Žiga Vlastislav (Čakanovce).

12.4. Asistentky podpory zdravia v prostredí nemocníc (APZN) – NP ZK 2B

(za menom nasleduje zariadenie)

Baloghová Ingrid (Nemocnica s poliklinikou n. o., Kráľovský Chlmec), Bambuchová Henrieta (Nemocnica s poliklinikou, Trebišov a. s., Penta Hospitals), Čonková Lucia (Národný ústav tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie, Vyšné Hágy, Národný ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, Dolný Smokovec), Duždová Eszmeralda (Fakultná nemocnica J. A. Reimana, Prešov; od 1.4.2023), Egedová Soňa (Detská fakultná nemocnica, Košice), Gáborová Nina (Nemocnica Poprad, a. s.), Gavrunová Andrea, Bc. (Fakultná nemocnica J. A. Reimana, Prešov; do 28.2. 2023), Holubová Oľga (Fakultná nemocnica J. A. Reimana, Prešov; od 1.4.2023), Chlebovcová Anna (Fakultná nemocnica J. A. Reimana, Prešov), Chymaľová Magdaléna (Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura, Košice; do 16.6.2023), Kančiová Mária (Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura, Košice), Kančiová Viera (Nemocnica s poliklinikou Trebišov a. s., Penta Hospitals), Miľová Bianka (Nemocnica s poliklinikou Trebišov a. s., Penta Hospitals), Pištová Gabriela (Fakultná nemocnica J. A. Reimana, Prešov), Pužová Anna (Nemocnica s poliklinikou Š. Kukuru, Michalovce), Siváková Zdenka (Nemocnica s poliklinikou Sv. Jakuba n. o., Bardejov), Štefeková Katarína (Všeobecná nemocnica s poliklinikou, Lučenec), Tokárová Dana (Nemocnica s poliklinikou Š. Kukuru, Michalovce), Vargová Lucia (Nemocnica s poliklinikou n. o., Kráľovský Chlmec).

12.5. Národný projekt Zdravé komunity 3B

Manažér hlavnej aktivity

Mgr. Daniel Kodaj

Koordinátorka asistentov podpory zdravia

Mgr. Ivana Suchaničová

Asistent/Asistentka podpory zdravia

Barkóci Bohumil (Závod), Biháriová Helena (Lozorno), Biháryová Darina (Zohor), Danihelová Nadežda (Malacky), Galbová Slezáková Lucia (Gajary), Galbová Veronika (Studienka), Kočnárová Nora (Veľké Leváre), Olah František (Pezinok), Olahová Dagmar (Pezinok), Pilová Nikola (Záhorská Ves), Polakovičová Gabriela (Plavecký Štvrtok), Salajová Mária (Vysoká pri Morave), Suchánková Iveta (Malé Leváre), Šarközyová Natália (Kuchyňa; od 1. 4. 2023 do 11. 4. 2023), Toráčová Simona (Rohožník), Zemanová Rút (Plavecký Štvrtok)

Asistentka podpory zdravia v nemocniciach

Malíková Kristína (Nemocnica Malacky – Nemocničná a. s., Malacky).

12.6. Projekt PRESCRIP-TEC v roku 2023

Metodička zberu dát

Mgr. Táňa Grauzelová, PhD.

Metodička vzdelávania a lektorka

Mgr. Monika Grochová

Koordinátorka ekonomických aktivít

Ing. Iveta Pelková

Manažérka terénnych aktivít

Mgr. Barbora Tulpíková (do 31.7.2023)

PR manažérka

Mgr. Viktória Brezanská

Prekladateľ/video editor

Marek Krauz

Oblasťné koordinátorky výskumnej úlohy

Gažiková Radomíra, Holubová Marianna, Mgr., Hossová Klaudia, Mgr., Nazarejová Lenka, Bc. Mgr., Nazarejová Mária, Mgr., Pankievičová Renáta, JUDr.

Terénni výskumní pracovníci a pracovníčky

Báčová Barbora, Badžo Marcel, Badžová Bernardína, Bajuszová Soňa, Baníková Monika, Bartková Stanislava, Bendíková Anna, Bendíková Milena, Bendíková Oľga, Bušová Renáta, Červeňáková Manuela, Červeňáková Stanislava, Daniová Anna, Daňová Katarína, Dudová Magdaléna, Dudová Vlasta, Dunková Oľga, Duždová Terézia, Faková Renáta, Ferencová Erika, Ferencová Ivana, Ferková Slávka, Gáborová Gizela, Gáborová Žaneta, Gaďová Marcela, Galdunová Ivana, Horváthová Dana, Horváthová Mária, Horvátová Ľubica, Hudák Milan, Husárová Iveta, Janová Simona, Kaliašová Amália, Kaňuchová Zuzana, Kiňová Mária, Klempárová Silvia, Krajinská Viera, Kroščenová Valéria, Lacková Oľga, Lončáková Drahomíra, Makula Dušan, Mirgová Dana, Mirgová Veronika, Mirgová Viera, Mirgová Zdenka, Ovšáková Adriana, Pačajová Kristína, Petíková Mária, Pohlodko Dušan, Rakašová

Anna, Roháčová Viera, Rusňáková Karolína, Rybárová Erika, Ščuková Monika, Šestáková Anna, Škopová Agnesa, Šmatárová Dáša, Táncošová Saloma, Tarbajová Emília, Teličková Libuša.

12.7. Dohodári mimo pracovnej činnosti – lektori vzdelávania, akreditovaní supervízori, experti pre prípravu metodických materiálov a manuálov a ďalší

Bartko Maša, Mgr. art., Bellová Dagmar, PhDr. PhD., Bodnárová Katarína, Mgr., Bučko Peter, Daňko Martin, Mgr., Drmlíková Anna, Mgr., Fumačová Anna, Mgr., Grejták Peter, Ing., Korimová Irena, Mgr., Kotříková Rašmanová Miroslava, Krišková Zuzana, Mgr., Kušnierová Ivana, MUDr., Lapková Silvia, Lašo Michal, Mgr., Lipták František, Ing., Marko Peter, MUDr. MPA, Oláh Miroslav, Mgr., Ondriš Ľubomír, PhDr., Ontková Iveta, Ing., Podušková Paula, Mgr., Poloková Andrea, Mgr., Slobodník Martin, Mgr., Svrčková Patrícia, Mgr., Trembuláková Katarína, Mgr., Vaško Michal, Mgr., Vorobel Jozef, PhDr. PhD.

12.8. Sumár

K 31. 12. 2023 sme v organizácii Zdravé regióny evidovali celkovo 350 zamestnancov (okrem dohodárov).

13. Celkový projektovo – finančný prehľad jednotlivých NP a projektu PRESCRIP – TEC

13.1. Projektovo - finančný prehľad stavu NP ZK 2B k 31. 12. 2023

Celková výška NFP:	20 535 241,40 EUR
Celková doba trvania projektu do 12/2023 v mesiacoch:	48
Naplnenie časového rámca projektu:	100,00 %

Typ čerpania:	zúčtovanie zálohovej platby
Celkový počet podaných Žiadostí o platbu k 31. 12. 2023:	97
z toho počet podaných Žiadostí o platbu za rok 2023:	24

Celkové zúčtovanie finančných prostriedkov do 12/2023:	19 815 285,02 EUR
z toho zúčtovanie finančných prostriedkov za rok 2023:	5 251 527,15 EUR
Výška celkového čerpania projektu k 31. 12. 2023:	96,49 %

13.2. Projektovo - finančný prehľad stavu NP ZK 3B k 31. 12. 2023

Celková výška NFP:	1 399 670,73 EUR
Celková doba trvania projektu do 12/2023 v mesiacoch:	42
Naplnenie časového rámca projektu:	100,00 %

Typ čerpania:	refundácia a zúčtovanie zálohovej platby
Celkový počet podaných Žiadostí o platbu k 31. 12. 2023:	19
z toho počet podaných Žiadostí o platbu za rok 2023:	6

Celkové zúčtovanie finančných prostriedkov do 12/2023:	1 054 498,63 EUR
z toho zúčtovanie finančných prostriedkov za rok 2023:	347 249,83 EUR
Výška celkového čerpania projektu k 31. 12. 2023:	75,34 %

13.3. Projektovo - finančný prehľad stavu projektu PRESCRIP–TEC k 31. 12. 2023

Celková výška finančných prostriedkov:	72 250,00 EUR
Celková doba trvania projektu do 12/2023 v mesiacoch:	36
Doba trvania projektu do 12/2023 v mesiacoch:	36
Naplnenie časového rámca projektu:	100,00 %
Výška celkového čerpania projektu k 31. 12. 2023:	56 469,69 EUR
Výška celkového čerpania projektu k 31. 12. 2023 /percento/:	78,16 %
Partneri projektu:	Bangladéš, India, Uganda, Slovensko, Holandsko
Slovenskí partneri projektu:	Trnavská univerzita, Zdravé regióny, Liga proti rakovine
Zapojenie ZR v regiónoch:	6 oblastných skupín
Počet zapojených zamestnancov v teréne:	66
Počet zapojených zamestnancov z ústredia:	6

Tabuľka 3 - Celkový projektovo – finančný prehľad jednotlivých národných projektov a projektu PRESCRIP – TEC

14. Zabezpečovanie tovarov a služieb – Verejné obstarávanie

Štátna príspevková organizácia Zdravé regióny je z pohľadu zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov považovaná za verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona, pretože ide o právnickú osobu splňajúcu podmienky uvedené v § 7 ods. 2 tohto zákona.

Organizácia je pri obstarávaní tovarov a služieb povinná postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní, ktorý upravuje jednotlivé pravidlá a postupy zadávania zákaziek. Vzhľadom na značné financovanie svojich aktivít prostredníctvom Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je organizácia povinná pri zadávaní každej zákazky dodržiavať aj pravidlá pri čerpaní fondov EÚ, ktoré sú upravené v Jednotnej príručke pre žiadateľov/prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania.

V roku 2023 organizácia Zdravé regióny realizovala niekoľko zákaziek na dodanie tovaru a na poskytovanie služieb, ktoré boli nevyhnutné na plnenie stanovených cieľov organizácie v rámci NP Zdravé komunity 2B a NP Zdravé komunity 3B. Z finančných zdrojov týchto projektov boli financované nákupy kancelárskych potrieb, tonerov, výpočtovej techniky, tlakomeroch, či setov zdravotníckeho materiálu. Zároveň boli z finančných zdrojov týchto projektov financované aj ubytovacie a iné služby nevyhnutné pre realizáciu vzdelávacích aktivít v hoteloch vo Svite, Košiciach, Zvolene, Giraltovciach a Bratislave.

Okrem uvedených nákupov organizácia zabezpečovala tlač rôznych informačných letákov a metodických materiálov a taktiež zabezpečovala služby na rýchlu prepravu a doručenie všetkých potrebných tovarov pre svojich zamestnancov po celom území Slovenskej republiky.

Každý úkon smerujúci k výberu zmluvného partnera bol organizáciou riadne zaznamenaný. Tým organizácia zabezpečila, aby bol ktorýkoľvek úkon v procese verejného obstarávania spätne preskúmateľný a teda aby bolo za každých okolností zrejmé, ako došlo k výberu jednotlivých dodávateľov tovarov a služieb.

V rámci plnenia povinností organizácia pravidelne zverejňuje všetky zmluvy s hospodárskymi subjektami, ako aj jednotlivé objednávky na svojej webovej stránke a v Centrálnom registri zmlúv.

15. Správa o finančnom hospodárení organizácie k 31. 12. 2023

Zdravé regióny, ako štátna príspevková organizácia s právnou subjektivitou, hospodári v súlade so zákonom 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a správu majetku vykonáva v súlade so zákonom 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

Príspevkovej organizácii bol na rok 2023 zriaďovateľom MZ SR schválený rozpočet na zabezpečenie prevádzky v celkovej výške 319 565 EUR. Ide o finančné prostriedky účelovo určené na zabezpečenie predmetu základnej činnosti príspevkovej organizácie Zdravé regióny. Finančné zdroje sú používané na krytie nákladov (mzdových a prevádzkových), ktoré nie je možné aplikovať ako oprávnené výdavky projektov realizovaných organizáciou. Pri pracovných pozíciách, ide o pozície, ktoré zabezpečujú primárne chod organizácie a jej činností (najmä administratívy).

15.1. Hospodárenie s finančnými prostriedkami na základe Kontraktu na rok 2023

Náklady k 31. 12. 2023	v EUR
Mzdy a odvody	228 315,50
Tovary a služby	81 659,19
<i>Tovary a služby - rozpis položiek:</i>	
<i>Spotreba materiálu, DHM, kanc. potreby</i>	9 213,79
<i>Poštovné, distribúcia a preprava</i>	151,85
<i>Telekom</i>	540,00
<i>PHM, opravy a udržiavanie</i>	1 159,76
<i>Školenia, vzdelávanie, osvetové aktivity, BOZP</i>	3 968,20
<i>Softvér a licencie</i>	5 727,70
<i>Nájomné a energie</i>	9 598,20
<i>Poplatky - bankové, koncesionárske, notárske, miestne dane, diaľničné známky</i>	3 143,73
<i>Poistenie</i>	979,16
<i>Cestovné</i>	1 340,64
<i>Reklamné náklady a náklady na reprezentáciu</i>	378,28
<i>Zákonné soc. nákl. - tvorba sociálneho fondu</i>	35 478,50
<i>Zákonné soc. náklady - stravné, hygienické pomôcky, lekárske prehliadky, očkovanie</i>	3 036,15
<i>Zákonné soc. náklady - rekreačné poukazy</i>	3 744,14
<i>Ostatné náklady a služby</i>	3 199,09
Náklady spolu	309 974,69

Tabuľka 4 - Hospodárenie s finančnými prostriedkami na základe Kontraktu na rok 2023

15.2. Hospodárenie s finančnými prostriedkami poskytnutými z MV SR na základe Zmluvy o NFP v súvislosti s realizáciou NP ZK 2B

Od 1. 1. 2020 príspevková organizácia Zdravé regióny realizuje Národný projekt Zdravé komunity 2B v zmysle Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. ZM_SEP-IMRK3-2019-003395, uzatvorenej na základe vydaného rozhodnutia o schválení žiadosti podľa § 19 ods. 8 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá bola uzavretá medzi príspevkovou organizáciou Zdravé regióny a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky dňa 21. 12. 2019. Financovanie realizácie tohto projektu je na základe poskytovania zálohových platieb, ktoré priamo súvisia s priebežným zúčtovaním už poskytnutých zálohových platieb.

Poskytnuté zálohové platby a ich použitie v období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Prijímy – Poskytnuté zálohové platby a finančné prostriedky

Nevyčerpané finančné prostriedky z poskytnutej zálohy v roku 2022	233 781,72
Poskytnuté zálohové platby v roku 2023	5 866 569,70

Náklady k 31. 12. 2023	v EUR
Mzdy a odvody	4 812 678,81
Tovary a služby	615 931,05
<i>Tovary a služby - rozpis položiek:</i>	
<i>Spotreba materiálu, DHM, kanc. potreby</i>	41 235,53
<i>Poštovné, distribúcia a preprava</i>	5 868,88
<i>Telekom</i>	53 880,00
<i>PHM, opravy a udržiavanie</i>	2 839,59
<i>Školenia, vzdelávanie, osvetové aktivity, BOZP</i>	59 935,46
<i>Softvér a licencie</i>	39 590,32
<i>Nájomné a energie</i>	58 122,48
<i>Poistenie</i>	93,60
<i>Cestovné</i>	97 403,83
<i>Reklamné náklady a náklady na reprezentáciu</i>	1 819,62
<i>Zákonné soc. náklady - stravné, hygienické pomôcky, lekárske prehliadky, očkovanie</i>	230 878,24
<i>Ostatné náklady a služby</i>	24 263,50
Náklady spolu	5 428 609,86

Tabuľka 5 - Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou NP ZK 2B

15.3. Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou NP ZK 3B

Od 1.7.2020 príspevková organizácia realizuje Národný projekt Zdravé komunity 3B na základe Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z312041AWJ2, ktorá bola uzavretá medzi príspevkovou organizáciou Zdravé regióny a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 10. 12. 2020. Financovanie realizácie tohto projektu je na základe poskytovania zálohových platieb, ktoré priamo súvisia s priebežným zúčtovaním už poskytnutých zálohových platieb.

Poskytnuté zálohové platby a ich použitie v období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Príjmy – poskytnuté zálohové platby a finančné prostriedky

Nevyčerpané finančné prostriedky z poskytnutej zálohy v roku 2022	70 629,91
Poskytnuté zálohové platby v roku 2023	356 653,41

Náklady k 31. 12. 2023	<i>v EUR</i>
Mzdy a odvody	317 490,38
Tovary a služby	32 694,17
<i>Tovary a služby - rozpis položiek:</i>	
<i>Spotreba materiálu, DHM, kanc. potreby</i>	738,15
<i>Poštovné, distribúcia a preprava</i>	45,65
<i>Telekom</i>	2 535,00
<i>Školenia, vzdelávanie, osvetové aktivity, BOZP</i>	8 239,12
<i>Softvér a licencie</i>	37,12
<i>Nájomné a energie</i>	6 470,76
<i>Cestovné</i>	1 290,94
<i>Reklamné náklady a náklady na reprezentáciu</i>	66,17
<i>Zákonné soc. náklady - stravné, hygienické pomôcky, lekárske prehliadky, očkovanie</i>	11 427,90
<i>Ostatné náklady a služby</i>	1 843,36
Náklady spolu	350 184,55

Tabuľka 6 - Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou NP ZK 3B

15.4. Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou projektu PRESCRIP-TEC

Príspevková organizácia Zdravé regióny sa zapojila do medzinárodného projektu PRESCRIP-TEC ako partner konzorcia organizácií pod odborným vedením univerzity v Groningene (Holandsko). Cieľom projektu bolo overiť možnosť samotestovania ako nástroja prevencie proti rakovine krčka maternice u marginalizovaných skupín obyvateľstva a odmerať jeho efektívnosť. Projekt bol oficiálne spustený vo februári 2021, jeho trvanie bolo naplánované na 36 mesiacov. Projekt bol financovaný prostredníctvom rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie Horizont 2020.

Prijmy – poskytnuté zálohové platby

Nevyčerpané finančné prostriedky z poskytnutej zálohy v roku 2021 (v roku 2022 neboli prijaté žiadne zálohové platby)	17 577,22
Poskytnuté zálohové platby v roku 2023	14 616,54

Náklady k 31. 12. 2023	<i>v EUR</i>
Mzdy a odvody	24 771,69
Tovary a služby	672,36
<i>Tovary a služby - rozpis položiek:</i>	
<i>Školenia, vzdelávanie, osvetové aktivity, BOZP</i>	<i>0,00</i>
<i>Spotreba materiálu, DHM, kanc. potreby</i>	<i>234,86</i>
<i>Poštovné, distribúcia a preprava</i>	<i>22,10</i>
<i>Cestovné</i>	<i>415,40</i>
Náklady spolu	25 444,05

Tabuľka 7 - Hospodárenie s finančnými prostriedkami v súvislosti s realizáciou projektu PRESCRIP-TEC

15.5. Individuálna účtovná uzávierka

INDIVIDUÁLNA ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

k31.12.2023.....

Priložené súčasti

- Súvaha Úč ROPO SFOV 1 - 01
 Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01
 Poznámky

Účtovná závierka

- riadna
 mimoriadna

Za obdobie

od Mesiac Rok do Mesiac Rok
 0 1 2 0 2 3 1 2 2 0 2 3

IČO

5 0 6 2 6 3 9 6

Názov účtovnej jednotky

Z d r a v é r e g i ó n y

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica a číslo

L i m b o v a 2

PSČ

8 3 7 5 2

Názov obce

B r a t i s l a v a

Telefónne číslo

0 9 0 5 / 1 7 2 3 8 6

Faxové číslo

E-mailová adresa

Zostavená dňa:	2 9 0 1 2 0 2 4
Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky:	

Ozn.	STRANA AKTÍV	Číslo riadku	2023			2022
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
	SPOLU MAJETOK r.002+r033+r.110+r.114	1	543 246,78	38 877,80	504 368,98	458 563,32
A.	Neobežný majetok r.003 + r.011+ r.024	2	56 973,60	38 877,80	18 095,80	0,00
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r.004až010)	3	18 504,00	18 504,00	0,00	0,00
A.I.1.	Aktivované náklady na vývoj (012) - (072+091AÚ)	4	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Softvér (013) - (073 + 091 AU)	5	18 504,00	18 504,00	0,00	0,00
3.	Ocenené práva (014) - (074+091AÚ)	6	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Drobný dlhodobý nehm. majetok (018)-(078+091AÚ)	7	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Ostatný dlhodobý nehm. majetok (019) -(079+091AÚ)	8	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Obstaranie dlhodobého nehm. majetku (041) - (093)	9	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Poskytnuté predd. na dlhodobý NM (051)-(095AÚ)	10	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r.012 až 023)	11	38 469,60	20 373,80	18 095,80	0,00
A.II.1.	Pozemky (031)	12	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Umelecké diela a zbierky (032) -(092AÚ)	13	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Predmety z drahých kovov (033)-(092AÚ)	14	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Stavby (021) - (081 + 092 AU)	15	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Samostat.hnuteľ.veci a súbory (022) - (082+092AÚ))	16	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Dopravné prostriedky (023) - (083+092AÚ)	17	36 912,00	18 816,20	18 095,80	0,00
7.	Pestovateľské celky trv. porastov (025)-(085+092A)	18	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - (086)	19	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Drobný dlhodobý hmotný majetok (028) - (088+092A)	20	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029) - (089+092)	21	1 557,60	1 557,60	0,00	0,00
11.	Obstaranie dlhodobého HM (042) - (094)	22	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Poskytnuté predd. na dlhodobý HM (052)-(095AÚ)	23	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r.025 až 032)	24	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Podielové CP a podiely v dcér.UJ (061)-(096AÚ)	25	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Podielové CPaP v spol. s podst.vplyvom (062)-096AÚ	26	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Realizovateľné cenné papiere (063) - (096 AÚ)	27	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Dlhové CP držané po splatnosti (065)-(096AÚ)	28	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Pôžičky ÚJ v konsolidovanom celku (066)-(096AÚ)	29	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Ostatné pôžičky (067)-(096AÚ)	30	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Ostatný dlhodobý fin. majetok (069)-(096AÚ)	31	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Obstaranie dlhodob. finančného majetku (043)-(096A	32	0,00	0,00	0,00	0,00

Ozn.	STRANA AKTÍV	Číslo riadku	2023			2022
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
B.IV.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r.01 až 84)	60	39 841,20	0,00	39 841,20	5 819,10
B.IV.	Odberatelia (311AÚ) - (391AÚ)	61	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Zmenky na inkaso (312AÚ) - (391AÚ)	62	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Pohľadávky za eskont. cenné papiere (313AÚ)-(391AÚ)	63	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Poskytnuté prevádz. preddavky (314AÚ)-(391AÚ)	64	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Ostatné pohľadávky (315AÚ) - (391AÚ)	65	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Pohľadávky z nedaň. rozp.příjmov (316AÚ)-(391AÚ)	66	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Pohľad. z nedaň. a colných rozp.příjmov (317AÚ)	67	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Pohf. z nedaň.příjmov obcí a VÚC,RO(318AÚ)-(391AÚ)	68	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Pohľadávky z daň. příjmov obcí, VÚC (319AÚ)-(391AÚ)	69	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Pohľadávky voči zamestnancom (335AÚ)-(391AÚ)	70	34 377,76	0,00	34 377,76	401,10
11.	Zúčt. s orgánmi soc. a zdrav. poist.(336AÚ)-(391AÚ)	71	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Daň z príjmov (341) - (391AÚ)	72	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	Ostatné príame dane (342) - (391AÚ)	73	45,44	0,00	45,44	0,00
14.	Daň z pridanej hodnoty (343)-(391AÚ)	74	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	Ostatné dane a poplatky (345)-(391AÚ)	75	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Pohľadávky voči združeniu (369AÚ)-(391AÚ)	76	0,00	0,00	0,00	0,00
17.	Pohľad. a záv.z pevných term.operácií(373AÚ)-(391AÚ)	77	0,00	0,00	0,00	0,00
18.	Pohľadávky z nájmu (374AÚ) - (391AÚ)	78	0,00	0,00	0,00	0,00
19.	Pohľadávky z vydaných dlhopisov (375AÚ)-(391AÚ)	79	0,00	0,00	0,00	0,00
20.	Nakúpené opcie (376AÚ) - (391AÚ)	80	0,00	0,00	0,00	0,00
21.	Iné pohľadávky (378AÚ) - (391AÚ)	81	5 418,00	0,00	5 418,00	5 418,00
22.	Spojovací účet pri združení (396)	82	0,00	0,00	0,00	0,00
23.	Zúčtovanie s Európskou úniou (371AÚ)-(391AÚ)	83	0,00	0,00	0,00	0,00
24.	Transfery a ost. zúčt. so subj. mimo VS (372)-(391)	84	0,00	0,00	0,00	0,00

Ozn.	STRANA AKTÍV	Číslo riadku	2023			2022
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
B.V.	Finančné účty súčet (r.86 až 97)	85	444 836,37	0,00	444 836,37	450 399,70
B.V.1	Pokladnica (211)	86	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Ceniny (213)	87	4 560,40	0,00	4 560,40	7 201,20
3.	Bankové účty (221AÚ+/-261)	88	440 275,97	0,00	440 275,97	443 198,50
4.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako 1 r.	89	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Výdavkový rozpočtový účet (222)	90	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Príjmový rozpočtový účet (223)	91	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Majetkové cenné papiere na obchodovanie (251)-(291)	92	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Dlhové cenné papiere na obchodovanie (253)-(291AÚ)	93	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Dlhové CP so splat. do 1 r. držané po splat.(256)	94	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Ostatné realizovateľné CP (257)-(291AU)	95	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Obstaranie krátkodobého fin. majetku (259)-(291AÚ)	96	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Účty štátnej pokladnice (účtová skupina 28)	97	0,00	0,00	0,00	0,00
B.VI.	Poskyt. návrat. fin.výpomoci dlhodobé súč (99-103)	98	0,00	0,00	0,00	0,00
B.VI.1	Poskyt. návrat. fin.výpomoci subj. v konsol. celku	99	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci ost.subj.VS 272AÚ-291AÚ	100	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Poskyt.návrat.fin. výpomoci podn.subj.(274AÚ)-(291	101	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci ost. org.(275AÚ)-(291AÚ	102	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci fyz.osobám (277AU)-291	103	0,00	0,00	0,00	0,00
B.VII.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci krát.súčet (r.105až109)	104	0,00	0,00	0,00	0,00
B.VII.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci subj.konsolid.celku	105	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci ost.subj.VS (272AÚ)-291	106	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci podn.subj (274AÚ)-291	107	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci ost.org. (275AÚ)-291	108	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Poskyt.návrat.fin.výpomoci fyz.osobám (277AU)-291	109	0,00	0,00	0,00	0,00
C.	Časové rozlíšenie r. 111 až 113	110	1 480,43	0,00	1 480,43	1 800,83
C.1.	Náklady budúcich období (381)	111	1 480,43	0,00	1 480,43	1 800,83
2.	Komplexné náklady budúcich období (382)	112	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Príjmy budúcich období (385)	113	0,00	0,00	0,00	0,00
D.	Vzťahy k účtom klientov ŠP (účt.skup. 20)	114	0,00	0,00	0,00	0,00
	KONTROLNÉ ČÍSLO súčet (r.001 až 114)	888	2 171 506,69	155 511,20	2 015 995,49	1 832 452,45

Ozn.	STRANA PASÍV	Číslo riadku	2023	2022
a	b	c	5	6
	VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	115	504 368,98	458 563,32
A.	Vlastné imanie súčet r. 117+120+123	116	38 970,45	- 111 691,83
A.I.	Oceňovacie rozdiely súčet (r.118 + r. 119)	117	0,00	0,00
A.I.1.	Oceňov. rozdiely z precenenia majetku a záv.+/-414	118	0,00	0,00
2.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín +/-415	119	0,00	0,00
A.II.	Fondy súčet (r.121 + r.122)	120	0,00	0,00
A.II.1.	Zákonný rezervný fond (421)	121	0,00	0,00
2.	Ostatné fondy (427)	122	0,00	0,00
A.III.	Výsledok hospodárenia +/- súčet (r.124+r.125)	123	38 970,45	- 111 691,83
A.III.1	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. r +/-428	124	- 111 691,83	103 104,79
2.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	125	150 662,28	- 214 796,62
B.	Závazky súčet r.127+132+140+151+172	126	465 398,53	570 246,50
B.I.	Rezervy súčet (r. 128 až 131)	127	0,00	0,00
B.I.1.	Rezervy zákonné dlhodobé (451AÚ)	128	0,00	0,00
2.	Ostatné rezervy (459 AÚ)	129	0,00	0,00
3.	Rezervy zákonné krátkodobé (323AÚ,451AÚ)	130	0,00	0,00
4.	Ostatné krátkodobé rezervy (323AÚ, 459AÚ)	131	0,00	0,00
B.II.	Zúčtovanie medzi subjektami VS (r.133 až r. 139)	132	430 945,81	125 696,86
B.II.1.	Zúčt. odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaď.(351AÚ)	133	0,00	0,00
2.	Zúčtovanie transferov štátneho rozpočtu (353AÚ)	134	430 945,81	125 696,86
3.	Zúčt. transferov rozpočtu obce a VÚC (355AÚ)	135	0,00	0,00
4.	Zúčt. transferov zo ŠR v rámci konsolid.celku (356	136	0,00	0,00
5.	Ost. zúčtovanie rozpočtu obce a VÚC (357AÚ)	137	0,00	0,00
6.	Zúčt. transferov zo ŠR iným subj. (358AÚ)	138	0,00	0,00
7.	Zúčt. transferov medzi subj. VS a iné zúčtovania(359)	139	0,00	0,00
B.III.	Dlhodobé záväzky súčet (r. 141 až 150)	140	15 162,36	11 422,36
B.III.1	Ostatné dlhodobé záväzky (479)	141	0,00	0,00
2.	Dlhodobé prijaté preddavky (475AÚ)	142	0,00	0,00
3.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478AÚ)	143	0,00	0,00
4.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	144	15 162,36	11 422,36
5.	Záväzky z nájmu (474AÚ)	145	0,00	0,00
6.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476AÚ)	146	0,00	0,00
7.	Pohľadávky a záväzky z pevných term.operácií 373AÚ	147	0,00	0,00
8.	Predané opcie (377AÚ)	148	0,00	0,00
9.	Iné záväzky (379AÚ)	149	0,00	0,00
10.	Vydané dlhopisy dlhodobé (473AÚ)-(255AÚ)	150	0,00	0,00

Ozn.	STRANA PASÍV	Číslo riadku	2023	2022
a	b	c	5	6
B.IV.	Krátkodobé záväzky súčet (r.152 až 171)	151	19 290,36	433 127,28
B.IV.1	Dodávateľa (321)	152	281,07	6 319,64
2.	Zmenky na úhradu (322,478AÚ)	153	0,00	0,00
3.	Prijaté preddavky (324,475AÚ)	154	0,00	0,00
4.	Ostatné záväzky (325,479AÚ)	155	0,00	0,00
5.	Nevyfakturované dodávky (326,476AÚ)	156	0,00	0,00
6.	Záväzky z nájmu (474AÚ)	157	0,00	0,00
7.	Pohľadávky a záv. z pevných term.operácií (373AÚ)	158	0,00	0,00
8.	Predané opcie (377AÚ)	159	0,00	0,00
9.	Iné záväzky (379AÚ)	160	15 730,50	14 000,10
10.	Záväzky z upísaných nesp. CP a vkladov (367)	161	0,00	0,00
11.	Záväzky voči združeniu (368)	162	0,00	0,00
12.	Zamestnanci (331)	163	0,00	247 870,96
13.	Ostatné záväzky voči zamestnancom (333)	164	0,00	0,00
14.	Zúčt. s orgánmi soc.a zdrav.poistenia (336)	165	525,50	137 188,07
15.	Daň z príjmov (341)	166	0,00	0,00
16.	Ostatné priame dane (342)	167	0,00	10 171,29
17.	Daň z pridanej hodnoty (343)	168	0,00	0,00
18.	Ostatné dane a poplatky (345)	169	0,00	0,00
19.	Spojovací účet pri združení (396AÚ)	170	0,00	0,00
20.	Zúčtovanie s Európskou úniou (371AÚ)	171	0,00	0,00
21.	Transfery a ost. zúčt. so subj. mimo VS (372AÚ)	172	2 753,29	17 577,22
B.V.	Bankové úvery a výpomoci súčet (r.174 až 179)	173	0,00	0,00
B.V.1.	Bankové úvery dlhodobé (461AÚ)	174	0,00	0,00
2.	Bežné bankové úvery (461AÚ,221AÚ,231,232)	175	0,00	0,00
3.	Vydané dlhopisy krátkodobé (473AÚ,241) - (255AÚ)	176	0,00	0,00
4.	Ostatné krátkodobé finančné výpomoci (249)	177	0,00	0,00
5.	Prijaté návrat. fin.výpomoci od subj. VS dlhodobé	178	0,00	0,00
6.	Prijaté návrat.fin. výpomoci od subj.VS krátkodobé	179	0,00	0,00
C.	Časové rozlíšenie r. 181 + r. 182	180	0,00	8,65
C.1.	Výdavky budúcich období (383)	181	0,00	8,65
2.	Výnosy budúcich období (384)	182	0,00	0,00
D.	Vzťahy k účtom klientov štát pokladnice (účt.sk20)	183	0,00	0,00
	KONTROLNÉ ČÍSLO súčet (r.115 až 183)	999	2 240 859,58	2 710 605,19

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2023			2022
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činn.	Spolu	
a	b		1	2	3	4
50	Spotrebované nákupy (r. 2 až r. 5)	1	58 568,52	0,00	58 568,52	327 639,84
501	Spotreba materiálu	2	55 810,68	0,00	55 810,68	322 563,44
502	Spotreba energie	3	2 757,84	0,00	2 757,84	5 076,40
503	Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok	4	0,00	0,00	0,00	0,00
504,507	Predaný tovar, predaná nehnuteľnosť	5	0,00	0,00	0,00	0,00
51	Služby (r. 7 až r. 10)	6	384 925,69	0,00	384 925,69	480 576,58
511	Opravy a udržiavanie	7	1 496,79	0,00	1 496,79	3 856,95
512	Cestovné	8	100 450,81	0,00	100 450,81	107 638,99
513	Náklady na reprezentáciu	9	378,28	0,00	378,28	888,76
518	Ostatné služby	10	282 599,81	0,00	282 599,81	368 191,88
52	Osobné náklady (r.12 až r. 16)	11	5 667 821,31	0,00	5 667 821,31	5 438 736,10
521	Mzdové náklady	12	3 972 050,79	0,00	3 972 050,79	3 841 647,12
524	Zákonné sociálne poistenie	13	1 369 515,96	0,00	1 369 515,96	1 317 691,15
525	Ostatné sociálne poistenie	14	0,00	0,00	0,00	0,00
527	Zákonné sociálne náklady	15	326 254,56	0,00	326 254,56	279 397,83
528	Ostatné sociálne náklady	16	0,00	0,00	0,00	0,00
53	Dane a poplatky (r. 18 až r. 20)	17	2 593,19	0,00	2 593,19	4 073,43
531	Daň z motorových vozidiel	18	0,00	0,00	0,00	0,00
532	Daň z nehnuteľností	19	0,00	0,00	0,00	0,00
538	Ostatné dane a poplatky	20	2 593,19	0,00	2 593,19	4 073,43
54	Ostatné nákl. na prev. činnosť (r. 22 až r. 28)	21	1 084,14	0,00	1 084,14	0,00
541	Zostatková cena predaného DNH a DHM	22	0,00	0,00	0,00	0,00
542	Predaný materiál	23	0,00	0,00	0,00	0,00
544	Zmluvné pokuty,penále a úroky z omeškania	24	0,00	0,00	0,00	0,00
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	25	11,35	0,00	11,35	0,00
546	Odpis pohľadávky	26	0,00	0,00	0,00	0,00
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	27	1 072,79	0,00	1 072,79	0,00
549	Manká a škody	28	0,00	0,00	0,00	0,00
55	Odpisy,rezervy a oprav.pol. z prev.fin.činn.,čas.r	29	2 104,20	0,00	2 104,20	4 176,80
551	Odpisy dlhodobého HM a NM	30	2 104,20	0,00	2 104,20	4 176,80
	Rezervy a oprav.pol. z prev.činn. (r.32 až r. 35)	31	0,00	0,00	0,00	0,00
552	Tvorba zákonných rezerv z prev.činnosti	32	0,00	0,00	0,00	0,00
553	Tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	33	0,00	0,00	0,00	0,00
557	Tvorba zákon. oprav.pol. z prev.činnosti	34	0,00	0,00	0,00	0,00
558	Tvorba ost. oprav. pol. z prev. činnosti	35	0,00	0,00	0,00	0,00
	Rezervy a oprav.pol. z fin. činnosti (r.37 až r. 3)	36	0,00	0,00	0,00	0,00

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2023			2022
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činn.	Spolu	
a	b		1	2	3	4
	Kontrolné číslo súčet (r.1 až r. 64)	994	18 352 908,72	0,00	18 352 908,72	18 772 691,16

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2023			2022
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činn.	Spolu	
a	b		1	2	3	4
554	Tvorba rezerv z fin. činnosti	37	0,00	0,00	0,00	0,00
559	Tvorba opravných položiek z fin. činnosti	38	0,00	0,00	0,00	0,00
555	Zúčtovanie komplex. náklad. bud. období	39	0,00	0,00	0,00	0,00
56	Finančné náklady (r.41 až r. 48)	40	539,19	0,00	539,19	2 360,97
561	Predané cenné papiere a podiely	41	0,00	0,00	0,00	0,00
562	Úroky	42	0,00	0,00	0,00	0,00
563	Kurzové straty	43	0,00	0,00	0,00	0,00
564	Náklady na precenenie cenných papierov	44	0,00	0,00	0,00	0,00
566	Náklady na krátkodobý finančný majetok	45	0,00	0,00	0,00	0,00
567	Náklady na derivátové operácie	46	0,00	0,00	0,00	0,00
568	Ostatné finančné náklady	47	539,19	0,00	539,19	2 360,97
569	Manká a škody na finančnom majetku	48	0,00	0,00	0,00	0,00
57	Mimoriadne náklady (r.50 až r. 53)	49	0,00	0,00	0,00	0,00
572	Škody	50	0,00	0,00	0,00	0,00
574	Tvorba rezerv	51	0,00	0,00	0,00	0,00
578	Ostatné mimoriadne náklady	52	0,00	0,00	0,00	0,00
579	Tvorba opravných položiek	53	0,00	0,00	0,00	0,00
58	Nákl.na transfery a nákl. z odvodu príjmov(r.55-63)	54	0,00	0,00	0,00	0,00
581	Nákl. na transfery zo ŠR do RO a PO	55	0,00	0,00	0,00	0,00
582	Náklady na transfery zo ŠR ost. subj.verej.správy	56	0,00	0,00	0,00	0,00
583	Náklady na transfery zo ŠR subjektom mimo VS	57	0,00	0,00	0,00	0,00
584	Nákl.na transfery z rozp.oboe,VUC do ROPO...	58	0,00	0,00	0,00	0,00
585	Nákl.na transfery z rozp.oboe,VUC ost.subj. VS	59	0,00	0,00	0,00	0,00
586	Nákl.na transfery z rozpočtu oboe,VUC subj.mimo VS	60	0,00	0,00	0,00	0,00
587	Náklady na ostatné transfery	61	0,00	0,00	0,00	0,00
588	Náklady z odvodu príjmov	62	0,00	0,00	0,00	0,00
589	Náklady z budúceho odvodu príjmov	63	0,00	0,00	0,00	0,00
	Učt. skupiny 50-58	64	6 117 636,24	0,00	6 117 636,24	6 257 563,72
	Kontrolné číslo súčet (r.65 až r. 138)	995	19 106 220,12	0,00	19 106 220,12	18 557 894,54

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2023			2022
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činn.	Spolu	4
a	b		1	2	3	4
60	Tržby za vlastné výkony a tovar (r.66 až r. 68)	65	0,00	0,00	0,00	0,00
601	Tržby za vlastné výrobky	66	0,00	0,00	0,00	0,00
602	Tržby z predaja služieb	67	0,00	0,00	0,00	0,00
604,607	Tržby za tovar, výnosy z nehnuteľnosti na predaj	68	0,00	0,00	0,00	0,00
61	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (r70až73)	69	0,00	0,00	0,00	0,00
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	70	0,00	0,00	0,00	0,00
612	Zmena stavu polotovarov	71	0,00	0,00	0,00	0,00
613	Zmena stavu výrobkov	72	0,00	0,00	0,00	0,00
614	Zmena stavu zvierat	73	0,00	0,00	0,00	0,00
62	Aktivácia (r.75 až r. 78)	74	0,00	0,00	0,00	0,00
621	Aktivácia materiálu a tovaru	75	0,00	0,00	0,00	0,00
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	76	0,00	0,00	0,00	0,00
623	Aktivácia dlhodobého NM	77	0,00	0,00	0,00	0,00
624	Aktivácia dlhodobého HM	78	0,00	0,00	0,00	0,00
63	Daňové a colné výnosy ,výnosy z poplatkov(r.80-82)	79	0,00	0,00	0,00	0,00
631	Daňové a colné výnosy štátu	80	0,00	0,00	0,00	0,00
632	Daňové výnosy samosprávy	81	0,00	0,00	0,00	0,00
633	Výnosy z poplatkov	82	0,00	0,00	0,00	0,00
64	Ost. výnosy z prev. činn. (r. 84 až r. 89)	83	1 318,89	0,00	1 318,89	2 704,40
641	Tržby z predaja DNM a DHM	84	0,00	0,00	0,00	0,00
642	Tržby z predaja materiálu	85	0,00	0,00	0,00	0,00
644	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	86	0,00	0,00	0,00	0,00
645	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	87	0,00	0,00	0,00	0,00
646	Výnosy z odpísaných pohľadávok	88	0,00	0,00	0,00	0,00
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	89	1 318,89	0,00	1 318,89	2 704,40
65	Zúčt.rezerv a oprav.pol. z prev.,fin.činn. a čas.r	90	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zúčt.rezerv a oprav. položiek z prev.činn (92až95)	91	0,00	0,00	0,00	0,00
652	Zúčt. zákonn.rezerv z prev. činnosti	92	0,00	0,00	0,00	0,00
653	Zúčt. ost. rezerv z prev. činnosti	93	0,00	0,00	0,00	0,00
657	Zúčt. zákonn. oprav. pol. z prev.činnosti	94	0,00	0,00	0,00	0,00
658	Zúčt. ost. oprav. pol. z prev. činnosti	95	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zúčtovanie rezerv a oprav. pol. z fin.činn.(97+98)	96	0,00	0,00	0,00	0,00
654	Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti	97	0,00	0,00	0,00	0,00
659	Zúčtovanie opravných položiek z fin.činnosti	98	0,00	0,00	0,00	0,00
655	Zúčtovanie komplexných nákl. bud. období	99	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kontrolné číslo súčet (r.65 až r. 138)	995	19 106 220,12	0,00	19 106 220,12	18 557 894,54

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2023			2022
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činn.	Spolu	4
a	b		1	2	3	4
66	Finančné výnosy (r.101 až r. 108)	100	0,00	0,00	0,00	0,00
661	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	101	0,00	0,00	0,00	0,00
662	Uroky	102	0,00	0,00	0,00	0,00
663	Kurzové zisky	103	0,00	0,00	0,00	0,00
664	Výnosy z preocenenia cenných papierov	104	0,00	0,00	0,00	0,00
665	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	105	0,00	0,00	0,00	0,00
666	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	106	0,00	0,00	0,00	0,00
667	Výnosy z derivátových operácií	107	0,00	0,00	0,00	0,00
668	Ostatné finančné výnosy	108	0,00	0,00	0,00	0,00
67	Mimoriadne výnosy (r.110 až r. 113)	109	0,00	0,00	0,00	0,00
672	Náhrady škôd	110	0,00	0,00	0,00	0,00
674	Zúčtovanie rezerv	111	0,00	0,00	0,00	0,00
678	Ostatné mimoriadne výnosy	112	0,00	0,00	0,00	0,00
679	Zúčtovanie opravných položiek	113	0,00	0,00	0,00	0,00
68	Výnosy z transferov a rozp.príj. v ROPO (115-123)	114	6 266 979,63	0,00	6 266 979,63	6 040 062,70
681	Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu	115	6 235 434,96	0,00	6 235 434,96	5 982 993,81
682	Výnosy z kapitálových transferov zo SR	116	2 104,20	0,00	2 104,20	4 176,80
683	Výnosy z bežných transferov od ost. subj. VS	117	0,00	0,00	0,00	27 696,00
684	Výnosy z kapitálových transferov od ost. subj. VS	118	0,00	0,00	0,00	0,00
685	Výnosy z bežných transferov od Európskej únie	119	0,00	0,00	0,00	0,00
686	Výnosy z kapitál. transferov od Európskej únie	120	0,00	0,00	0,00	0,00
687	Výnosy z bežných transferov od ost. subj. mimo VS	121	29 440,47	0,00	29 440,47	25 196,09
688	Výnosy z kapitál. transferov od ost. subj. mimo VS	122	0,00	0,00	0,00	0,00
689	Výnosy z odvodu rozpočtových príjmov	123	0,00	0,00	0,00	0,00
69	Výnosy z transferov a rozp.príj. obcí, VUC,RO,PO...	124	0,00	0,00	0,00	0,00
691	Výnosy z bež.transf. z rozpočtu obce, VUC v RO,PO.	125	0,00	0,00	0,00	0,00
692	Výnosy z kapitál. transf.z rozpočtu obce, VUC..	126	0,00	0,00	0,00	0,00
693	Výnosy samosprávy z bež. transfer. zo SR od i. sub	127	0,00	0,00	0,00	0,00
694	Výnosy samosprávy z kapit. transf. zo SR a od i.	128	0,00	0,00	0,00	0,00
695	Výnosy samosprávy z bežných transferov od EU	129	0,00	0,00	0,00	0,00
696	Výnosy samosprávy z kapitál.transferov od EU	130	0,00	0,00	0,00	0,00
697	Výnosy samosprávy z bež. transf. od ost.subj.mimo	131	0,00	0,00	0,00	0,00
698	Výnosy samosprávy z kapit.transf. od ost.subj.mimo	132	0,00	0,00	0,00	0,00
699	Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	133	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kontrolné číslo súčet (r.65 až r. 138)	995	19 106 220,12	0,00	19 106 220,12	18 557 894,54

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2023			2022
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činn.	Spolu	
a	b		1	2	3	4
	Účt.tr.č celkom	134	6 268 298,52	0,00	6 268 298,52	6 042 767,10
	Výsledok hospodárenia pred zdan. (r.134-064)(+/-)	135	150 662,28	0,00	150 662,28	- 214 796,62
591	Splatná daň z príjmov	136	0,00	0,00	0,00	0,00
595	Dodatočne platená daň z príjmov	137	0,00	0,00	0,00	0,00
	Výsledok hosp. po zdanení r. 135 - (r.136,137)(+/-)	138	150 662,28	0,00	150 662,28	- 214 796,62
	Kontrolné číslo súčet (r.65 až r. 138)	995	19 106 220,12	0,00	19 106 220,12	18 557 894,54

VÝROČNÁ SPRÁVA ZDRAVÉ REGIÓNY 2023

Vypracovali:

Zdravé regióny

Foto: Zdravé regióny

© Zdravé regióny